

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Miroslava Balážová

Data jako předmět právní regulace

(teoreticko-právní aspekty)

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: prof. JUDr. Zdeněk Kühn, LL.M., Ph.D

Katedra: Katedra teorie práva a právních učení

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 30. 6. 2019

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracovala samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 125 063 znaků včetně mezer.

Miroslava Balážová

V Praze dne 30. 6. 2019

Obsah

Úvod	1
Metodologie.....	4
1 Data jako předmět právní regulace.....	6
1.1 Data a informace jako pojmy v legislativě	7
1.1.1 Evropská právní úprava	7
1.1.2 Česká právní úprava	12
1.2 Data a informace jako pojmy v judikatuře.....	14
1.2.1 Soudní dvůr Evropské unie.....	15
1.2.2 Ústavní soud	16
1.2.3 Nejvyšší správní soud.....	17
1.2.4 Nejvyšší soud.....	17
1.3 Data a informace jako pojmy v literatuře	18
2 Data a informace jako kvadratura kruhu?	28
2.1 Teorie informace pro právníky	28
2.2 Návrh legislativního a metodologického přístupu k regulaci dat	32
2.3 Kritika technologické neutrality jako legislativní metody regulace v kyberprostoru	38
Závěr.....	47
Seznam použitých zdrojů.....	49
Příloha.....	i
Abstrakt	i
Abstract.....	ii

Úvod

Za jeden den svého života vyprodukuje člověk tisíce, desetitisíce nebo i statisíce dat.¹ Každý den je do vyhledávače Google zadáno 3,5 miliardy dotazů² a na sociální síti Twitter zveřejněno 500 milionů tweetů.³ Množství dat vyprodukovaných člověkem se bude dále s rozšiřováním Internetu věcí a jiných obdobných služeb pouze zvyšovat.⁴ Navíc se mluví o tzv. datové ekonomice, na které stojí stále více business modelů a na kterou tudíž reaguje i legislativa.⁵ Pomalu se stírá rozdíl mezi „offline“ a „online“, protože někteří autoři označují dnešní způsob života za „*onlife*“⁶, jiní zase mluví o informační revoluci.⁷

Mohli bychom proto očekávat, že datům bude v legislativě a judikatuře věnována poměrně značná pozornost a legislativní řešení, jehož obsahem je právě úprava dat, stojí na pevných teoretických základech. Toto očekávání je však zcela iluzorní. Legislativa setrvává na zažitých modelech regulace a tzv. technologické neutrality, nevšímajíc si technických nebo sociálně-ekonomických souvislostí, a tak ani judikatura nemá na co reagovat a co interpretovat. S tím, jak přicházejí nové technologie, jak sdílíme stále větší množství stále citlivějších informací, jak stále více přecházíme do „virtuální“ se ukazuje, že tento legislativní přístup nefunguje, a dokonce s sebou přináší spíše problémy nežli řešení.

I přesto, že chybí teoretické zakotvení dat, přichází Evropská komise s návrhem na zakotvení věcných (*in rem*) práv k datům neosobní povahy.⁸ Tím, co to data jsou, a zda je vůbec lze „vlastnit“ se však Evropská komise nezabývá, stejně jako tento elementární a kruciólní aspekt

¹ Srov. Internet Live Stats. *Real Time Statistics Project* [online]. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.internetlivestats.com/>.

² Srov. Internet Live Stats. *Real Time Statistics Project*. Google Search Statistics [online]. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.internetlivestats.com/google-search-statistics/>.

³ Srov. Internet Live Stats. *Real Time Statistics Project*. Twitter Usage Statistics [online]. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.internetlivestats.com/twitter-statistics/>.

⁴ Viz IDC. IDC. *The European Data Market: Final Report*. SMART 2013/0063 [online]. 2017, s. 50-51. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: ec.europa.eu.

⁵ European Commission. *Building a European Data Economy*. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. COM(2017) 9 final [online]. Brussels: European Commission, 2017. s. 2. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: eur-lex.europa.eu.

⁶ HILDEBRANDT, Mireille. Law as Information in the Era of Data-Driven Agency. *Modern Law Review*. 2016, Vol. 79, Issue 1, s. 2 a PURTOVA, Nadezhda. The Law of Everything: Broad Concept of Personal Data and Future of EU Data Protection Law. *Law, Innovation and Technology*. 2018, Vol. 10, Issue 1, s. 56.

⁷ FLORIDI, Luciano. *Information. A Very Short Introduction*. New York: Oxford University Press, 2010, s. 20.

⁸ European Commission. *Commission Staff Working Document on the Free Flow of data and Emerging Issues of the European Data Economy*. Accompanying the Document Building a European Data Economy {COM(2017) 9 final}. SWD(2017) 2 final [online]. Brussels: European Commission, 2017, s. 34. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: eur-lex.europa.eu.

analýzy opomíjejí i dvě studie, které byly v této souvislosti vypracovány.⁹ I proto tento návrh vyvolal různé reakce zejména na stránkách odborných právních časopisů.

Jednotná teorie a metodologie legislativních přístupů k datům (byť je třeba již na tomto místě podotknout, že vhodnější by bylo užít pojem informace) dosud nebyla vypracována, i když je, jak vyplývá již z výše uvedeného, tato teorie a metodologie více než potřebná. Bez vážné diskuse o tom, co to jsou data a informace a jaká je jejich povaha, bude pokračovat legislativní „perpetuum mobile“ a budeme pořád čelit stejným problémům a stejným nekoncepčním řešením. Určité diskuse na toto téma započaly již v devadesátých letech, na dlouhou dobu jim však nebyla věnována větší pozornost. To se ovšem postupně mění a právní vědci se ve svých pracích a příspěvcích zaměřují na data a informace čím dál tím více a možná jejich volání po koncepčním přístupu k těmto pojmům v budoucnu vyslyší i zákonodárci. V daném okamžiku jsme ale pořád na začátku této debaty.

Právě novost a naléhavost tématu mě inspirovala k napsání diplomové práce na téma právní regulace dat. Předmětem zkoumání této diplomové práce jsou data a jejich současná právní úprava, i když přesnější by bylo uvést, že předmětem zkoumání jsou primárně informace a data pak až jako jejich sekundární produkt. Pro co nejkompaktnější uchopení tohoto fenoménu je práce rozdělena do dvou kapitol.

Účelem první kapitoly je ověřit tři hypotézy, jejichž potvrzení by znamenalo, že současná právní úprava dat a informací je problematická a judikatura a stejně tak právní literatura nenabízí řešení těchto problémů. Rozdělení první kapitoly proto kopíruje postup při ověřování jednotlivých hypotéz ve třech samostatných podkapitolách. První podkapitola zkoumá legislativu (hypotéza 1: evropská a česká legislativa pojmy data a informace nedefinují ani k těmto pojmům nepřístupují koncepčně alespoň na obsahové úrovni), druhá podkapitola judikaturu (hypotéza 2: judikatura, a to jak ta evropská, tak ta národní, pojmy data a informace nedefinuje, ani je nevykládá jednotně) a třetí podkapitola odbornou právní literaturu (hypotéza

⁹ Viz ASBROECK, Benoit Van; DEBUSSCHE, Julien; CÉSAR, Jasmien. *Building the European Data Economy: Data Ownership* [online]. Bird & Bird, 2017. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: www.twobirds.com, kde na s. 14 autoři přiznávají, že pojem data nemá v současnosti obecnou definici, a proto vycházejí z definice vypracované ISO/IEC bez uvedení důvodu, proč tak činí. Stejně tak viz BARBERO, Martina et al. *Study on Emerging Issues of Data Ownership, Interoperability, (Re-)Usability and Access to Data, and Liability. Final Report* [online]. Deloitte, 2017. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: ec.europa.eu, kdy na s. 75 autoři provádí kategorizaci dat a zavádí vlastní definici pro „data ownership“, vysvětlení pojmu „data“ se ale nevěnují. Jediný dokument, který se definic pojmu data věnuje více je DUCH-BROWN, Nestor; MARTENS, Bertin; MUELLER-LANGER, Frank. *The Economics of Ownership, Access and Trade in Digital Data*. JRC Digital Economy Working Paper 2017-01. JRC Technical Reports [online]. Seville: European Commission, 2017. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: ec.europa.eu, a to na str. 6 a násl. Autoři zde upozorňují na potřebu rozlišovat syntaxi a sémantiku v souvislosti s definicí pojmu data.

3: odborná právní literatura nenabízí jednotnou teoretickou definici a koncepci informace a dat). Všechny tři hypotézy jsou pak potvrzeny, což znamená, že ani v jedné ze zkoumaných oblastí neexistuje jednotný teoretický a metodologický přístup k pojmům data a informace, a v prvních dvou oblastech zkoumání dokonce nelze nalézt žádný takovýto přístup.

Druhá kapitola sleduje dvojí účel. Prvním je zodpovědět otázku, zda vůbec lze vytvořit teoretický a metodologický přístup k informacím a datům vhodný pro právo a následně navrhnout „teorii informace pro právníky“ a legislativní a metodologický přístup k těmto pojmům v souladu s jejich podstatou. Druhým účelem této kapitoly je zodpovědět otázku, zda dříve zjištěná absence legislativního nebo judikaturního metodologického přístupu k informacím a datům založených na uniformním teoretickém základu (jinak řečeno prosazování technologické neutrality) je v praxi problematická, nebo zda naopak praxi prospívá. Jako referenční rámec toho, zda je současný legislativní přístup sto vytvořit „dobré“ právo jsem zvolila Fullerových osm cest ke zkáze.¹⁰ Na čtyřech vybraných problémech pak demonstruji, že současný legislativní přístup naplňuje minimálně tři z těchto cest, a tudíž je potřeba jej, jako nezpůsobilý k úpravě informací a dat, revidovat.

¹⁰ FULLER, Lon L. *The Morality of Law*. Revised Edition. New Haven and London: Yale University Press, 1969, s. 39.

Metodologie

V diplomové práci využívám několik metodologických přístupů. V první kapitole je to přístup popisný a analytický¹¹, kdy se snažím nejen popsat, jak právní úprava, judikatura a literatura nahlíží na informace a data, ale i systematicky hledat styčné body mezi jednotlivými pravidly, výroky a teoriemi.

V podkapitole 1.2, kde analyzuji rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie, a rovněž vrcholných českých soudů, jsem rozhodnutí vyhledávala přes dostupné vyhledávací formuláře na internetových stránkách jednotlivých institucí, a to pomocí klíčových hesel. Základním kritériem pro vyhledávání bylo, aby se rozhodnutí zabývala alespoň okrajově pojmy „informace“ a „data“. Navíc bylo do vyhledávání pro snížení počtu výsledků a pro zvýšení jejich relevance přidáno i heslo „internet“, a to proto, že v této práci se zabývám daty a jejich fungováním právě ve virtuálním prostředí. Pro budoucí replikovatelnost tohoto výzkumu uvádím níže způsob vyhledávání rozhodnutí a v Příloze uvádím seznam nalezených výsledků.

Ve vyhledávacím formuláři Soudního dvora Evropské unie¹² zněl vyhledávací řetězec takto: „data internet information“. Navíc zde bylo z důvodu neúměrně velkého množství výsledků vyhledávání dále omezeno pouze na publikovaná rozhodnutí [„Judgments”, “Decisions (Review Procedure)”]. Toto vyhledávání probíhalo v anglickém jazyce, a to jednak z důvodu většího spektra dostupných rozhodnutí (ne všechna jsou přeložena do českého jazyka), a též z toho důvodu, že angličtina je jazyk nesklonný a pojem „data“ má pouze tento jeden význam, nikoli několik významů, jako v jazyce českém (například data jako druhý pád slova datum).

Ve vyhledávacím formuláři Ústavního soudu¹³ zněl vyhledávací řetězec hesel takto: „data" AND "internet*" AND "informac*““, Nejvyššího správního soudu¹⁴ takto: „data" "internet" "informace““ (nebylo zvoleno omezení pouze na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ale byly analyzovány i rozsudky krajských soudů) a Nejvyššího soudu¹⁵ takto: „data" AND "internet*" AND "informac*““ (nebylo zvoleno omezení pouze na rozhodnutí, ale byla analyzována i soudní stanoviska kolegií). Jednotlivé řetězce hesel byly přizpůsobeny tak, aby výsledkem vyhledávání byl co nejvyšší počet vyhledaných rozhodnutí, který ještě bylo možné

¹¹ BOBEK, Michal. Výzkum v právu: reklama na Nike anebo kvantová fyzika?. *Jurisprudence*. 2016, ročník XXV, číslo 6, s. 4.

¹² Formulář dostupný z: <http://curia.europa.eu/juris/recherche.jsf?language=en>.

¹³ Formulář dostupný z: <https://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx>.

¹⁴ Formulář dostupný z: <http://www.nssoud.cz/main0col.aspx?cls=JudikaturaBasicSearch&pageSource=0>.

¹⁵ Formulář dostupný z: http://nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/WebSpreadSearch.

pro účely této práce zpracovat. Jednotlivé vyhledávače používají různé algoritmy pro vyhledávání, a proto se zadávané řetězce liší.

Celkově bylo na základě výsledků vyhledávání k 1. 6. 2019 analyzováno 454 rozhodnutí, z čehož byl počet výsledků rozdělen mezi jednotlivé instituce následovně: 247 rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie, 45 rozhodnutí Ústavního soudu, 60 rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a krajských soudů a 102 rozhodnutí a soudních stanovisek Nejvyššího soudu. Některá rozhodnutí byla ve výsledku vyhledávání rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie uvedena duplicitně.

Cílem prvotní analýzy tak vysokého počtu rozhodnutí bylo vyřazení nesouvisejících nebo irelevantních rozhodnutí, a to pomocí klíčových slov, která byla zadána do vyhledávání, tudíž se nejednalo o podrobnou obsahovou analýzu jednotlivých rozhodnutí. Rozhodnutí, která byla výsledkem této prvotní analýzy pak byla dále zkoumána obsahově. Z těchto rozhodnutí pak byla vybrána ta, která mohla být použita pro účely této diplomové práce, a která jsou i dále analyzována v příslušné podkapitole.

Ve druhé kapitole je pak využit především přístup normativní¹⁶, kdy jednak hodnotím současný technologicky neutrální přístup k legislativě týkající se dat, a to za využití osmi Fullerových cest ke zkáze¹⁷ jako referenčního kritéria pro „dobré“ právo. Nabízím i vlastní návrh teorie informace nazvaný „teorie informace pro právníky“, kde představuji možný definiční přístup k pojmům data a informace jakož i možný legislativní přístup k jednotlivým entitám vyskytujícím se v procesu tvorby a komunikace informace.

¹⁶ HAVELKOVÁ, Barbara. Co a jak psát aneb obrana badatelských výstupů v právu. *Jurisprudence*, 2016, ročník XXV, číslo 6, s. 15 a BOBEK, cit. 11, s. 5.

¹⁷ FULLER, cit. 10, s. 39.

1 Data jako předmět právní regulace

Pojem data, a snad ještě více pojem informace,¹⁸ jsou obecně známé pojmy, pod kterými si sice každý něco představí, ale to „něco“ je ve většině případů poměrně vágní představou s nejasnými významovými hranicemi. Je však nepochybné, že se tyto pojmy pomalu ale jistě dostávají do centra pozornosti normotvůrců, zejména toho evropského,¹⁹ a to tím naléhavěji, čím větší podíl HDP na hospodářství Evropské unie a jednotlivých členských států tvoří tzv. datová ekonomika.²⁰

Navíc, s postupem technologické reality, která se dnes již neobejde bez obrovského množství dat a informací, vzniká i potřeba čelit novým výzvám a problémům. V situaci, kdy se rozvíjí strojové učení a datová analytika, ale také vyplývají najevo skandály týkající se například zneužití osobních údajů uživatelů sociálních sítí k manipulaci s jejich politickými preferencemi,²¹ je nasnadě domnívat se, že právní regulace dat a informací představuje komplexní souhrn právních předpisů, které vycházejí z uniformního teoretického uchopení informace a dat. Jsem však toho názoru, že tato domněnka nenachází v současném světě legislativy, judikatury a ani akademické literatury své potvrzení, a opak je pravdou. I přesto, že právo s informací (a nově i s daty) pracuje v mnoha právních odvětvích (jako příklad lze uvést právo autorské, známkoprávní, právo patentů a jiné),²² do nedávné doby zůstávaly tyto pojmy, až na výjimky, stranou zájmů legislativců i právních teoretiků.²³ Pro potvrzení závěru, že právní úprava dat a informací je nekoncepční a bez jednotného teoretického základu, budu v následujícím textu této kapitoly testovat tři hypotézy:

1. evropská a česká legislativa pojmy data a informace nedefinují ani k těmto pojmům nepřistupují koncepčně alespoň na obsahové úrovni;
2. judikatura, a to jak ta evropská, tak ta národní, pojmy data a informace nedefinuje, ani je nevykládá jednotně;

¹⁸ Může se zdát zvláštní, soudě dle názvu této kapitoly a diplomové práce, že je pojem data ve velké části textu doprovází pojem informace. Jak bude ale z dalšího textu patrné, jedná se o pojmy, které nelze vykládat odděleně a pochopení jejich vztahu je kruciólní pro jakoukoli regulaci dat.

¹⁹ Viz například Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) nebo připravované Nařízení Evropského parlamentu a Rady o respektování soukromého života a ochraně osobních údajů v elektronických komunikacích a o zrušení směrnice 2002/58/ES (nařízení o soukromí a elektronických komunikacích).

²⁰ Viz The European Data Market: Final Report, cit. 4, s. 201.

²¹ Například nedávný skandál známý pod jménem Cambridge Analytica. Viz články k tématu na *The Guardian*, dostupné z: <https://www.theguardian.com/uk-news/cambridge-analytica>.

²² DETERMANN, Lothar. No One Owns Data. *Hastings Law Journal*. 2018, Vol. 70, Issue 1, s. 7 a násl.

²³ Viz podkapitoly 1.1, 1.2 a 1.3.

3. odborná právní literatura nenabízí jednotnou teoretickou definici a koncepci informace a dat.

Při stanovování těchto hypotéz a jejich pořadí jsem vycházela ze standardního postupu právníka řešícího právní problém, který postupuje od nejjednoduššího k nejsložitějšímu řešení (většinou měřeno časovou náročností dané rešerše), tj. nejdříve hledá legislativní, pak judikatorní odpověď a pokud ji nenachází, obrací se na právní teorii a odbornou literaturu.

Pokud se výše artikulovaná domněnka potvrdí (tj. potvrdí se všechny tři hypotézy), bude mít toto zjištění význam jak pro legislativu, tak pro právní teorii. Bude pak nutno odpovědět na otázku, zda je tento stav žádoucí a zda nelze již dnes pozorovat problémy z tohoto stavu vyplývající. Pokud se potvrdí druhá z právě uvedených premis, bude následně nutno odpovědět na otázku, zda lze tyto problémy eliminovat bez legislativního zásahu anebo zda je potřeba celou koncepci právní regulace dat a informací přepracovat. Těmto otázkám pak bude věnována druhá kapitola této diplomové práce.

1.1 Data a informace jako pojmy v legislativě

V této části bude analyzována evropská a česká legislativa. Základní hypotézou je, že evropská a česká legislativa pojmy data a informace nedefinují ani k těmto pojmům koncepčně nepřístupují, alespoň ne na obsahové úrovni. Protože je tato práce zaměřená primárně na data a informace v kyberprostoru, ze kterého historicky vzešla potřeba věnovat se těmto pojmům i teoreticko-právně,²⁴ zaměřím se v následující analýze především na legislativu týkající se alespoň částečně tohoto prostoru. Účelem této podkapitoly pak není nabídnout vyčerpávající přehled legislativy,²⁵ ale pouze výběr právních předpisů, které mohou přispět k potvrzení nebo vyvrácení stanovené hypotézy. Rovněž nepůjde o podrobnou a komplexní analýzu jednotlivých předpisů, která by přesahovala rámec této práce, ale o nástin toho, jak zákonodárce s danými pojmy pracuje.

1.1.1 Evropská právní úprava

Hned úvodem je potřeba upřesnit, že se v této části nebudu věnovat legislativě, která ještě ani nevstoupila do legislativního procesu, budu analyzovat pouze legislativu již platnou a účinnou,

²⁴ POLČÁK, Radim; SVANTESSON, Dan Jerker B. *Information Sovereignty – Data Privacy, Sovereign Powers and the Rule of Law*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2017, s. 25 a násl.

²⁵ Pro vyčerpávající přehled evropské legislativy týkající se dat viz ASBROECK; DEBUSSCHE; CÉSAR, cit. 9, s. 16. Pro přehled české legislativy viz MYŠKA, Matěj. Práva k datům a software. In POLČÁK, Radim et al. *Právo informačních technologií*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, s. 113 a násl.

nebo takovou, která je alespoň ve stadiu schvalovacího procesu. Konkrétně byly vybrány tyto právní předpisy:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) („GDPR“).

GDPR se v současné době jako jediný předpis vydaný na úrovni Evropské unie zabývá výhradně jen určitým typem informací, které jsou prezentovány ve formě dat – osobními údaji.²⁶ Co se týče dichotomie pojmů data/informace, mohlo by se již ze srovnání českého a jiných překladů GDPR zdát, že český překlad – který v názvu uvádí označení osobní údaje²⁷ – na rozdíl od jiných jazykových verzí – které v názvu uvádí označení osobní data²⁸ – reflektuje právě onu dichotomii. Není tomu ale tak, a to proto, že slovo *údaj* je v českém jazyce²⁹ považováno za synonymum slova *data*³⁰. Lze se tak domnívat, že slovo údaje bylo překladateli preferováno před slovem data proto, že je českého původu.

V samotném textu GDPR pak lze nalézt například definice osobních údajů³¹, genetických údajů,³² biometrických údajů³³ a údajů o zdravotním stavu³⁴ anebo pseudonymizace³⁵. Zatímco v definicích pojmů osobní údaje, genetické údaje nebo pseudonymizace GDPR pracuje jak s pojmem údaje (= data), tak s pojmem informace, v definici biometrických údajů nebo údajů o zdravotním stavu pojem informace již nenacházíme.

GDPR definuje osobní údaje jako „*veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (...)*“³⁶, genetické údaje jako „*osobní údaje (...), které poskytují jedinečné informace o její fyziologii či zdraví a které vyplývají zejména z analýzy*

²⁶ Recitál 26 preambule GDPR.

²⁷ Stejně tak slovenská verze GDPR, která uvádí označení „osobné údaje“.

²⁸ Například anglická verze („personal data“), německá verze („personenbezogener Daten“) nebo španělská verze („de datos personales“).

²⁹ To platí i pro jazyk slovenský, který taky pracuje s pojmem údaje nikoli data, viz výše pozn. pod čarou 27.

³⁰ Srov. heslo „údaj“ v Internetové jazykové příručce, dostupné z: <http://prirucka.ujc.cas.cz/?slovo=%C3%BAadaj> a stejné heslo pro Slovensko na Slovníkovom portáli Jazykovedného ústavu L. Štúra SAV, dostupné z: <https://slovník.juls.savba.sk/?w=%C3%BAadaj&s=exact&c=83ed#>. V rámci překladu tak patrně byla preferována domácí verze slova před její převzatou verzí, i když je pak otázkou, zda to pro zachování konzistence označování v rámci EU není spíše na škodu.

³¹ Čl. 4 bod 1 GDPR.

³² Čl. 4 bod 13 GDPR.

³³ Čl. 4 bod 14 GDPR.

³⁴ Čl. 4 bod 15 GDPR.

³⁵ Čl. 4 bod 5 GDPR.

³⁶ Čl. 4 bod 1 GDPR.

*biologického vzorku dotčené fyzické osoby*³⁷ a pseudonymizaci pak jako „*zpracování osobních údajů tak, že již nemohou být přiřazeny konkrétnímu subjektu údajů bez použití dodatečných informací (...)*“³⁸. Z takto formulovaných definic lze dovodit to, že evropský zákonodárce považuje osobní údaje (data) za informace – čili tyto pojmy používá jako synonyma, což by pak mohlo vysvětlovat i to, proč se v definicích týkajících se biometrických údajů a údajů o zdravotním stavu pojem informace nevyskytuje.³⁹

K provedení GDPR jsou vydávány pokyny,⁴⁰ které rovněž neposkytují detailnější vysvětlení metodologického nebo normativního přístupu k pojmům data a informace a spíše potvrzují výše uvedenou hypotézu o tom, že evropský normotvůrce tyto pojmy považuje za synonyma. To je zřejmé například z textace uvedené v Pokynech k automatizovanému individuálnímu rozhodování a profilování pro účely nařízení 2016/679: „*Zprostředkovatel údajů sestavuje údaje, aby zpracoval profily jednotlivých osob, a zařazuje je do segmentů. Tyto informace prodává společnostem, které chtějí zlepšit zacílení svého zboží a služeb.*“⁴¹

- Směrnice evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace.

V této směrnici lze upozornit zejména na definici pojmu „*informace o místě, kde se volající nachází*“ uvedenou v článku 2 bodě 40), která stanoví, že se jedná o „*(...) zpracovaná data (...), která uvádějí zeměpisnou polohu mobilního koncového zařízení koncového uživatele, nebo (...) data uvádějící fyzickou adresu koncového bodu sítě*“. I zde tedy směrnice patrně pojímá pojmy data a informace jako synonyma.⁴²

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 ze dne 8. června 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním („směrnice o obchodním tajemství“).

³⁷ Čl. 4 bod 13 GDPR.

³⁸ Čl. 4 bod 5 GDPR.

³⁹ Ke stejnému závěru docházejí ohledně původní úpravy i MATES, Pavel; MATOUŠOVÁ, Miroslava. *Evidence, informace, systémy: právní úprava*. Praha: Codex Bohemia, 1997, s. 28.

⁴⁰ Znamé také jako pokyny Pracovní skupiny pro ochranu údajů zřízené podle článku 29 (Pracovní skupina 29), která však již nevykonává činnost a byla nahrazena Evropským sborem pro ochranu osobních údajů (EDPB) viz: https://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=629492 [Cit. 30. 6. 2019].

⁴¹ Pracovní skupina pro ochranu údajů zřízená podle čl. 29. *Pokyny k automatizovanému individuálnímu rozhodování a profilování pro účely nařízení 2016/679 přijaty dne 3. října 2017 ve znění naposledy revidovaném a přijatém dne 6. února 2018* [online], s. 8. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: ec.europa.eu.

⁴² Jinému výkladu nenasvědčuje ani preambule této směrnice, která se danému pojmu věnuje v recitálech 290 a 291.

Směrnice o obchodním tajemství dopadá na informace, jež na základě jejich obsahu a dalších podmínek můžeme označit za know-how nebo obchodní tajemství.⁴³ Směrnice však neposkytuje žádný bližší vhled do toho, co rozumí informací. V definiční části pouze uvádí, že obchodním tajemstvím je informace s určitou specifickou charakteristikou, jako je tajnost a z ní vyplývající komerční hodnota.⁴⁴

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází („směrnice o databázích“).

Směrnice o databázích zakládá absolutní práva k databázi,⁴⁵ konkrétně k její struktuře (autorskoprávní ochrana) a poskytuje rovněž ochranu investicím vložených do vytvoření databáze (*sui generis* právo).⁴⁶ Ochrana se tedy nevztahuje na samotný obsah databáze, a to ani v případě autorskoprávní ochrany,⁴⁷ ani v případě ochrany investice.⁴⁸ Obsah databáze (neboli jednotlivé informace v ní obsažené) nehraje roli ani při posuzování, zda se v konkrétním případě jedná o databázi ve smyslu definice uvedené v čl. 1 odst. 2 Směrnice o databázích.⁴⁹ Směrnice o databázích však nijak nevysvětluje ani nereflektuje pojmy data a informace *per se*.

- Autorské právo. Autorské právo upravuje práva k uměleckému vyjádření informace⁵⁰, tedy k vyjádření určité kvality, kterou představuje požadavek na tvůrčí činnost autora⁵¹ nebo na originalitu tohoto vyjádření⁵². V právu EU je autorské právo regulováno jednak Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti a jednak platnou ale nikoli dosud účinnou Směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. dubna 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES („směrnice o autorském právu“).

⁴³ Recitál 1 preambule směrnice o obchodním tajemství.

⁴⁴ Čl. 2 odst. 1 směrnice o obchodním tajemství.

⁴⁵ TOMÍŠEK, Jan. Ochrana databází. In POLČÁK, Radim a kolektiv. *Právo informačních technologií*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, s. 147.

⁴⁶ ASBROECK; DEBUSSCHE; CÉSAR, cit. 9, s. 86.

⁴⁷ Viz recitál 46 preambule a čl. 3 odst. 2 směrnice o databázích a Tamtéž, s. 83.

⁴⁸ TOMÍŠEK, cit. 45, s. 152.

⁴⁹ Čl. 1 odst. 2 směrnice o databázích a Tamtéž, s. 149.

⁵⁰ MYŠKA, cit. 25, s. 122.

⁵¹ Viz § 2 odst. 1 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁵² Viz § 1 písm. a) Copyright, Designs and Patents Act 1998 – ochrana a požadavek originality se vztahuje pouze na některé druhy děl, jako jsou díla literární, dramatická, hudební nebo umělecká díla.

Zatímco první ze jmenovaných směrnic se povahou dat nebo informací nezabývá, druhá směrnice nabízí alespoň zajímavý nástin toho, jak evropský normotvůrce na vztah těchto dvou pojmů nahlíží. Směrnice o autorském právu v recitálu 8 preambule uvádí, že „*[n]ové technologie umožňují provádět automatizovanou výpočetní analýzu informací v digitální podobě, například textu, zvuků, obrazů nebo dat, obecně nazývanou vytěžování textů a dat*“ (podtržení přidáno). Dále v čl. 2 bodě 2 definuje pojem „*vytěžování textů a dat*“ takto: „*jakákoli automatizovaná technika analýzy, jejímž cílem je analyzovat text a data v digitální podobě za účelem získání informací a která zahrnuje mimo jiné vzory, tendence a souvztažnosti*“ (podtržení přidáno). Z toho lze dovozovat, že je rozlišováno mezi daty a informacemi v pojmové rovině, když je naznačeno, že by snad informace mohly být v datech obsaženy (čili na elementární úrovni netvoří jednu uniformní entitu), protože účelem analýzy dat je získání informací, tj. nejedná se o jednu entitu, ale o entity dvě, propojené takovým způsobem, že prostřednictvím jedné entity (dat) můžeme poznávat entitu druhou (informace). Žádné další upřesnění však směrnice o autorském právu neposkytuje, a to ani ve své preambuli.

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady o respektování soukromého života a ochraně osobních údajů v elektronických komunikacích a o zrušení směrnice 2002/58/ES (nařízení o soukromí a elektronických komunikacích).

I když nařízení o soukromí a elektronických komunikacích ke dni psaní této diplomové práce ještě neprošlo celým řádným legislativním procesem,⁵³ pojmy data a informace jsou jeho ústředním tématem. Ve své preambuli v recitálu 2 uvádí, že „*[p]odobně i metadata odvozená z elektronických komunikací mohou odhalit velmi citlivé a osobní informace*“ (podtržení přidáno), v recitálu 14 uvádí, že „*[d]ata elektronických komunikací by měla být definována dostatečně širokým a technologicky neutrálním způsobem, aby zahrnovala veškeré informace týkající se přenášeného nebo vyměňovaného obsahu (obsah elektronických komunikací) (...)*“ (podtržení přidáno). Je zajímavé, že nařízení o soukromí a elektronických komunikacích v preambuli pracuje s pojmem osobní informace, aniž by uvádělo, co se jím má na mysli, a současně používá i pojem osobní údaje⁵⁴ (terminologie GDPR), aniž by bylo uvedeno, jaký vztah má k pojmu osobní informace. Z citace recitálu 14 preambule se pak zdá, že evropský normotvůrce opět používá pojem data a informace *promiscue* (jak tomu je u GDPR). To lze demonstrovat i prostřednictvím dvojice definic

⁵³ Ke dni 30. 6. 2019 ještě neproběhlo čtení v Evropském parlamentu.

⁵⁴ Viz. recitál 4 preambule nařízení o soukromí a elektronických komunikacích.

pojmu „*data elektronických komunikací*“ a „*elektronická pošta*“. V čl. 4 odst. 3 písm. a) definuje nařízení o soukromí a elektronických komunikacích pojem „*data elektronických komunikací*“ jako „*obsah elektronických komunikací a metadata elektronických komunikací*“ a obsah elektronických komunikací jako „*obsah vyměřovaný prostřednictvím služeb elektronických komunikací, jako například text, hlas, video, obrazy a zvuk*“. Elektronickou poštu nařízení definuje v čl. 4 odst. 1 písm. e) tak, že se jí rozumí „*jakákoli elektronická zpráva obsahující informace jako text, hlas, video, zvuk nebo obraz zaslaná prostřednictvím sítě elektronických komunikací*“. Z první definice tedy vyplývá, že za data elektronických komunikací považujeme mimo jiné text, hlas a video. Z definice elektronické pošty pak plyne, že text, hlas video a jiné považuje nařízení o soukromí a elektronických komunikacích i za informace. Patrně tedy nelze dospět k jinému závěru než k tomu, že nařízení pojmy data a informace nerozlišuje, i když by se tak na první pohled mohlo zdát.

V případě evropské legislativy lze konstatovat, že hypotéza ad 1 vyslovena v úvodu kapitoly 1 byla potvrzena. Evropská legislativa s pojmy data a informace sice pracuje, ale používá je jako synonyma, bez jakéhokoli odůvodnění nebo jasné teoretické koncepce.

1.1.2 Česká právní úprava

Vyjma nařízení Evropské unie, která jsou přímo účinná a českých zákonů, které jsou transpozicí evropských směrnic, obsahuje český právní řád jen málo právních předpisů, v nichž by bylo možné nalézt definici informací a dat. Zákon č. 89/2012, občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů („OZ“) obsahuje úpravu práv k věcem a rovněž definuje, co soukromé právo za věc považuje.⁵⁵ Komentářová literatura se ale shoduje na tom, že informace samy o sobě nemohou být předmětem vlastnického nebo věcného práva potažmo absolutních nebo relativních práv přesto, že definici nehmotné věci naplňují, vyjma zvláštních případů přiznání absolutních práv k duševnímu vlastnictví, ochranným známkám a patentům upravených ve zvláštních zákonech a obchodního tajemství upraveného v OZ (§ 504).⁵⁶ Jenže ani tyto zvláštní zákony, jako

⁵⁵ § 489 OZ ve spojení s § 496 odst. 2 OZ, který definuje nehmotnou věc.

⁵⁶ MELZER, Filip et al. *Občanský zákoník. Velký komentář. Svazek III*. Komentář k § 496. Praha: Leges, 2014, s. 243. LAVICKÝ, Petr et al. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654)*. Komentář k § 496. Praha: C.H.Beck, 2014, s. 1758. FIALA, Josef et al. *Občanský zákoník: Komentář. Svazek I, (§ 1–654)*. Komentář k § 496. Praha: Wolters Kluwer Česká republika se k tomuto tématu vůbec nevyjadřuje, stejně tak PETROV, Jan; VÝTISK, Michal; BERAN, Vladimír et al. *Občanský zákoník: komentář*. Komentář k § 496. Praha: C.H.Beck, 2017, s. 528-529.

je autorský zákon⁵⁷, zákon o ochranných známkách,⁵⁸ nebo patentový zákon⁵⁹, které v určitém smyslu pracují s informací (nebo spíše s jejím vyjádřením), neobsahují žádnou definici informace. Ustanovení § 2 odst. 6 autorského zákona pouze stanoví, že dílem „není zejména námět díla sám o sobě, denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě, myšlenka, postup, princip, metoda, objev, vědecká teorie, matematický a obdobný vzorec, statistický graf a podobný předmět sám o sobě.“ Z toho lze vyvozovat, že autorský zákon chrání jen takovou informaci, která kromě jiných podmínek splňuje i tu, že informace vystoupí z mysli jejího autora a konkrétně se projeví.⁶⁰

Z oblasti veřejného práva lze zmínit zákon o svobodném přístupu k informacím,⁶¹ který sice pojem informace definuje, ale pouze pro účely tohoto zákona, a navíc poměrně obecně jako obsah zaznamenaný na nosiči.⁶² Informacím se pak věnuje i trestní zákoník.⁶³ Obzvláště zajímavou je skutková podstata uvedená v § 230, neoprávněný přístup k počítačovému systému, z jejíž dikce se zdá, že zákonodárce rozlišuje mezi pojmy data a informace, když v odst. 2, který je základní skutkovou podstatou a primárně chrání právě data (nikoli počítačový systém, jako základní skutková podstata uvedená v odst. 1),⁶⁴ mluví o nosiči informací a následném neoprávněném užití dat, neoprávněném výmazu nebo zničení, padělání nebo pozměnění těchto dat anebo neoprávněném vložení dat na nosič informací. Důvodová zpráva u tohoto ustanovení uvádí k poměru těchto dvou pojmů následující: „(...) počítačov[á] dat[a], která jako širší pojem zahrnují i počítačové informace (...)“⁶⁵. Z gramatického výkladu skutkové podstaty upravené v § 230 však lze dovodit vztah pojmů data a informace zcela opačný, než naznačuje důvodová zpráva, tedy že máme nosič informací (širší pojem), na kterém jsou uložena data (užší pojem).⁶⁶ Komentářová literatura tuto dichotomii pojmů považuje za nedůslednost zákonodárce a nabízí velice krátký přehled možného nahlížení na vztah těchto

⁵⁷ Zákon č. 101/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁸ Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁹ Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁰ CHALOUPKOVÁ, Helena; HOLÝ, Petr. *Autorský zákon. Komentář*. 5. vydání. Praha: C.H.Beck, 2017. s. 14. Stejně TELEČEK, Ivo; TUMA, Pavel. *Autorský zákon*. Praha: C.H.Beck, 2007, s. 66.

⁶¹ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

⁶² Viz § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím.

⁶³ Zákon č. 40/2009, trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 8. 2018, sp. zn. 8 Tdo 266/2017, odst. 44.

⁶⁵ Důvodová zpráva k zákonu č. 40/2009, trestní zákoník.

⁶⁶ „Kdo získá přístup k (...) nosiči informací a a) neoprávněně užije data uložená (...) na nosiči informací, (...)“ (§ 230 trestního zákoníku).

dvou pojmů.⁶⁷ V tomto krátkém exkursu pak nedospívá k žádnému závěru, když na jednu stranu uvádí že „*data jsou fakta*“ a informace jsou data v kontextu s významem,⁶⁸ na stranu druhou uvádí, že „*[d]ata představují interpretovatelnou a formalizovanou reprezentaci informace*“⁶⁹. Není tedy zřejmé, zda autoři považují informace a data za rovnocenné pojmy, které se odlišují svým obsahem – kvalitativně (fakta vs. kontextová informace) nebo zda data sama o sobě význam nemají a slouží jako pouhá reprezentace informace, tedy, že se odlišují na úrovni své podstaty (jedná se o různé vzájemně interagující entity). V jiném komentáři definují data takto: „*jakékoli vyjádření či zachycení skutečností, informací nebo pojmů ve formě vhodné pro zpracování v počítačovém systému, včetně programu vhodného k zajištění, aby počítačový systém vykonával určitou funkci*“⁷⁰. Tato definice je zajímavá hned ze dvou aspektů. Autor nestaví data a informace na synonymickou úroveň, ale naznačuje, že informace jsou nějakým způsobem v datech obsaženy. Navíc existenci dat spojuje pouze s počítačovým systémem, nikoli s kontextem mimo něj.

Ani česká legislativa tudíž neposkytuje uspokojivou odpověď na otázku, co jsou to data, potažmo informace. I v tomto případě tedy byla hypotéza č. 1 potvrzena.

1.2 Data a informace jako pojmy v judikatuře

V případech, kdy uspokojivou odpověď na právní otázku neposkytuje legislativa a její výklad, přistupuje právník k řešerši judikatury doufaje, že soudy mu požadovanou odpověď poskytnou, nebo alespoň *obiter dicta* nabídnou kontext pro další hledání. Hypotézou pro tuto část však bude, že judikatura, ať už ta evropská nebo ta národní, pojmy data a informace nedefinuje, ani je systematicky nebo homogenně nevykládá. Tuto hypotézu formulují negativně proto, že již první hypotéza (viz 1.1) týkající se legislativy byla potvrzena. Předpokládám tudíž, že pokud legislativa neposkytuje soudům dostatečně uniformní teoretický základ pro výklad jednotlivých pojmů, budou soudy z povahy věci v jednotlivých kontextech vykládat dané pojmy odlišně, nebo je nebudou vykládat vůbec s tím, že takový výklad není potřebný.

Pro ověření hypotézy č. 2 budou v následujícím textu analyzována rozhodnutí těchto soudů – Soudního dvora Evropské unie, Ústavního soudu, Nejvyššího správního soudu a krajských

⁶⁷ ŠÁMAL, Pavel et al. *Trestní zákoník*. Komentář k § 230. Edice velké komentáře. 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, s. 2308.

⁶⁸ Tamtéž. Pravděpodobně se jedná o definici převzatou ze Slovníku výpočetní techniky (Microsoft Press, český Plus, s.r.o. Praha 1993, s. 198) citovaného v MATES, Pavel. *Informační systémy a jejich části*. In SMEJKAL, Vladimír a kolektiv. *Právo informačních a telekomunikačních systémů*. Praha: C. H. Beck, 2001, s. 37.

⁶⁹ Tamtéž, s. 2309.

⁷⁰ DRAŠTÍK, Antonín et al. *Trestní zákoník: komentář*. Komentář k § 230 [online]. Praha: Wolters Kluwer, 2015. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: noveaspi.cz.

soudů a Nejvyššího soudu.⁷¹ Analýza jednotlivých rozhodnutí je pak soustředěna pouze na definice pojmů informace a data, potažmo ve druhém kroku na to, jak soudy vnímají tyto pojmy ve vzájemné souvislosti. Jednotlivá rozhodnutí tedy nejsou analyzována komplexně, i když se této komplexní analýze na úrovni výběru jednotlivých rozhodnutí nebylo možno vyhnout.

1.2.1 Soudní dvůr Evropské unie

Na základě výsledku vyhledávání prostřednictvím formuláře dostupného na internetových stránkách Soudního dvora Evropské unie bylo analyzováno celkem 247 rozhodnutí. Úvodem nutno konstatovat, že Soudní dvůr Evropské unie ve své rozhodovací praxi nenabízí, a to přes mnohost vyhledaných výsledků, žádnou definici dat nebo informací, a to ani v rozhodnutích o zásadních otázkách týkajících se právě dat.⁷²

Patrně tedy Soudní dvůr Evropské unie nepokládá definici jednotlivých pojmů za zásadní, čemuž nasvědčuje i to, že pojmy data a informace užívá *mutatis mutandis*. Například v rozsudku Tribunálu ve spojených věcech T-405/07 a T-406/07, Tribunál uvádí v odstavci 59 mimo jiné: „(...) *Jednak totiž umožňují přenos informací a dat, které jsou na nich zaznamenány, prostřednictvím takové komunikační sítě, jako je internet, kabelová nebo satelitní síť, poskytovateli služeb, zejména poskytovali přístup na internet, poskytovateli telekomunikačních nebo televizních služeb, aby mu bylo umožněno určit jejich držitele, jakož i jeho právo přístupu. (...)*“⁷³ (podtržení přidáno.). Stejně tak Soudní dvůr ztotožňuje pojmy informace a osobní údaje (data), viz například rozsudek Soudního dvora ve věci C-582/14: „[s]kutečnost, že unijní normotvůrce použil výraz „nepřímo“, naznačuje, že k tomu, aby mohla být informace kvalifikována jako osobní údaj, není nutné, aby tato informace sama o sobě umožňovala identifikovat subjekt údajů.“⁷⁴

Poměrně překvapivě, zejména s ohledem na to, že velká část evropské legislativy s pojmy informace a data pracuje (i když jak bylo demonstrováno výše, tyto pojmy nijak nerozlišuje),

⁷¹ K metodologii výběru jednotlivých rozhodnutí viz kapitolu Metodologie, seznam jednotlivých rozhodnutí, které byly výsledkem vyhledávání viz Příloha.

⁷² Viz například Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 13. 5. 2014 ve věci C-131/12, *Google Spain*; Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 25. ledna 2018 ve věci C-498/16, *Schrems*; Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 8. dubna 2014 ve spojených věcech C-293/12 a C-594/12, *Digital Rights Ireland*.

⁷³ Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 20. května 2009 ve spojených věcech T-405/07 a T-406/07, *Caisse fédérale du Crédit mutuel Centre Est Europe (CFCMCEE) proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*.

⁷⁴ Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 19. října 2016 ve věci C-582/14, *Patrick Breyer proti Bundesrepublik Deutschland*.

judikatura Soudního dvora Evropské unie nevěnuje rozlišení těchto pojmů ani jejich teoretickému uchopení žádnou pozornost. Hypotéza č. 2 je tedy v tomto bodě potvrzena.

1.2.2 Ústavní soud

Na základě výsledku vyhledávání prostřednictvím formuláře dostupného na internetových stránkách Ústavního soudu bylo analyzováno celkem 45 rozhodnutí Ústavního soudu. Z těchto rozhodnutí neobsahovalo ani jedno analýzu pojmů data/informace.

Je však potřeba poukázat na, v době psaní této práce, nové rozhodnutí Ústavního soudu vydané pod sp. zn. Pl. ÚS 45/17 dne 14. května 2019, ve kterém Ústavní soud již potřetí zkoumal úpravu tzv. „data retention“. Zajímavá je zejména pasáž, kde v úvodu Ústavní soud shrnuje podstatu napadené úpravy, když v odst. 5 říká, že *„[z]jednodušeně řečeno, na základě napadené právní úpravy operátoři uchovávají informace o každém telefonickém spojení, textové zprávě, internetovém připojení či e-mailové korespondenci, tj. podrobná data o veškeré komunikaci, lokalizaci účastníků komunikace a poskytnutých internetových službách.“* Dále v odst. 80 pokračuje: *„[z]a současného stavu by proto bylo nemoudré bránit státu jako nositeli řady úkolů k naplnění daných veřejných zájmů (zde zejména bezpečnost státu, ochrana zdraví a majetku obyvatel), aby měl za vhodně nastavených podmínek přístup k údajům, jež mohou být cenným zdrojem důležitých informací“* a v odst. 86: *„[z]atímco nařízením odposlechu lze podezřelou osobu monitorovat do budoucna, provozní a lokalizační údaje umožňují oprávněným orgánům získat informace o skutku, který se již stal - k takovým informacím se oprávněné orgány jinak nedostanou.“* Z právě uvedeného je patrné, že Ústavní soud považuje data (údaje) za „zdroj“ informací, tudíž se může zdát, že pojmy data a informace chápe jako pojmy odlišné a rozlišuje mezi nimi.⁷⁵ Protože však Ústavní soud neposkytuje žádné další vysvětlení, lze jen stěží odhadovat, zda rozlišení těchto pojmů bylo záměrem, nebo pouhou náhodou. Je sice pravda, že tyto pojmy jsou rozlišovány i ve dvou předchozích nálezech týkajících se stejné problematiky, jsou však rozlišovány vždy ve stejném kontextu a obdobných formulacích. Na základě toho tudíž nelze s určitostí dovodit, zda se jedná o koncepční přístup. I v tomto případě lze tedy hypotézu č. 2 považovat za potvrzenou.

⁷⁵ Stejně nález Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2011, sp. zn. Pl.ÚS 24/10; stejně nález Ústavního soudu ze dne 20. 12. 2011 sp. zn. Pl.ÚS 24/11 a odlišné stanovisko soudkyně Kateřiny Šimáčkové k nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 5. 2019 sp. zn. Pl. ÚS 45/17, odst. 2.

1.2.3 Nejvyšší správní soud

Na základě výsledku vyhledávání z rozšířeného vyhledávacího formuláře dostupného na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu a krajských soudů bylo analyzováno celkem 60 rozhodnutí, která byla výsledkem vyhledávání. Ze 60 rozhodnutí se vztahem pojmů data a informace nezabývalo ani jedno.

Jediné rozhodnutí, které může alespoň indikovat, jak Nejvyšší správní soud uvažuje nad vztahem pojmů informace a osobní údaje, je rozsudek sp. zn. 3 As 3/2017 ze dne 17. července 2018, ve kterém se Nejvyšší správní soud mimo jiné zabývá otázkou, zda jsou protokoly o výslechu svědka či obviněného v trestním řízení osobním údajem.⁷⁶ Nejvyšší správní soud k tomu uvádí následující: „[t]aková osoba zde, obecně vzato, poskytuje informace o svém vztahu k věci, která je předmětem trestního řízení. Tato výpověď je poté zdrojem informací o osobě vypovídajícího, má určitou hodnotu i z hlediska věrohodnosti a má své postavení v systému důkazních prostředků. Výpověď je nakonec zaznamenána ve formě protokolu a v takové podobě je možno ji zpracovat. Zdokumentované výpovědi v trestním řízení, tj. nejen identifikační údaje osob, ale tedy i samotný obsah tak nepochybně jsou osobním údajem ve smyslu ustanovení § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů.“⁷⁷ Z této části může vyplývat, že Nejvyšší správní soud činí rozdíl mezi informací a osobním údajem, kdy informace se osobním údajem stává ve chvíli jejího zdokumentování. Jedná se ale o ojedinělé rozhodnutí, na jehož základě nelze činit žádné zobecňující závěry, protože lze hypotézu č. 2 rovněž považovat za potvrzenou.

1.2.4 Nejvyšší soud

Na základě výsledku vyhledávání z rozšířeného vyhledávacího formuláře dostupného na internetových stránkách Nejvyššího soudu bylo analyzováno celkem 102 rozhodnutí a stanovisek, která byla výsledkem vyhledávání. Z toho bylo vybráno osm rozhodnutí a stanovisek pro podrobnější analýzu, a to těch, která se alespoň povrchně zabývala pojmy data nebo informace.⁷⁸ Z podrobnější analýzy osmi rozhodnutí a stanovisek pak vyplynulo, že pro tuto práci je použitelné pouze jedno rozhodnutí. Je jím usnesení Nejvyššího soudu publikované

⁷⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2018 sp. zn. 3 As 3/2017, odst. 8.

⁷⁷ Tamtéž, odst. 17.

⁷⁸ 1) Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. 30 Cdo 2159/2008; 2) Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2015, sp. zn. 7 Tdo 731/2015; 3) Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. Tpjn 300/2012; 4) Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 1. 2011, sp. zn. 8 Tdo 1467/2010; 5) Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 10. 2014, sp. zn. 23 Cdo 2000/2013; 6) Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 10. 2017, sp. zn. 5 Tdo 1167/2017; 7) Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. Plsn 1/2015, 8) Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 8. 2018, sp. zn. 8 Tdo 266/2017.

pod sp. zn. 8 Tdo 266/2017 ze dne 15. srpna 2018, které se přímo zabývá výkladem skutkové podstaty uvedené v § 230 odst. 2 trestního zákoníku (viz podkapitolu 1.1.2). V rámci tohoto usnesení Nejvyšší soud mimo jiné v odst. 50 uvádí, co rozumí pod pojmem data a informace, z něhož budu citovat pouze malou část: „[v]ztah dat a informací je možné vymezit tak, že data jsou fakta; informacemi se stávají tehdy, když jsou v kontextu a nesou význam pochopitelný lidem. (...)“. Problém v tomto odstavci vidím zejména v tom, že se jedná o doslovný přepis pasáže z komentáře,⁷⁹ tudíž nepřináší žádnou novou interpretaci ani nekonfrontuje nejasnosti plynoucí z dané pasáže komentáře, na které je upozorněno v podkapitole 1.1.2 této diplomové práce.

Navíc je v tomto rozsudku dále uvedena v odst. 56 tato pasáž: „[v]ychází se z myšlenky, že stále více informací má dnes elektronickou podobu, a proto je zapotřebí chránit je před paděláním. Zatímco padělaná listina je mnohdy rozeznatelná od originální, při změně dat není padělání zjevné. (...) U datové zprávy je třeba považovat za posuzovaný elektronický dokument, tzn. data uložená v počítačovém systému, nejen v datové zprávě obsažený vlastní odesílaný text, ale veškeré informace, které se v rámci datové zprávy přepravují a doručují do datové schránky, a to tedy i informace, která je zřejmá z tzv. detailu zprávy (kontejneru, obálky)“ (podtržení přidáno). Na této pasáži lze demonstrovat, že Nejvyšší soud nedodrží definici dat a informací, kterou si v odst. 50 vytyčil. V první části právě citované pasáže totiž Nejvyšší soud naznačuje, že data chápe jako elektronickou reprezentaci informace. Ve druhé části ale uvádí, že informace mohou mít i elektronickou podobu a nestávají se daty, ale zůstávají informacemi. Jediný závěr, který z tohoto usnesení patrně lze dovodit, je že Nejvyšší soud danou definici pouze uvedl (pak ale není zcela zřejmé, proč tak učinil), pojmy data a informace však nerozlišuje. I proto lze hypotézu č. 2 považovat za potvrzenou i v tomto bodě.

1.3 Data a informace jako pojmy v literatuře

Jestliže ani judikatura neposkytuje dostatečnou odpověď na položenou otázku, obrací se právník zpravidla k odborné literatuře. I v této části budu vycházet z negativní hypotézy – odborná právní literatura nenabízí jednotnou teoretickou definici a koncepci informace a dat. Zároveň je potřeba zdůraznit, že se v této podkapitole budu zabývat pouze právně orientovanou literaturou, nebudu analyzovat publikace věnující se informaci z jiných oborů, jako je matematika, filozofie nebo přírodní vědy; taková analýza by překračovala možnosti této práce. I z právní literatury pak analyzuji pouze ta díla, která obsahově jako své hlavní téma

⁷⁹ ŠÁMAL, cit. 67, s. 2308-2309.

(nebo alespoň jedno z hlavních témat) zvolily definici informací a dat a popis vztahu těchto dvou pojmů.

Informaci se věnují jak čeští, tak zahraniční autoři. Je poměrně zajímavé pozorovat i to, v jakém časovém období jednotlivé články a publikace vycházely. Celkem bylo analyzováno 25 děl 18 různých autorů, z nichž 5 děl bylo napsáno v 90. letech 20. století nebo dříve, a všechna další se soustředí do 21. století, a to zejména do roku 2018, ze kterého pochází celkem 6 děl.⁸⁰ Z toho je patrné, že zásadní potřeba teoretického zakotvení a rozlišování pojmů data a informace vyvstala u právních vědců až v posledních letech. Důvody jsou nasnadě, i když se jedná o pouhou dedukci nezaloženou na konkrétních datech. Domnívám se, že mezi ně patří zejména mimoprávní skutečnosti, a to neustále se zvyšující podíl „datové ekonomiky“ na evropském HDP a technologický boom spojený s „*big data*“ analytikou a „*machine learning*“ čili umělou inteligencí, a v neposlední řadě průnik dat do mnoha sfér života, které pak ovlivňují i právní realitu. Bylo by však chybou zcela opomíjet i právní důvody, kdy velkou akademickou diskuzi spojenou s daty rozproudila Evropská komise se svou iniciativou „*Budování evropské ekonomiky založené na datech*“,⁸¹ ale i přijetí GDPR. Je zcela zřejmé, že potřeba teoreticko-právního zakotvení pojmů informace a data bude v budoucnu pouze a jen naléhavější.

Co se týče analýzy současně dostupných odborných prací, lze jednotlivé teoretické koncepce informace (jako základního pojmu, vymezení dat pak ve většině případů navazuje na vymezení informace) v nich prezentované rozdělit do pěti základních skupin.

První skupinu tvoří autoři, kteří ve svém chápání informace vycházejí z přírodních věd, potažmo matematiky, a tudíž informaci zasazují do jakéhosi metafyzického kontextu, ve kterém je imanentní funkcí informace (kterou může být energie, signál, myšlenka) snížení entropie.

Reprezentantem této kategorie je jednoznačně Polčák, který se z českých autorů ve svém díle zabývá informací nejvíce, a také nabízí jednu z nejkompexnějších teorií. Polčák vnímá informaci v jejích matematicko-logických a přírodovědných souvislostech a označuje ji za „*přírodní fenomén*“.⁸² Kritizuje přístup práva k informaci, které ji pojímá jako statický objekt a nikoli jako proces.⁸³ Informaci pak definuje jako „*konkrétně aktualizovanou*

⁸⁰ V roce 1981: 1, 1984: 1, 1988: 1, 1995: 1, 1997: 1, 2001: 1, 2004: 1, 2008: 1, 2012: 2, 2014: 4, 2015: 2, 2016: 1, 2017: 2, 2018: 6.

⁸¹ Building a European Data Economy, cit. 5.

⁸² POLČÁK, Radim. Informace a data v právu. Revue pro právo a technologie. 2016, č. 13, s. 87.

⁸³ POLČÁK; SVANTESSON, cit. 24, s. 4.

organizaci, která je důsledkem spojení dat, okolností jejich výskytu a času“.⁸⁴ Dále zdůrazňuje, že právo by mělo pracovat s pojmy informace a data jako pojmy odlišnými a mělo by je striktně oddělovat.⁸⁵ Zároveň ale poukazuje na to, že právě právní regulace nepracuje s těmito pojmy v souladu s jejich odlišným významem a to, co jednotlivé právní normy označují za informaci, ve skutečnosti odpovídá datům.⁸⁶ Jak bylo uvedeno výše, Polčák chápe informaci jako proces nebo „dynamický přírodní fenomén“⁸⁷ (překlad autorky), vychází z premisy, že informace je opakem entropie (tu chápe ve fyzikálním pojetí),⁸⁸ a naproti tomu data chápe jako kategorii statickou, jež můžeme kvantitativně a kvalitativně postihnout.⁸⁹ Toto Polčákovské pojetí informace pak přebírá i Myška, i když nevysvětluje proč.⁹⁰

Někteří autoři se přímo dovolávají tzv. informační teorie, již vytvořil Shannon, a jež může pro právo sloužit jako zdroj inspirace.⁹¹ Je však třeba zmínit, že ne všichni souhlasí s generalizací Shannonovy teorie jako teorie informační, ale upozorňují na to, že se jedná spíše o teorii komunikace.⁹² Shannon vypracoval matematickou teorii informace, kdy informaci analyzuje pouze na syntaktické úrovni (jako symboly) a nikterak nereflektuje sémantiku (význam).⁹³ Pro lepší ilustraci si propůjčím vysvětlení, které ve svém článku nabízí Weaver, když komunikační teorii přirovnává ke slečně sedící v telegrafním úřadu, která zpracovává telegramy – nezajímá jí jejich obsah, ale zpracovat musí všechny přicházející telegramy, a to efektivně.⁹⁴ Jedná se však o nevyhnutelně logický přístup, protože Shannonova teorie se zabývá, velice zjednodušeně řečeno, přenosem informace reprezentované symboly z jednoho místa na druhé prostřednictvím signálu, kdy při přenosu může správnost této informace ovlivnit šum.⁹⁵ Kvantifikace informace, kterou Shannon nazývá entropií (nejedná se ale o entropii v Polčákovské

⁸⁴ POLČÁK, cit. 82, s. 80.

⁸⁵ Tamtéž, s. 81.

⁸⁶ POLČÁK; SVANTESSON, cit. 24, s. 23.

⁸⁷ POLČÁK, Radim. Getting European Data Protection off the Ground. *International Data Privacy Law*. 2014, Vol. 4, No. 4, s. 282.

⁸⁸ POLČÁK; SVANTESSON, cit. 24, s. 5; GŘIVNA, Tomáš; POLČÁK, Radim. *Kyberkriminalita a právo*. Praha: Auditorium, 2008., s. 14.

⁸⁹ GŘIVNA; POLČÁK, cit. 88, s. 23. Dále viz také POLČÁK, Radim. *Internet a proměny práva*. Praha: Auditorium, 2012, s. 18 a násl.

⁹⁰ MYŠKA, cit. 25, s. 117. Myška nabízí i krátký přehled pojetí informace v právu (Tamtéž, s. 113 a násl.).

⁹¹ SHANNON, Claude E.; WEAVER, Warren. *The Mathematical Theory of Communication*. Urbana: The University of Illinois Press, 1964.

⁹² FLORIDI, cit. 7, s. 44.

⁹³ SHANNON; WEAVER, cit. 91, s. 47.

⁹⁴ WEAVER, Warren. *The Mathematics of Communication*. *Scientific American*. 1949, Vol. 181, No. 1, s. 14.

⁹⁵ SHANNON; WEAVER, cit. 91, s. 34.

chápaní, protože ten vychází z fyzikálního pojetí entropie⁹⁶), je pak pravděpodobnostní funkcí.⁹⁷

Informační teorii prosazují zejména autoři publikující v oblasti duševního vlastnictví. Durham činí paralelu mezi entropií v Shannonově smyslu a originalitou v autorském právu; to znamená, že čím je uspořádání prvků uměleckého díla překvapivější, tím je dle informační teorie informativnější, a tím se dá následně měřit jeho originalita v autorskoprávní rovině.⁹⁸ Upozorňuje však, že s těmito matematickými paralelami by právo mělo pracovat obezřetně a využívat je spíše jako zdroj inspirace než pravidlo.⁹⁹ Fromer se pak z informační teorie inspirované pojmy „*šum*“ a „*nadbytečnost*“ (které se ale informační teorie snaží v komunikaci eliminovat), když tvrdí, že jsou to tyto dvě „*veličiny*“, které dělají umělecké dílo hodnotným a hodným ochrany autorským právem.¹⁰⁰ Desai zpracovává informační teorii do známkoprávní ochrany a domnívá se, že tento přístup k právu ochranných známek může otevřít zcela nový způsob uvažování o jejich teoretickém zakotvení jako průmyslového práva.¹⁰¹ Ochranou známku pak chápe jako komunikační kanál,¹⁰² nad kterým za současné úpravy drží monopol vlastníků ochranné známky, a tento rozhoduje, jaké zprávy budou přes tento kanál zasílány recipientům, spotřebitelům.¹⁰³ Dle informační teorie pak tyto zprávy, pokud neobsahují prvek překvapení, ztrácejí informační hodnotu.¹⁰⁴ Proto, aby ochranná známka skutečně plnila svou informační funkci, měl by tento kanál být, jak tvrdí Desai, „odmonopolizován“ a otevřen i soutěžitelům nebo spotřebitelům.¹⁰⁵

Druhou skupinu autorů, a to nejpočetnější, tvoří ti, kteří informaci definují na sémantické úrovni, tedy na úrovni významu, data pak definují na úrovni syntaxe, tedy znaků. Ve většině případů pak tvorbu významu spojují s recipientem (příjemcem) informace, který posouvá syntaktické zobrazení informace (dat) do roviny sémantické, ve které těmto datům přisuzuje význam, a tak do jejich definice nevyhnutelně vstupuje člověk.

⁹⁶ Na rozdílnost pojmu entropie ve fyzikálním smyslu a v matematickém smyslu upozorňuje DURHAM, Alan L. *Copyright and Information Theory: Toward an Alternative Model of Authorship*. *Brigham Young University Law Review*. 2004, Vol. 69, Issue 1, s. 69 nebo WEAVER, cit. 94, s. 12.

⁹⁷ DURHAM, cit. 96, s. 69.

⁹⁸ Tamtéž, s. 101.

⁹⁹ Tamtéž, s. 103.

¹⁰⁰ FROMER, Jeanne C. *An Information Theory of Copyright Law*. *Emory Law Journal*. 2014, Vol. 64, Issue 1, s. 127.

¹⁰¹ DESAI, Deven R. *Response: An Information Approach to Trademarks*. *The Georgetown Law Journal*. 2012, Vol. 100, Issue 6, s. 2129.

¹⁰² Tamtéž, s. 2127.

¹⁰³ Tamtéž, s. 2128.

¹⁰⁴ Tamtéž, s. 2128.

¹⁰⁵ Tamtéž, s. 2129.

Do této skupiny lze bez pochyby zařadit Knappa. Knapp, neodmyslitelně spjat zejména s rozvojem právní informatiky,¹⁰⁶ se ve svém díle zabýval mimo jiné i teoretickým pojetím informace.¹⁰⁷ Sám však přiznává, že se jedná o poměrně nelehký úkol, když vyslovuje pochybnost o tom, zda lze vůbec obecnou a všechny obory postihující definici informace nalézt.¹⁰⁸ Informaci definuje na sémantické úrovni jako „*abstrakc[i] z vlastností příslušného zdroje z hlediska potřeb příjemce*“¹⁰⁹. Vyzdvihuje zejména dva aspekty informace, a to vztahovost (tj. vztah informace a příjemce této informace) a komunikativnost (tj. přenos informace mezi subjekty, kde zhmotněnou verzi přenášené informace nazývá *daty*).¹¹⁰ Data pak označuje jako potenciální informace; potenciální proto, že se v informaci nikdy přeměnit nemusí, a to v závislosti na tom, zda recipient přisoudí význam. Aby se z dat stala informace, musí být splněny dvě podmínky – (1) data jsou pro příjemce (člověka) srozumitelná a (2) příjemce jim porozuměl.¹¹¹ Je však důležité zdůraznit, že Knapp pojem *data* spojuje pouze s jejich digitálním projevem, jako strojově čitelným kódem.¹¹² Navíc zdůrazňuje, že nelze zaměňovat pojmy informace a nosič (když nosičem chápe například dokument, gramofonovou desku nebo signál).¹¹³ Je tedy patrné, že pro Knappa a jeho definici informace je rozhodným faktorem jejich příjemce, a *data* se informací stávají až kognitivním procesem příjemce.

Mates a Matoušková se rovněž přiklání k sémantické definici informace jako nejvhodnější definici pro právní teorii a praxi.¹¹⁴ Informaci pak definují jako „*jákykoliv energetický či hmotný projev, který může mít smysl buď pro toho kdo sděluje, nebo toho, kdo sdělované přijímá*“¹¹⁵. Tuto definici považují za univerzální a dopadající na všechny informace. Konstruuji však ještě pragmatickou definici (ta spojuje informaci s přidanou hodnotou sdělení pro příjemce), která je vhodná pouze v případě, kdy s informací nakládáme jako se zbožím nebo hodnotou.¹¹⁶ Protože definici informace konstruuji takto široce, zastávají názor, že pojmy jako „*data*“ a „*údaje*“ jsou jejím synonymem, a není mezi nimi potřeba rozlišovat.¹¹⁷ Takto

¹⁰⁶ CVRČEK, František. *Právní informatika*. Praha: Ústav státu a práva, 2010, s. 28.

¹⁰⁷ KNAPP, Viktor et al. *Právo a informace*. Praha: Academia, 1988, s. 23 a násl. nebo KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Praha: C.H.Beck, 1995, s. 219 a násl.

¹⁰⁸ KNAPP, *Teorie práva*, cit. 107, s. 220.

¹⁰⁹ KNAPP, *Právo a informace*, cit. 107, s. 52.

¹¹⁰ Tamtéž, s. 52.

¹¹¹ Tamtéž, s. 53.

¹¹² Tamtéž, s. 53.

¹¹³ Tamtéž, s. 55.

¹¹⁴ MATES; MATOUŠOVÁ, cit. 39, s. 28.

¹¹⁵ Tamtéž, s. 27.

¹¹⁶ Tamtéž, s. 28.

¹¹⁷ Tamtéž, s. 28.

sémanticky definovanou informaci pak spojují s jazykem nebo symboly s určitým významem pro příjemce a docházejí k závěru, že informace je neoddělitelná od svého fyzického nosiče.¹¹⁸

Z českých autorů pak nelze opomenout ani dílo Smejkal a Matese, kteří si také uvědomují rozmanitost významů pojmu informace.¹¹⁹ Informaci definují jako „každé energetické sdělení, které může mít smysl buď pro toho, kdo je činí, nebo pro toho, kdo je přijímá.“¹²⁰ V oblasti informačních technologií pak ale zastávají sémantickou definici informace dle standardů norem ČSN ISO/IEC.¹²¹ Tato definice rovněž chápe informaci z pohledu odesílatele/příjemce, jako poznatek nebo projev, který má smysl pro jednoho z nich.¹²² Dále sice definují i pojem zpracování dat, vztah pojmů informace a data však nevysvětlují.¹²³ Za charakteristické znaky informace považují nezávislost na tvůrci, hodnotu, subjektivní charakter, nevyčerpatelnost a významovou neutralitu při vzniku.¹²⁴ Rovněž zdůrazňují, a zde poukazují i na výjimečnou mezioborovou shodu, že informace nelze ztotožňovat s jejich nosičem, ani hmotou nebo energií.¹²⁵

Na neochotu některých akademiků přebírat do právního kontextu vědecké nahlížení na informaci, stejně jako na rezignaci jiných definovat tento pojem, poukazuje ve své práci Bygrave.¹²⁶ Příhodně upozorňuje na to, že tito autoři pouze poukazují na nepotřebnost hlubší definiční analýzy pojmu informace. Sám s tímto odmítáním a rezignací nesouhlasí, a přichází s vlastní „pracovní“ definicí jednotlivých pojmů, které vycházejí z informatiky.¹²⁷ Data definuje na syntaktické úrovni, jako „znaky, schémata, značky, symboly, které sdělují informaci o faktech, konceptech, procesech nebo objektech“¹²⁸ (přeloženo autorkou). Informace pak spojuje se sémantickou úrovní, když je definuje jako význam obsažený v datech.¹²⁹

¹¹⁸ Tamtéž, s. 32-33.

¹¹⁹ MATES, Pavel. Informatika a právo. In SMEJKAL, Vladimír a kolektiv. *Právo informačních a telekomunikačních systémů*. Praha: C.H.Beck, 2001, s. 3-4.

¹²⁰ Tamtéž s. 5.

¹²¹ MATES, cit. 68, s. 39. Ráda bych v právě citovaném díle upozornila zejména na velice přínosný přehled definic pojmu informace v literatuře, a to zejména slovníkové a technické definice.

¹²² Tamtéž, s. 40.

¹²³ Tamtéž.

¹²⁴ MATES, cit 119, s. 6-7.

¹²⁵ Tamtéž s. 5.

¹²⁶ BYGRAVE, Lee A. Information Concepts in Law: Generic Dreams and Definitional Daylight. *Oxford Journal of Legal Studies*. 2014, Vol. 35, Issue 1, s. 92-93.

¹²⁷ Tamtéž, s. 93.

¹²⁸ Tamtéž, s. 95.

¹²⁹ Tamtéž.

Wiebe definuje vztah dat a informací tak, že „*data jsou pouze informace v procesu uchování a přenosu*“¹³⁰ (přeloženo autorkou). K této definici dochází na základě sémiotické analýzy, která rozlišuje tři kategorie – syntax (znaky), sémantiku (význam) a pragmatiku (cíl).¹³¹ Data se pak dle Wiebeho vyskytují na syntaktické úrovni.¹³²

Pojem „informační právo“ se vyskytuje již v názvu publikací z devadesátých let minulého století, konkrétně v práci Binga.¹³³ Bing navrhuje definici informace, kterou považuje za dostatečnou pro jakékoli právní odvětví. Informaci ztotožňuje s „*daty, která jsou komunikována a kterým je porozuměno*“¹³⁴. Data pak chápe jako potencionální informaci.¹³⁵ K této definici dochází na základě analýzy informační teorie (vytvořené Shannonem, viz výše¹³⁶), kterou považuje za nevhodnou pro právo, a to proto že informaci definuje na sémantické úrovni,¹³⁷ tzn. data musí být přijata a pochopena příjemcem, aby se stala informací.¹³⁸

Třetí skupinu tvoří teorie, které bychom mohli chápat jako opozici sémantického chápání informace, a to proto, že z definice informace vyjímají její vztahovost čili jejího recipienta, a tudíž i význam.

Hildebrandt zcela „osvobozuje“ informaci od jejího významu i od jejího recipienta.¹³⁹ Pozornost přenáší od recipienta-člověka, na recipienta-organismus a počítač, jejichž percepce informace funguje na jiném principu než na pochopení významu a je omezena pouze na informaci v určité podobě (například u počítačů na strojově čitelném vyjádření informace).¹⁴⁰ Význam je dle Hildebrandt zcela oddělen od pojmu informace a jedná se o dvě různé entity.¹⁴¹

¹³⁰ WIEBE, Andreas. Protection of Industrial Data – A New Property Right for the Digital Economy?. *Journal of Intellectual Property Law & Practice*. 2017, Vol. 12, Issue 1, s. 67.

¹³¹ Tamtéž.

¹³² Tamtéž.

¹³³ BING, Jon. Information Law: A Brief Introduction. *Journal of Media Law and Practice*. 1984, Vol. 5, No. 2, s. 134-140, BING, Jon. Information Law?. *Journal of Media Law and Practice*. 1981, Vol. 2, No 3., s. 219-239.

¹³⁴ BING, *Information Law: A Brief Introduction*, cit. 133, s. 223.

¹³⁵ Tamtéž, s. 222.

¹³⁶ SHANNON; WEAVER, cit. 91.

¹³⁷ BING, *Information Law?*, cit. 133, s. 221.

¹³⁸ Tamtéž.

¹³⁹ HILDEBRANDT, Mireille. Law as Computation in the Era of Artificial Legal Intelligence: Speaking Law to the Power of Statistics. *University of Toronto Law Journal*. 2018, Vol. 1, Supplement 1, s. 26.

¹⁴⁰ Tamtéž.

¹⁴¹ Tamtéž.

Purtova analyzuje dvě teorie informace, a to teorii, na jejímž základě je v podstatě vše informací, protože informaci osvobozuje od jejího recipienta a potřeby jejího pochopení¹⁴² a teorii sémantickou, která informaci definuje jako data s významem.¹⁴³ Purtova se pak přiklání k první z uvedených teorií, navazuje tudíž na Hildebrandt. Zásadní je pro ni zejména současná technologická realita strojového učení, kdy za příjemce dat již nelze dosadit pouze člověka, ale, a to v čím dál větší míře (zejména co se tzv. *Big Data* týče), algoritmus.¹⁴⁴

Janeček vychází z toho, že data a informace jsou rozdílné na konceptuální úrovni.¹⁴⁵ Ztotožňuje se pak s definicí dat navrženou Floridim,¹⁴⁶ který data definuje jako „*domnělá fakta o rozdílnosti nebo nedostatku stejnosti v určitém kontextu*“¹⁴⁷ (přeloženo autorkou). Janeček pak z tohoto vztahu zcela vyjímá osobu příjemce nebo odesílatele, tzn. porozumění informace obsažené v datech.¹⁴⁸

Do čtvrté skupiny patří autoři, které lze s trochou nadsázky nazvat informačními nihilisty, protože zastávají tezi, že definovat informaci a pojmově ji odlišit od dat je pro právo zcela bezvýznamné cvičení.

Determann zcela rezignuje na rozlišování mezi daty a informacemi, a ve svém článku je používá jako synonyma, rozlišuje však „*informační obsah*“, který považuje za data, a jeho fyzickou reprezentaci, a tyto považuje za dvě oddělené entity.¹⁴⁹

Na pomezí třetí a čtvrté skupiny stojí teorie, kterou prosazuje Zech. Zech nepovažuje pro právo za zásadní pochopení podstaty informace, ale postihnout informaci jako zboží nebo komoditu.¹⁵⁰ Informaci rozděluje do tří kategorií: sémantická, syntaktická a strukturální.¹⁵¹ Sémantická informace je dle Zecha informace s významem, syntaktická informace je pak informace bez významu v podobě znaků a strukturální informace je informace inherentní jejímu nosiči.¹⁵² Data pak spojuje s informačními technologiemi, když je chápe jako „*zakódovanou*

¹⁴² Tamtéž.

¹⁴³ PURTOVA, cit. 6, s. 51.

¹⁴⁴ Tamtéž, s. 53.

¹⁴⁵ JANEČEK, Václav. Ownership of personal data in the Internet of Things. *Computer Law & Security Review: The International Journal of Technology Law and Practice*. 2018, Vol. 34, Issue 5, s. 1042.

¹⁴⁶ Tamtéž, s. 1042.

¹⁴⁷ FLORIDI, Luciano. *Semantic Conceptions of Information* [online]. Stanford Encyclopedia of Philosophy. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: <https://plato.stanford.edu/entries/information-semantic/>.

¹⁴⁸ JANEČEK, cit. 145, s. 1042.

¹⁴⁹ DETERMANN, cit. 22, s. 6.

¹⁵⁰ ZECH, Herbert. Information as Property. *Journal of Intellectual Property, Information Technology and Electronic Commerce Law*. 2015, Vol. 6, Issue 3, s. 192.

¹⁵¹ Tamtéž, s. 194.

¹⁵² Tamtéž.

informaci, která je strojově zpracovatelná pomocí softwaru“¹⁵³ (překlad autorky). Zech rovněž zcela odděluje data od významu, a tím z definice odstraňuje potřebnost jejich pochopení recipientem.¹⁵⁴

Pátou skupinu autorů lze pak označit jako nezařazené autory. Patří sem například Tjong Tjin Tai, který rozlišuje informaci a datový soubor (*data file*).¹⁵⁵ Vychází přitom z autorskoprávní analogie a rozlišuje tzv. „*corpus mysticum*“ (například báseň v hlavě spisovatele) a „*corpus mechanicum*“ (báseň napsaná na papíře), kdy první kategorii srovnává s informací, ale dochází k závěru, že datový soubor nemůže být podřazen ani pod jednu z nich.¹⁵⁶ Lze sem zařadit i Telce. Ve svém článku *Držba informací*, ve kterém mimo jiné prosazuje výklad občanského zákoníku¹⁵⁷ ve smyslu možnosti konstrukce držby informace (jak ostatně sám název článku napovídá), se Telec velice krátce zabývá i pojmem informace.¹⁵⁸ V tomto článku ale nevyhází ze žádné definice informace, pouze z konstatování, že informace je údajem, ke kterému nelze založit absolutní majetková práva.¹⁵⁹ Se sdělením, že si je vědom mnohoznačnosti pojmu informace, odkazuje na své jiné dílo, *Není informace jako informace*.¹⁶⁰ V tomto díle však Telec žádnou mnohoznačnost pojmů informace a data nepopisuje, ani je nijak nedefinuje, pouze konstatuje, že pokud tak někteří činí, jedná se o „*nesprávné zobecňování, zjednodušování nebo nemístnou (nesprávnou) vulgarizaci (...)*“.¹⁶¹ Je tedy otázkou, nakolik lze vůbec dílo Telce zařadit do skupiny prací zabývajících se teoreticko-právním zakotvením pojmu informace a data. Jeho dílo je tak spíše uvedeno pro úplnost.

Z právě uvedeného je zřejmé, že negativní hypotéza č. 3, kterou jsem si stanovila na začátku kapitoly 1 byla potvrzena. Jednotliví autoři vycházejí při tvorbě svých teorií a definic z odlišných premis, inspirují se různými odvětvími a nenavazují na sebe. I přes tyto rozdílnosti na elementární teoretické úrovni lze však najít i jednu, sice vzácnou, ale poměrně důležitou shodu. Většina autorů se totiž shodne na tom, že pojmy data a informace je potřeba definovat, je potřeba je následně definičně odlišovat na gramatické, systematické i teleologické úrovni

¹⁵³ Tamtéž, s. 193.

¹⁵⁴ Tamtéž.

¹⁵⁵ TJON TJIN TAI, Eric. Data Ownership and Consumer Protection. *Journal of European Consumer and Market Law*. 2018, Vol. 7, Issue 4, s. 136.

¹⁵⁶ Tamtéž, s. 137.

¹⁵⁷ TELEEC, Ivo. Držba informací [online]. Právní rozhledy 4/2014. [Cit 30. 6. 2019] Dostupné z: beck-online.cz.

¹⁵⁸ Tamtéž.

¹⁵⁹ Tamtéž.

¹⁶⁰ TELEEC, Ivo. *Právo duševního vlastnictví v informační společnosti*. Praha: Leges, 2015, s. 81.

¹⁶¹ Tamtéž, s. 83.

a na tomto základě k nim přistupovat i z hlediska právní regulace, tj. v souladu s jejich inherentní povahou, jsoucnem.

Problémem však je, že data a informace již jsou předmětem právní regulace (viz podkapitulu 1.1), a to bez teoretického zakotvení (potvrzení hypotézy č. 1), které by zohledňovalo dnešní on-line realitu. Problémem tento nedostatek nazývám proto, že již v praxi narážíme na mnoho nejasností a protimluvů, které by měly být právní regulací v zásadě co možno nejvíce eliminovány, a to nejen v zájmu zachování právní jistoty, ale i v zájmu fundamentální koherence legislativy a potažmo i judikatury s technologickými a fyzikálními zákony.¹⁶² Zodpovězení otázky, jaké konkrétní problémy přináší teoretická nezakotvenost pojmů informace a data v právní regulaci, bude předmětem výkladu následující kapitoly (viz zejména podkapitulu 2.3).

¹⁶² POLČÁK, cit. 82, s. 73.

2 Data a informace jako kvadratura kruhu?

Po přečtení kapitoly 1 by se mohlo zdát, že vytvoření jednotné a použitelné teorie informace (a dat) je stejně neřešitelným úkolem, jako je převedení kruhu na čtverec o stejném obsahu. S ohledem na to, že dnešní nekoncepční přístup k datům a informacím s sebou nese závažné problémy, jejichž popis a analýza je obsahem podkapitoly 2.3, je však potřeba nabídnout řešení i pro tento zdánlivě nemožný úkol. Pokus o nalezení jednoho z možných řešení nabízím v podkapitolách 2.1 a 2.2, kde se snažím vytvořit vlastní teorii informace určené pro právo.

2.1 Teorie informace pro právníky

Jak je z podkapitoly 1.1 patrné, koncept informace je pro právo pořád ještě novým a neprobádaným teritoriem, a to i přes to, že ke konceptuálnímu a metodologickému přístupu k informacím a datům vyzývali autoři již před třemi desetiletími.¹⁶³ Za posledních třicet let se navíc realita, která nás obklopuje transformovala v realitu z velké části datovou a virtuální. Tento vývoj však judikatura ani legislativa z velké části nereflektuje a opakovaně až nekriticky, bez jakékoli další analýzy, přebírá staré a na první pohled jasné a jednoduché zakotvení pojmů informace a data, jako pojmů tak nějak obecně známých, které další evaluaci nepotřebují (viz podkapitoly 1.1 a 1.2). Tento přístup však není správný, a vysloužil si v průběhu oněch třicet let kritiku i ze strany právnické akademické obce.¹⁶⁴ Problém ale tkví v tom, že ani jednotliví akademici nepřicházejí s rozsáhlejší právní teorií informace, a ve skutečnosti tvoří ve většině případů „teorie informace“ pouze malou část jednotlivých příspěvků (viz podkapitolu 1.3). I přesto jsou ale velice dobrým základem pro další zkoumání. Proto, při pokusu vytvořit vlastní právní teorii informace, budu z myšlenek těchto autorů, a to zejména z těch, které je spojují, vycházet. Jedná se tedy o víceméně eklektickou teorii informace.

V této teorii informace je informace systematizována do dvou úrovní, z nichž každá je významná pro právní regulaci informace z jiného hlediska.

První úroveň teorie informace. Na této úrovni je informace chápána jako fenomén s cílem postihnout její podstatu neboli definovat pojem informace. Jak ale ukazuje literatura zabývající se informacím jako filozofickým, přírodním nebo lingvistickým fenoménem, dospět k jednotné všeobjímající definici informace, která by byla přijata každým vědním nebo

¹⁶³ Viz BING, cit. 133.

¹⁶⁴ Srov. POLČÁK, cit. 82, s. 74.

společenskovědním oborem, je pravděpodobně nemožné.¹⁶⁵ Tak například Cejpek rozlišuje čtyři základní významy informace – 1. entropie, 2. kognitivní proces, 3. technické projevy, 4. různorodost v objektech a procesech.¹⁶⁶ Floridi pak uvádí hned několik různých pohledů na informaci, a to 1. matematický¹⁶⁷, 2. sémantický¹⁶⁸, 3. fyzikální¹⁶⁹, 4. biologický¹⁷⁰ a 5. ekonomický¹⁷¹. Buckland rozlišuje tři významy informace a to, 1. informace jako proces, 2. informace jako znalost a 3. informace jako věc.¹⁷² Stonier pak v rámci své „nové teorie informace“ vychází ze dvou premis nebo předpokladů – 1. „*informace, jako hmota a energie, je základní vlastností vesmíru*“ a 2. „*jakýkoli systém vykazující organizaci obsahuje informaci*“ (překlad autorky).¹⁷³ Je však zajímavé, že většina konceptů nebo teorií se při největší abstrakci shodne v tom, že informaci pojímá jako pravděpodobnostní funkci.¹⁷⁴

V právu se (pro mnohé právníky) naštěstí do statistiky, matematiky, fyziky nebo biologie pouštět nemusíme (tím spíše při vědomí, že ani jeden koncept nenabízí uniformně přijímanou rigorózní teorii informace), ale vystačíme si s generalizovanou abstrakcí podstaty informace.¹⁷⁵ Tento přístup nejlépe vystihuje Wiener, když píše, že „*[i]nformace je informace, ne hmota nebo energie*“¹⁷⁶ (překlad autorky). Nejdůležitějšími aspekty informace tedy jsou její všudypřítomnost, univerzalita jsoucna a ubikvita.¹⁷⁷ Zároveň je informace na této úrovni neutrální, nemá pravdivostní ani jinou hodnotu.¹⁷⁸

Toto pojetí informace jako fenoménu s výše uvedenými charakteristikami je pak pro právo metodologicky důležité zejména v otázce, zda právo může regulovat informaci, nebo zda může informace být objektem právních vztahů. Jak je z výše uvedeného zřejmé, informace objektem

¹⁶⁵ FLORIDI, Luciano. From Data to Semantic Information. *Entropy*. 2003, Vol. 5, No. 2, s. 126 a FLORIDI, Luciano. Is Semantic Information Meaningful Data?. *Philosophy and Phenomenological Research*. 2005, Vol. 70, No. 2, s. 351.

¹⁶⁶ CEJPEK, Jiří. *Informace, komunikace a myšlení: úvod do informační vědy*. Praha: Karolinum, 1998, s. 12.

¹⁶⁷ FLORIDI, cit. 7, s. 37 a násl.

¹⁶⁸ Tamtéž, s. 48 a násl.

¹⁶⁹ Tamtéž, s. 60 a násl.

¹⁷⁰ Tamtéž, s. 73 a násl.

¹⁷¹ Tamtéž, s. 88 a násl.

¹⁷² BUCKLAND, Michael K. Information as Thing. *Journal of the American Society for Information Science*. 1991, Vol. 42, No. 5, s. 351.

¹⁷³ STONIER, Tom. Towards a New Theory of Information. *Journal of Information Science*. 1991, Vol. 17, No. 5, s. 258.

¹⁷⁴ NEUMAN, Russell W. Three guys walk into a bar: an information theoretic analysis. *Information Communication & Society*. 2019, Vol. 22, No. 2, s. 200. K tomuto závěru Neuman došel na základě analýzy tří teorií informace vytvořených C. Shannonem, T. Bayesem a G. Zipfem.

¹⁷⁵ Opačně POLČÁK, cit. 82, s. 75.

¹⁷⁶ WIENER, Norbert. *Cybernetics or Control and Communication in the Animal and the Machine*. 2nd Edition. Cambridge, Massachusetts: The M.I.T. Press, 1985, s. 132.

¹⁷⁷ Stejně PURTOVA, cit. 6, s. 58.

¹⁷⁸ Stejně LONG, Bruce R. Information is intrinsically semantic but alethically neutral. *Synthese*. 2014, Vol. 191, Issue 14, s. 3450; rozdílně FLORIDI, cit. 165, s. 359-360.

právního vztahu čili věci, právem nebo nehmotným statkem¹⁷⁹ být nemůže. Polčák pak ještě dovozuje, že pokud přistoupíme k dichotomickému pojetí objektu na primární (chování) a sekundární (předmět chování),¹⁸⁰ informace objektem právního vztahu být může, ale pouze objektem primárním.¹⁸¹ Výše položená otázka však míří právě k tomu, zda informace mohou být sekundárním objektem právních vztahů, kde je odpověď opět negativní.¹⁸²

Tento závěr lze učinit právě na základě jednotlivých aspektů, které informaci charakterizují. Informace jsou všudypřítomné, a krom jejich schopnosti snižovat entropii, jsou nepostižitelné, tzn. nelze je kvantifikovat jako obecnou veličinu.¹⁸³ Informace jsou univerzální ve své podstatě, nemají pravdivostní ani jinou hodnotu a to, zda se jedná o informaci čili zda došlo ke snížení entropie, můžeme hodnotit až zpětně v čase.¹⁸⁴ Jedinou měřitelnou veličinou informace tedy je, že informace buď je nebo není. Navíc informace jsou nezávislé na médiu – stejná informace může být v jednom okamžiku v čase obsažena v tištěné knize, audioknize nebo elektronické knize a stejně tak ji v jednom okamžiku v čase může spotřebovávat nekonečné množství příjemců bez toho, aby omezili spotřebu jiného (tzn. informace jsou i nerivalitní).¹⁸⁵ Můžeme tedy dovodit, že informace je na této úrovni bezforemní. Informace tak kromě jiného postrádá jednu ze základních charakteristik věci dle OZ, a to ovladatelnost.¹⁸⁶ Z právě uvedeného tedy plyne, že informace nemůže být objektem právního vztahu.

Druhá úroveň informace. Druhá úroveň postihuje projevy informace, tedy případ, kdy informace vystoupí z abstraktnosti a bezforemnosti, a to jejím zakódováním do určitého jazyka nebo systému tak, že tato informace může být následně prostřednictvím komunikace (v nejširším slova smyslu) odkódována. Na této úrovni lze pak vycházet z obecné definice informace (*General Definition of Information*), která informaci definuje jako data + význam (*meaning*).¹⁸⁷ Tuto definici je potřeba upřesnit ve dvou směrech.

¹⁷⁹ KNAPP, *Teorie práva*, cit. 107, s. 203, BOGUSZAK, Jiří; Subjektivní právo a jeho modality. In ČAPEK, Jiří; GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. Vydání 2., přepracované. Praha: ASPI Publishing, 2004, s. 118.

¹⁸⁰ KNAPP, *Teorie práva*, cit. 107, s. 203, GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. 6. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, s. 159.

¹⁸¹ POLČÁK, cit. 82, s. 76.

¹⁸² Stejně Tamtéž, s. 76.

¹⁸³ POLČÁK; SVANTESSON, cit. 24, s.5. V různých oblastech vědy však existují vzorce pro kvantifikaci informace, jako například v komunikační teorii nebo lingvistice. Jedná se však o kvantifikaci omezenou pouze na danou oblast.

¹⁸⁴ POLČÁK; SVANTESSON, cit. 24, s. 12.

¹⁸⁵ LIEBENAU, Diana. What Intellectual Property Can Learn from Informational Privacy, and Vice Versa. *Harvard Journal of Law & Technology*. 2016, Vol. 30, No 1, s. 289.

¹⁸⁶ LAVICKÝ, cit. 56, s. 1731.

¹⁸⁷ FLORIDI, cit. 7, s. 20.

Za prvé, pojem data (případně údaje) v této definici spojuji pouze s projevem informace v online prostředí jako elektronický nebo digitální projev informace, tj. jako strojově čitelný kód.¹⁸⁸ Pokud by měla být definice zobecněna, lze pojem data ve významu symbolů, znaků nebo vzorců nahradit pojmem zobrazení (*representation*). Data jsou tedy syntaktickou složkou informace. Jejich důležitou charakteristikou je to, že data jsou *prima facie* neutrální¹⁸⁹ a tato složka pak nemůže sloužit k žádné taxonomii informace. Můžeme však rozlišovat různé druhy dat, jako jsou například data primární, sekundární, metadata, operační data nebo odvozená data.¹⁹⁰ S touto složkou lze, jakožto s „fyzickou“ nakládat (lze je přenášet na různá média, změnit, smazat atd.). Data (zobrazení) jsou zároveň esenciální vlastností informace, protože na této úrovni bez dat není informace.¹⁹¹ To znamená, že bez dat nemůže informace vystoupit z abstraktnosti a bezforemnosti a projevit se tak, aby byla postižitelná právem. Je ale potřeba upozornit na to, že data jsou pouze definiční složkou informace a v žádném případě je nelze s informací ztotožňovat, i když jsou na této úrovni informací implicitní.¹⁹²

Za druhé, významová neboli sémantická složka této definice je některými autory kritizována, a to proto, že dle jejich názoru znamená zařazení významu do definice informace nezbytnost přítomnosti člověka, který jí porozumí, a který se tím stává součástí této definice, což ji pak činí zcela nepoužitelnou v technologickém vývoji dneška a budoucnosti v podobě tzv. *big data analytics* a *machine learning*.¹⁹³ Někteří autoři navíc mluví o datech jako o potencionální informaci, tzn. data v nichž je informace zakódovaná se informací stávají až v procesu lidského poznání.¹⁹⁴ Tito autoři pak patrně zaměňují pojmy význam a porozumění (*understanding*).¹⁹⁵ Význam (*meaning*) jako sémantická složka informace není spojen výhradně s lingvistikou, jak by se mohlo na první pohled zdát, ale pouze s podmínkou, že data jsou jako zobrazení informace uspořádaná podle určitých pravidel nebo systému, který umožňuje v nich zakódovanou informaci odkódovat, a to nezávisle na příjemci informace.¹⁹⁶ Je to pak tato složka definice, která neutrální data proměňuje v obsah sdělení, příkazu, slova atd., a proto pouze po spojení dat s významem, tedy na úrovni informace, můžeme uvažovat o taxonomii. Proto je potřeba význam, jako definiční složku informace, v „teorii informace pro právníky“ zachovat. Jinak by

¹⁸⁸ KNAPP, *Právo a informace*, cit. 107, s. 53.

¹⁸⁹ HILDEBRANDT, cit. 6, s. 20 a násl.

¹⁹⁰ FLORIDI, *From Data to Semantic Information*, cit. 165, s. 127.

¹⁹¹ FLORIDI, cit. 7, s. 69

¹⁹² Tamtéž.

¹⁹³ HILDEBRANDT, cit. 139, s. 26 a PURTOVA, cit. 6, s. 51.

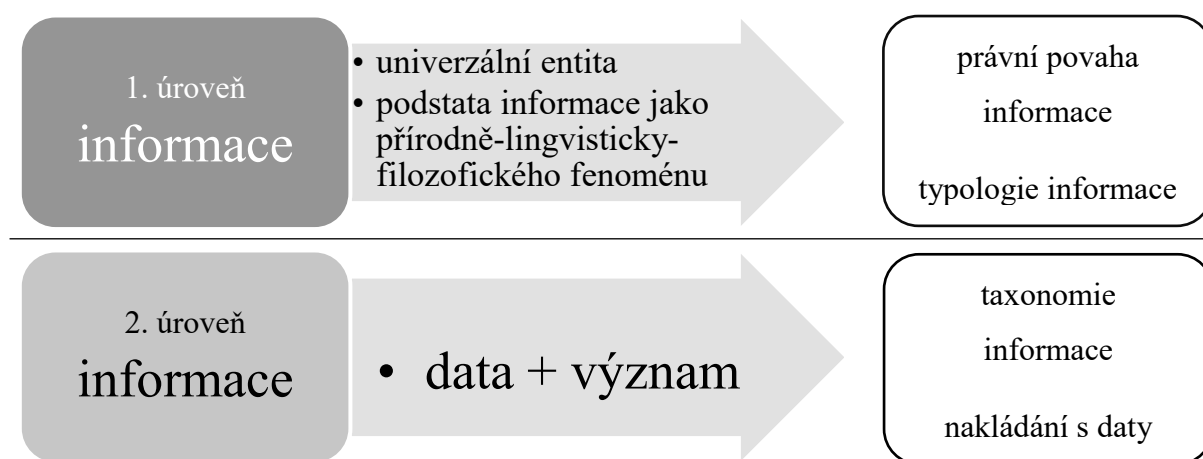
¹⁹⁴ KNAPP, *Právo a informace*, cit. 107, s. 55; BYGRAVE, cit. 126, s. 117; BING, *Information Law?*, cit. 133, s. 222.

¹⁹⁵ FLORIDI, cit. 7, s. 22.

¹⁹⁶ FLORIDI, cit. 7, s. 21-22.

se daná rovnice omezila pouze na to, že informace = data, což je logicky nesprávný závěr, který staví tyto dva pojmy do pozice synonym.

Schéma č. 1. Grafické znázornění teorie informace pro právníky

2.2 Návrh legislativního a metodologického přístupu k regulaci dat

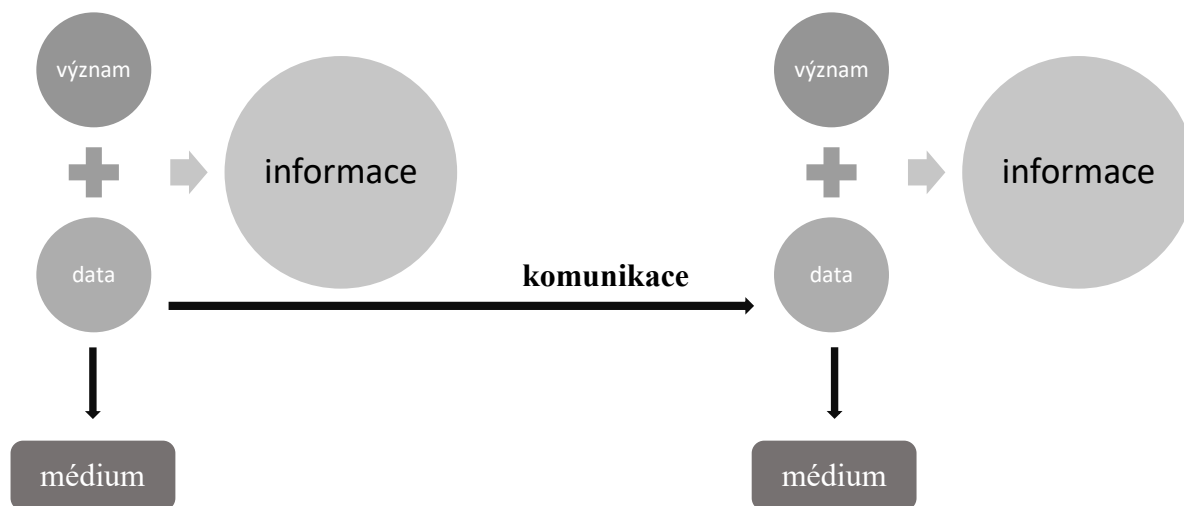
Aby zákonodárce dále nepřispíval k „*informačnímu neštěstí právní vědy*“,¹⁹⁷ musí k regulaci dat přistupovat na základě metodologie, která respektuje jejich zvláštní povahu a jejich zařazení do definičního systému informace. V současné době se tak ve jménu tzv. technologické neutrality neděje, a tento přístup s sebou nese zásadní problémy.¹⁹⁸ Zároveň z připravované legislativy na úrovni Evropské unie ani nevyplývá, že by zákonodárce k reflexi svého přístupu a k jeho uvedení do souladu se „*zákony fyziky*“ měl k dohledné době přistoupit, a to i přesto, že dnes stojí před zásadními otázkami, které mohou náš stále více „*onlife*“¹⁹⁹ svět ovlivnit na mnohé roky dopředu. Pro ukončení nekoncepčního přístupu k datům a informaci navrhuji následující metodologii jako jeden z možných přístupů k legislativě, jejímž předmětem je právě regulace dat a informací. Není to jediný, úplný ani dokonalý model, měl by proto sloužit zejména jako počátek diskuse na cestě k revizi přístupu zákonodárců k legislativě, jejímž předmětem je technologie a virtuální svět.

¹⁹⁷ POLČÁK, cit. 82, s. 75.

¹⁹⁸ Viz podkapitola 2.3.

¹⁹⁹ HILDEBRANDT, cit. 6, s. 23.

Schéma č. 2. Grafické znázornění návrhu legislativního a metodologického přístupu k regulaci dat

Informace. Jak již vyplynulo z výkladu výše, informace nemůže být objektem právního vztahu. Nelze k ní tedy zakládat absolutní ani relativní práva. Bylo by možno namítat, že některá právní odvětví nebo instituty tak činí, například autorské právo, právo ochranných známek nebo patentové právo, popřípadě právo obchodního tajemství. Autorské právo však chrání pouze vyjádření informace v objektivně vnímatelné podobě, nikoli tedy informaci *per se*.²⁰⁰ Stejně tak co se týče autorskoprávní ochrany databáze, zde se chrání pouze její struktura, v případě *sui generis* práva pak investice, nikoli data v databázi obsažená.²⁰¹ Ochrannými známkami se ochrana poskytuje pouze označení, nikoli informaci v něm obsažené a hlavním účelem tohoto označení je odlišení jednotlivých prodávajících zboží nebo poskytujících služby.²⁰² Patentové právo pak chrání vynález, který je nový, průmyslově využitelný a je výsledkem vynálezecké činnosti, nechrání tedy informaci na základě které vznikl daný vynález, ale pouze tento vynález.²⁰³ Obchodní tajemství je v OZ zajímavě zařazeno mezi věci, není však chráněno

²⁰⁰ Srov. § 2 odst. 1 autorského zákona.

²⁰¹ TOMÍŠEK, cit. 45, s. 148-149.

²⁰² Srov. § 1a zákona o ochranných známkách a DETERMANN, cit. 22, s. 17.

²⁰³ Srov. § 3 odst. 1 ve spojení s § 5 zákona o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích a DETERMANN, cit. 22, s. 16.

jako věcné právo,²⁰⁴ ale v rámci nekalé soutěže.²⁰⁵ Je tedy patrné, že výše vznesená námitka je neopodstatněná.

Informace je pro právní regulaci významná z jiného důvodu. Pouze na této úrovni lze totiž provádět její taxonomii. Proto je rozlišování údajů (dat) na osobní, genetické, biometrické, údaje o zdravotním stavu a jiné²⁰⁶ metodologicky zcela špatně. Data jsou neutrální, jsou pouze zobrazením informace a k tomu, abychom mohli provést jakoukoli taxonomii k nim potřebujeme přiřadit význam. Z definice informace uvedené výše pak vyplývá, že informace se ve druhé úrovni teorie projevuje právě jako spojení dat a významu, které jsou jejími definičními prvky. Nelze tedy vzít data jako jeden prvek z dvouprvkové definice a na jejich základě stavět jakoukoli taxonomii, když ve skutečnosti je pro tuto taxonomii rozhodující právě její druhý prvek, tedy význam.²⁰⁷ Jenže význam sám o sobě taky není dostačující pro taxonomii, protože bez dat žádný význam není. Taxonomii nebo klasifikaci lze provádět pouze a jen na druhé úrovni informace (projevu informace), nikoli na základě jejich jednotlivých definičních částí, které jsou s ní imanentně spojeny. Není tedy správné označení osobní údaje (data) nebo genetické údaje, ale osobní informace nebo genetické informace. I když se může zdát, že se jedná pouze o bezvýznamnou slovní hříčku, právo, pokud má být považováno za vědu, a ne pouze za „*killy-loo bird*“ vědy,²⁰⁸ jednoduše nemůže ze psa dělat kočku, a tak ani z informací data.

Data. Data jsou zobrazením informace a v této práci je označení data používáno pouze v souvislosti s digitálním projevem informace (viz výše). Chce-li zákonodárce regulovat i jiná zobrazení dat, například jako text na papíře, musí tak výslovně stanovit a najít pro toto zobrazení jiné vyjádření. Je to tak proto, že data mohou nabývat množství různých podob, například právě podoby textu na papíře, hieroglyfů na Rosettské desce, záznamu reprodukce zvuku na vinylové desce, písku v přesýpacích hodinách a další. Elektronická data se však od jiných zobrazení liší tím, že samy o sobě nejsou součástí fyzického nosiče (jsou od něj oddělitelné), a proto je potřeba i zvláštního regulatorního přístupu k nim. Uzamčení papírového receptu v trezoru je zcela jinou technickou operací než zabezpečení dat na cloudu.²⁰⁹ Jako

²⁰⁴ LAVICKÝ, cit. 56, s. 1787.

²⁰⁵ Tamtéž, s. 1830 a 2895. DETERMANN, cit. 22, s. 15.

²⁰⁶ Tak jak to činí GDPR, srov. čl. 4 GDPR.

²⁰⁷ Opačně POLČÁK; SVANTESSON, cit. 24, s. 23.

²⁰⁸ RODELL, Fred. *Woe Unto You Lawyers!*. 2d ed. New York: Pageant Press, 1957, s. 12.

²⁰⁹ To sice není zcela přesné, protože data jsou vždy uložena na různých serverech v datových centrech. Lokalizace dat je však náročná, a spíše lze říct, že nemožná (viz POLČÁK; SVANTESSON, cit. 24, s. 5).

zobrazení informace se pak data stávají entitou, kterou lze velice obrazně řečeno ovládat.²¹⁰ Lze je zapsat na pevný disk, kopírovat, smazat, uspořádat atd. Z toho pak vyplývá, že pokud zákonodárce chce docílit například zabezpečení informace před neoprávněným užitím, musí tak učinit prostřednictvím regulace dat. V tomto případě je tedy informace sice účelem právní regulace, tohoto účelu je ale dosaženo prostřednictvím regulace dat.²¹¹

Informace ani data dále nelze zaměňovat s médiem, ve kterém jsou obsaženy (disk, papír, CD atd.). Médium je běžnou věcí v právním slova smyslu a podléhá věcněprávní regulaci OZ.

Pokud se zákonodárce rozhodne upravit přenos dat nebo jinak řečeno sdělování informace, upravuje vlastně komunikaci (resp. komunikační kanály), která má také své zvláštní zákonitosti a vyžaduje specifický regulační přístup.²¹² Navíc zákonodárce může data nepřímo regulovat prostřednictvím zvláštní úpravy prvků soustavy, která slouží například jako komunikační kanál nebo pro jejich uchování.²¹³ V tomto případě pak zasahuje do architektury neboli do designu jednotlivých systémů, což je ryze technická a inženýrská nebo programová záležitost. Dnes se například v literatuře hodně mluví o tzv. *Privacy by Design*, což znamená, že nastavení jednotlivých prvků určitého informačního systému je od počátku tvorby ovládáno zásadami ochrany soukromí.²¹⁴

Do tohoto matrixu proměnných pak ještě zákonodárce musí zakomponovat další veličiny, které jsou klíčové pro dosažení cíle konkrétního legislativního řešení nebo naopak pro jeho selhání. Těmito veličinami jsou technologie a socio-ekonomická realita.²¹⁵

Legislativa musí zohledňovat technologické možnosti a nesmí vyžadovat nesmyslné nebo nemožné povinnosti. Pokud regulace dopadá přímo na technické řešení, je potřeba brát v úvahu, že adresáty této regulace jsou především inženýři a programátoři většinou působící v nadnárodní korporaci, kterým je ambivalentní a abstraktní jazyk práva poměrně vzdálen.²¹⁶ Navíc, pokud právo bude pro tyto adresáty nesrozumitelné nebo naopak příliš vágní, bude

²¹⁰ BYGRAVE, cit. 126, s. 117.

²¹¹ POLČÁK, cit. 82, s. 78.

²¹² BING, *Information Law: A Brief Introduction*, cit. 133, s. 137.

²¹³ LESSIG, Lawrence. The Law of the Horse: What Cyberlaw Might Teach. *Harvard Law Review*. 1999, Vol. 113, No. s. 520.

²¹⁴ Srov. CAVOUKIAN, Ann. Operationalizing Privacy by Design: A Guide to Implementing Strong Privacy Practices [online]. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: www.gpsbydesign.org/operationalizing-privacy-by-design-a-guide-to-implementing-strong-privacy-practices/ nebo MASSEY, Aaron. Getting to October: Why Understanding Technology is Essential for Privacy Law. *Idaho Law Review*. 2015, Vol. 51, Issue 3, s. 697.

²¹⁵ TENE, Omer; POLONETSKY, Jules. A Theory of Creepy: Technology, Privacy and Shifting Social Norms. *Yale Journal of Law & Technology*. 2013, Vol. 16, Issue 1, s. 75.

²¹⁶ Tamtéž, s. 83.

působit na jednotlivé hráče na trhu (pokud předpokládáme, že se budou chovat racionálně) jako motivace pro obejití regulace za účelem maximalizace zisku.²¹⁷ Na druhou stranu by měl racionální regulátor zvažovat, zda jednotlivými pravidly „neudusí“ inovaci a technologický rozvoj.²¹⁸

Zákonodárce však nesmí zůstat zaslepen pouze technologickým dopadem legislativy, ale stejnou pozornost musí věnovat i dalším zamýšleným adresátům, zejména spotřebitelům, jejichž ochrana je často hlavní příčinou vzniku dané regulace.²¹⁹ Zejména by měl zvažovat, zda daný účel regulace, jako je například transparentnost v případě GDPR, nepřináší spotřebiteli pouze iluzorní pocit bezpečí anebo zda nepřekáží efektivnímu využívání dané technologie, k čemuž mu mohou posloužit zejména poznatky ze sociologie a behaviorální ekonomie.²²⁰ Iluzorní pocit transparentnosti může totiž být nebezpečnější než vědomá netransparentnost, která individuům alespoň nutí k větší obezřetnosti, a to zejména pokud je účelem dané regulace ochrana ústavně zaručených práva jednotlivce (jako je například právo na soukromí).²²¹ Z toho pak vyplývá i další problém, kdy zákonodárce ve snaze umožnit spotřebiteli větší kontrolu dává tomuto do rukou nástroj, který sám není schopen využít, ať již pro nedostatek vědomosti nebo pro časovou náročnost (spotřebitel zapomíná hesla, neumí zhodnotit zda jsou přednastavené hodnoty ochrany soukromí dostatečné atd.²²²). Technologie slouží k tomu, aby byla užívána, a ne k tomu, aby byl její uživatel nucen k jejímu technickému hodnocení z pohledu ochrany osobních informací, kteroužto pak obejde jednoduchým „kliknutím“ na cokoli, co v sobě zahrnuje žlutě zvýrazněné pole „souhlasím“.²²³ Toto nerespektování sociálních norem a pravidel chování jednotlivců v legislativě má dokonce v zahraniční literatuře i svůj poměrně výstižný název – „*creepiness*“²²⁴.

Dalším faktorem, který musí zákonodárce zvážit, jsou finanční i personální možnosti konkrétní regulační autority, která má dohlížet nad dodržováním daných pravidel, což se v praxi ukazuje

²¹⁷ Tamtéž, s. 75.

²¹⁸ Tamtéž, s. 101.

²¹⁹ Jak zdůrazňuje TENE a POLENTSKY, „[j]sme to nakonec my, a ne Facebook, kdo zveřejňuje svá data.“ (Tamtéž s. 79).

²²⁰ Tamtéž, s. 97.; HILDEBRANDT, Mireille; TIELEMANS, Laura. Data protection by design and technology neutral law. *Computer Law & Security Review*. 2013, Vol. 29, Issue 5, s. 513-514.

²²¹ Tamtéž, s. 80; CASEY, Bryan; FARHANGI, Ashkon; VOGL, Roland. Rethinking Explainable Machines: The GDPR's "Right to Explanation" Debate and the Rise of Algorithmic Audits in Enterprise. *Berkeley Technology Law Journal*. 2019, Vol. 34, Issue 1, s. 181.

²²² Tamtéž, s. 93.

²²³ Tamtéž, s. 74; KÜHN, Zdeněk. Transformace pojmu soukromí na počátku třetího milénia. *Jurisprudence*. 2017, ročník XXVI, číslo 2, s. 8.

²²⁴ Tamtéž, s. 82.

jako problém; příkladem může být právě ochrana osobních informací.²²⁵ Zejména regulační autority by pak měly být připraveny čelit výzvám, které technologická realita přináší. V současnosti však není zcela jasné, zda tuto svoji úlohu naplňují. Tak například pokyny, které vydává Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (dříve Pracovní skupina WP 29), jsou zcela opomíjeny v judikatuře Soudního dvora Evropské unie,²²⁶ což jen přináší další právní nejistotu.

Eurokomisařka pro Spravedlnost a spotřebitele, v jejíž gesci je mimo jiné i jednotný digitální trh,²²⁷ několikrát v různých modifikacích prohlásila, že „*at' se aplikuje právo, které platí v offline světě, také na online [svět]*“²²⁸. Tento výrok je problematický hned z několika důvodů. Jak bude prokázáno níže, technologická neutralita, jejímž účelem je mimo jiné dosažení i toho, co je obsahem zmíněného výroku, je konceptem, který v současnosti v mnoha případech nefunguje. Navíc, potřeba přistupovat k informaci v souladu s její podstatou vyplynula právě až s technologickým rozvojem a nikoli z „offline“ světa. Virtuální svět je skutečně odlišný od toho reálného, což zohledňuje v různosti přístupu například i občanský zákoník – objednané zboží z e-shopu lze do 14 dnů vrátit, zatímco u zboží koupeného v obchodě tato možnost není.²²⁹ Český Úřad pro ochranu osobních údajů pak například vydal tiskovou zprávu, kde mimo jiné zdůrazňuje, že „*[s]oukromí člověka není obchodovatelnou komoditou*“ a i proto se bude „*důsledně zaměřovat na okolnosti získávání souhlasu a jeho náležitosti*“²³⁰. Takové vyjádření je poměrně překvapující a nabízí se otázka, jestli úřad nepůsobí ve zcela jiné realitě. Nejenže souhlas, byť požadován GDPR, nedosahuje kýženého účelu (viz 2.3), ale navíc soukromí dnes skutečně je na prodej. Za služby jako jsou sociální sítě Facebook, Twitter nebo vyhledávač Google svým soukromím platíme.²³¹ Tento ekonomický model má dokonce i svůj

²²⁵ PURTOVA, cit. 6., s. 77.

²²⁶ PURTOVA, cit. 6, s. 59.

²²⁷ Srov. informace uvedené zde: https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2014-2019/jourova_cs.

²²⁸ Srov. například WOLF, Karel. *LAW FIT 2019: právo z offline světa má platit i online a ve virtuálním prostoru* [online]. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: lupa.cz.

²²⁹ Srov. § 1829 OZ.

²³⁰ Úřad pro ochranu osobních údajů. Tisková zpráva. Sdělení předsedkyně Úřadu k vyžadování souhlasu [online]. 31. srpna 2018. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: https://www.uoou.cz/assets/File.ashx?id_org=200144&id_dokumenty=31695.

²³¹ SCHWARTZ, Paul M. Property, privacy, and personal data. *Harvard law review*. 2004, Vol. 117, Issue 7, s. 2056. Srov. například ustanovení 3 odst. 3 Smluvních podmínek Facebooku: „*Uděľujete nám oprávnění používat vaše jméno a profilový obrázek a informace o vašich akcích na Facebooku v souvislosti s reklamami, nabídkami a dalším sponzorovaným obsahem, který zobrazujeme napříč našimi produkty, bez vašeho odškodnění.*“ (dostupné z: <https://www.facebook.com/terms/>, [Cit. 30. 6. 2019]) nebo Smluvní podmínky společnosti Google: „*Pokud nahrajete, odešlete, uložíte nebo přijmete obsah do nebo prostřednictvím našich služeb, poskytujete společnosti Google (a subjektům, se kterými společnost Google spolupracuje) celosvětově platnou licenci (...) [p]ráva, která touto licencí uděľujete jsou užita za účelem provozování, propagace a vylepšování stávajících služeb a vývoj nových služeb. (...) Váš obsah (včetně e-mailů) analyzují naše automatizované systémy, abychom vám mohli nabídnout funkce služeb relevantní přímo pro vás, například přizpůsobené výsledky vyhledávání, personalizované reklamy a detekci spamu a malwaru.*“ (dostupné z: <https://policies.google.com/terms?hl=cs> [Cit. 30. 6. 2019]).

název – „*data-as-privacy-model*“²³². Stále více se prosazují i jiné ekonomické modely, jako je například „*pay-for-privacy-model*“, které vedou ke „komoditizaci“ soukromí do podoby obchodovatelného produktu, kdy spotřebitel dostane za úplatu větší možnost kontrolovat další nakládání se svými daty, oproti defaultnímu produktu, který je zdarma.²³³ Uvedené modely pak s sebou nesou další problémy, jako je možná diskriminace v přístupu k soukromí založená na schopnosti spotřebitele zaplatit za své soukromí nebo na „ocenění“ jeho hodnoty na základě jeho majetkových nebo jiných poměrů.²³⁴ Tyto problémy pak nevyřeší ani „offline“ regulace ani prohlášení, že soukromí přece není na prodej.

Tvorba legislativy, jejímž účelem je úprava informace je poměrně velkou výzvou. Nejenže je potřeba vytvořit metodologický model, který bude respektovat povahu informace a dat, a samozřejmě tuto metodologii při tvorbě legislativy dodržovat, ale je také nutné zahrnout do analýzy dopadů dané legislativy i mimoprávní faktory. To znamená, že tato legislativa by neměla vznikat pouze v hlavách právníků, ale je potřeba široká diskuse s ekonomy, sociology, inženýry a programátory. Jen tímto způsobem lze dosáhnout efektivní regulace bez nežádoucích efektů, jakými jsou například nedosažení účelu regulace, či její nerespektování, protože ji adresáti nepovažují za rozumnou, anebo dále vytváření klamných představ u těch adresátů, které má regulace chránit.

2.3 Kritika technologické neutrality jako legislativní metody regulace v kyberprostoru

V podkapitole 1.1 a 1.2 bylo prokázáno, že legislativa a judikatura považuje data a informace za synonyma, nezamýšlí se nad tím, zda je daná právní regulace dopadající na data a informace vůbec vhodná a technicky uskutečnitelná. Domnívám se, že důvodem tohoto jevu je zejména technologicky neutrální přístup k legislativě. S předkládáním nových legislativních počínů zejména na úrovni Evropské unie se ale rozpoutala i akademická diskuse nad tím, že tento univerzální přístup není vhodný a popírání základních přírodních zákonů jen snižuje vážnost práva jako vědy.²³⁵ Jedná se například o nařízení GDPR, ohledně kterého již byly popsány stovky a tisíce stran, a zejména pak o iniciativu Evropské komise v oblasti regulace dat, kde v průvodním dokumentu ke sdělení Evropské komise *Budování evropské ekonomiky založené na datech*,²³⁶ navrhuje upravit *in rem* práva čili věcná práva k datům. Pozoruhodné je, že tak

²³² ELVY, Stacy-Ann. Paying for Privacy and the Personal Data Economy. *Columbia Law Review*. 2017, Vol. 117, Issue 6, s. 1384.

²³³ Tamtéž, s. 1388.

²³⁴ Tamtéž, s. 1427.

²³⁵ POLČÁK, cit. 82, s. 75.

²³⁶ Commission Staff Working Document on the Free Flow of data and Emerging Issues of the European Data Economy, cit. 8, s. 34.

činí bez širší diskuse o tom, zda vůbec taková práva k datům lze založit. Je tedy nejvyšší čas podrobit technologicky neutrální přístup, který doposud nebyl předmětem širší kritiky²³⁷ a je spíše přijímán jako obecný a správný přístup, zevrubnější analýze.

V následující analýze se pokusím prokázat, že současný technologicky neutrální přístup a neexistující metodologie pro regulaci dat a informací vede k tvorbě „špatného“ práva.²³⁸ Za „špatné“ právo pak budu považovat takovou legislativu, která se vydává alespoň po jedné cestě ke zkáze dle Fullera: 1. nestanovení závazných pravidel, 2. nezveřejňování pravidel, 3. zneužití retroaktivity, 4. tvorba nesrozumitelných pravidel, 5. tvorba odporujících si pravidel, 6. nesplnitelná pravidla, 7. častá změna pravidel, 8. neshoda přijatých pravidel a jejich skutečné aplikace.²³⁹

Technologická neutralita je koncept, který nemá jednotný význam. Technologická neutralita může být například chápána jako maxima, že pravidla by měla platit stejně v „online“ i v „offline“ světě.²⁴⁰ Dalším možným vyjádřením technologické neutrality je, že by nemělo být rozlišováno mezi jednotlivými technologiemi, ale pravidla by měla být formulována obecně tak, aby dopadala na jakoukoli technologii (tedy i na tu, kterou dosud neznáme).²⁴¹ Mezi výhody, které tento přístup přináší, patří dle literatury zejména stabilita pravidel (při vzniku nové technologie nemusí docházet ke zdlouhavému legislativnímu procesu, protože obecně formulovaná norma na ní dopadne)²⁴² a neutrální přístup k jednotlivým situacím, na které norma dopadá (tzn. norma dopadá stejně na „online“ i „offline“ případy).²⁴³ Někteří autoři však připomínají, že chybí jakýkoli empirický důkaz, že technologicky neutrální legislativa tyto výhody skutečně přináší.²⁴⁴ Jiní pak zdůrazňují, že dosažení technologické neutrality je nemožné, protože zákonodárce vždy tvoří legislativu v určité technologické realitě, kterou pak promítá do zdánlivě obecných pravidel.²⁴⁵

²³⁷ REED, Chris. Taking Sides on Technology Neutrality. *SCRIPTT-ed A Journal of Law, Technology & Society*. 2007, Vol. 4, Issue 3, s. 265; GREENBERG, Brad A. Rethinking Technology Neutrality. *Minnesota Law Review*. 2016, Vol. 100, Issue 4, s. 1498.

²³⁸ REED, Chris. How to Make Bad Law: Lessons from Cyberspace. *Modern Law Review*. 2010, Vol. 73, Issue 6, s. 919.

²³⁹ FULLER, cit. 10, s. 39. V jiných kontextech viz použití Fullerova konceptu například v Tamtéž, s. 914 a násl. nebo POLČÁK; SVANTESSON, cit. 24, s. 216 a násl.

²⁴⁰ REED, cit. 237, s. 266.

²⁴¹ HILDEBRANDT; TIELEMANS. cit. 220, s. 510.

²⁴² GREENBERG, cit. 237, s. 1512.

²⁴³ Tamtéž, s. 1513.

²⁴⁴ REED, cit. 237, s. 269. THOMSON, Marcello. The Neutralization of Harmony: The Problem of Technological Neutrality, East and West. *Boston University Journal of Science and Technology Law*. 2012, Vol. 18, Issue 2, s. 306.

²⁴⁵ BIRNHACK, Michael. Reverse Engineering Informational Privacy Law. *Yale Journal of Law and Technology*. Vol. 15, Issue 1, s. 31.

I když v současné době zcela chybí jakýkoli empirický výzkum, který by zkoumal dopady technologické neutrality, již dnes je zřejmé, že tento přístup s sebou nese značné problémy. Čtyři vybrané problémy jsou tak předmětem následující analýzy. V dalším textu se nebudu držet striktně rozlišování pojmů data a informace tak, jak byly vymezeny v „teorii informace pro právníky“, ale tam, kde to je vhodnější, budu využívat zákonné pojmy (například osobní údaje místo osobní informace).

Problém č. 1 – Příliš široký rozsah normy, která postupem času reguluje i vztahy mimo původně zamýšlený účel

V anglicky psané literatuře se tento jev nazývá „*over-inclusiveness*“,²⁴⁶ tedy případ, kdy z důvodu vágní formulace pravidla dopadá toto pravidlo i na případy, na které v souladu s účelem normy dopadat nemá. Bygrave v této souvislosti upozorňuje na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci S a Marper proti Spojenému království,²⁴⁷ kde soud mimo jiné uvedl, bez další argumentace, že biologické vzorky jsou osobním údajem.²⁴⁸ Bygrave upozorňuje, že zahrnutí biologických vzorků nebo částí těla do působnosti norem zajišťujících ochranu osobních údajů (dnes GDPR), by měla předcházet řádná diskuse zejména s ohledem na dopady, které tato interpretace může mít.²⁴⁹

Tento případ je velice dobrou ilustrací toho, k jakým závěrům nás může dovést široká definice osobních údajů²⁵⁰ spolu s chybějícím teoretickým konceptem informace. Pokud bychom totiž považovali biologický vzorek, například ampulku s krví, za osobní údaj ve smyslu současné legislativy, museli bychom za tento osobní údaj považovat například i prst člověka, protože je na něm otisk, který je osobním údajem a koneckonců i celé tělo člověka. Dovedeno *ad absurdum*, znamenalo by to, že člověk sám je osobním údajem a podléhá regulaci GDPR. Příčinou této absurdní aplikace definice osobních údajů je fakt, že se zaměřují pojmy informace, data a médium. Jednotlivá data, která se dají získat z krve a pak konstituují informaci samozřejmě mohou být kvalifikována jako osobní informace; nikoli však krev samotná, která je pouze médiem nebo nosičem těchto dat. Výše uvedený přístup by znamenal, že informace „kontaminuje“ celé médium, které je nosičem dat. Znamenalo by to tedy, že pokud CD nebo

²⁴⁶ BYGRAVE, cit. 126, s. 96; GREENBERG, cit. 237, s. 1489.

²⁴⁷ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva (velkého senátu) ze dne 4. 12. 2008 ve věci S. a Marper proti Spojenému království (stížnosti č. 30562/04 a 30566/04).

²⁴⁸ BYGRAVE, BYGRAVE, Lee A. The Body as Data – Biobank Regulation via the Back Door of Data Protection Law. *Law, Innovation and Technology*. 2010, Vol. 2, Issue 1, s. 7.

²⁴⁹ BYGRAVE, cit. 126, s. 98.

²⁵⁰ Evropský soud pro lidská práva vycházel z definice uvedené v Convention No. 108 for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data, [článek 2 písm. a)].

USB disk obsahuje data, která konstituují osobní informaci, je i tento CD disk osobní informací. To rozhodně nebylo záměrem ochrany osobních informací.

Toto argumentační cvičení by se mohlo zdát poměrně zbytečné, protože GDPR biologické vzorky za osobní údaj nepovažuje, jak uvádí v recitálu 35 preambule. Za osobní údaj je nařízením považována pouze informace z nich získaná. Jsou zde ale dva problémy. Jednak není zcela jasné, nakolik jsou preambule v evropských legislativních aktech závazné.²⁵¹ A také Evropský soudní dvůr již v minulosti v rozhodnutích Breyer²⁵² a Nowak²⁵³ potvrdil, že pojem osobní údaj má být vykládán velice široce, takže nelze zcela vyloučit, že by považoval za osobní údaj i biologické vzorky.

Problém č. 2 – Nejednotná judikatura a z toho vyplývající právní nejistota

Tím se dostáváme k dalšímu zásadnímu tématu spojenému s velice široce formulovanými právními pravidly, a tím je nepředvídatelnost soudního rozhodování navíc spojená s faktickou nemožností aplikace základních výkladových metod používaných v právu.

Vágně konstruované pravidlo budou samozřejmě různí soudci vykládat různě. Tato různost je navíc o to pravděpodobnější v evropském kontextu. Například o ochraně osobních údajů a aplikaci GDPR rozhoduje jednak národní autorita (v České republice se jedná o Úřad pro ochranu osobních údajů), jeho rozhodnutí pak může přezkoumávat národní soud, jehož rozhodnutí pak dle konkrétních procesních pravidel může přezkoumávat odvolací nebo dovolací soud a následně může dané rozhodnutí přezkoumávat ještě Soudní dvůr Evropské unie – jedná se tedy o početnou řadu potenciálních výkladových autorit. Jednotlivé národní autority a soudy v jednotlivých členských státech pak používají různé jazyky, což je další bariéra pro uniformní výklad ustanovení GDPR. Navíc národní autorita bude patrně využívat pro výklad jednotlivých ustanovení pokyny Evropského sboru pro ochranu osobních údajů, které ale Soudní dvůr Evropské unie, jakožto jediný možný sjednocující interpret, v podstatě ignoruje.²⁵⁴ Různorodost judikatury pak může zejména záležet v tom, zda se konkrétní soud spíše přikloní ke strukturální analýze nebo k behaviorální analýze, tj. zda bude dané pravidlo aplikovat

²⁵¹ EDWARDS, Lilian; VEALE, Michael. Slave to the Algorithm? Why a “Right to an Explanation” is Probably not the Remedy You are Looking for. *Duke Law & Technology Review*. 2017, Vol. 16, No. 1, s. 21.

²⁵² Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 19. října 2016 ve věci C-582/14, Patrick Breyer proti Bundesrepublik Deutschland.

²⁵³ Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 20. prosince 2017 ve věci C-434/16, Peter Nowak proti Data Protection Commissioner.

²⁵⁴ PURTOVA, cit. 6, s. 59.

na technologický proces nebo design nebo zda jej bude aplikovat až na úrovni působení dané technologie (chování).²⁵⁵

Navíc soudce v procesu výkladu daného technologicky neutrálního pravidla, které má aplikovat na v době vzniku pravidla neznámou technologii, nemůže využívat ani standardních výkladových metod, jako je jazykový, systematický historický nebo teleologický výklad²⁵⁶ a někteří autoři tak tuto činnost soudu srovnávají s řešením hádanky.²⁵⁷ Historický výklad nelze použít proto, že v době tvorby zákona nebo jiné normy zákonodárce nebo normotvůrce danou technologii neznal, a tudíž ani nemohl předpokládat její existenci.²⁵⁸ Zákonodárce také (třebaže se jedná o technologicky neutrální legislativu) vycházel z poznatků a technologické reality dostupné v době tvorby daného předpisu.²⁵⁹ Úmysl zákonodárce je tedy zcela nemožné postihnout. Jazykový výklad s sebou nese již zmíněný problém „*over-inclusiveness*“, když pod vágní pojmy jednotlivých pravidel lze často subsumovat skutečně cokoli. Zde se dostáváme do situace, kdy v Hartově příkladě o zákaze vozidel v parku neinterpretujeme pouze případy, zda bicykl nebo brusle spadají pod pojem vozidlo,²⁶⁰ ale o aplikaci tohoto pravidla musíme rozhodovat i v případě dronů nebo elektrických včel, které se zcela vymykají pojmu vozidlo, i když s ním určité charakteristiky sdílí.²⁶¹ Jazykový výklad tedy rovněž není vhodnou interpretační metodou. Stejně tak tomu je u systematického výkladu, protože co platí pro omezení jednoho pravidla v dané normě, platí i pro všechny ostatní, a i pro normu jako celek. Její zasazení do kontextu dalších technologicky neutrálních pravidel nebo norem tedy nepřinese žádnou další a jasnější odpověď. Jediný druh výkladu, který by mohl sloužit k interpretaci technologicky neutrální legislativy je výklad teleologický, jehož účelem je hledání účelu dané normy. Tento výklad by však soud měl zařadit do celého potřebného kontextu, jak je nastíněn v podkapitole 2.2. Je však naivní domnívat se, že když danou technologickou a ekonomicko-sociální analýzu nebyl schopen provést zákonodárce, který je k tomu navíc vybaven úřednickým aparátem, soudce, v českém kontextu vybaven nanejvýš několika asistenty, tuto analýzu bude schopen provést.

²⁵⁵ GREENBERG, cit. 237, s. 1537.

²⁵⁶ Pro popis jednotlivých metod viz WINTR, Jan. *Metody a zásady interpretace práva*. Praha: Auditorium, 2013.

²⁵⁷ GREENBERG, cit. 237, s. 1499.

²⁵⁸ Tamtéž, s. 1527.

²⁵⁹ Tamtéž.

²⁶⁰ HART, Herbert Lionel Adolphus. *The Concept of Law*. Third Edition. Oxford: Oxford University Press, 2012, s. 126.

²⁶¹ BIRNHACK, cit. 245, s. 37; GREENBERG, cit. 237, s. 1529.

Problém č. 3 – Zavádění „odškrťavacích“ povinností

Technologicky neutrální legislativu lze pak spojovat i s dalším problematickým rysem, a tím je vytváření norem, jež lze naplnit „odškrtnutím“ jednotlivých požadavků na seznamu.²⁶² Příkladem může být informační povinnost správce údajů založená čl. 13 a násl. GDPR. Tento způsob úpravy povinností je pro regulovaného adresáta normy výhodný, protože je poměrně jasně stanoveno, co má správce údajů učinit, aby dodržel stanovenou povinnost (tedy uvést totožnost a kontaktní údaje, účel zpracování, oprávněný zájem atd.). Je však poměrně nevýhodný pro toho, koho tato norma chrání, v daném případě pro subjekt údajů, a to proto, že daný typ normy často nestanoví účel této povinnosti, a tedy nevysvětluje, proč je daná povinnost zavedena.²⁶³ Regulovaný subjekt se tak přirozeně zaměří pouze na formální naplnění dané povinnosti a dále nepodstupuje normativní cvičení – hledání souladnosti jeho chování s účelem normy.²⁶⁴ To pak ale znamená, že i regulátor se v rámci kontroly dodržování povinnosti bude zejména zaměřovat na formální stránku této povinnosti. Ve výsledku má tento druh regulace, který se spíše než na chování regulovaného subjektu, zaměřuje na „odškrtnutí“ splnění povinnosti uvedené v seznamu, pouze efekt plnění povinnosti *pro forma*, a i když ulehčuje práci regulovaným subjektům a regulátorovi, chráněný subjekt je zbaven efektivní ochrany, kterou normotvůrce původně zamýšlel.

Problém č. 4 – Faktická nemožnost splnění legislativních požadavků

Tento problém vyplývající z technologické neutrality považují za nejzávažnější ze všech již zmíněných, protože popírá samotný smysl práva. Budu jej ilustrovat na dvou příkladech z GDPR – čl. 13 odst. 2 písm. f), který zavádí povinnost správce osobních údajů poskytnout subjektu údajů smysluplné informace ohledně užitého postupu při profilování, a dále povinnost získávání souhlasu se zpracováním osobních údajů od subjektu údajů jako jeden z právních titulů pro zpracování osobních údajů dle čl. 6 odst. 1 písm. a) GDPR.

Správce údajů musí dle čl. 13 odst. 2 písm. f) GDPR k okamžiku získání osobních údajů v případě, že dochází k profilování subjektu údajů, tomuto subjektu poskytnout mimo jiné „*smysluplné informace týkající se použitého postupu, jakož i významu a předpokládaných důsledků takového zpracování pro subjekt údajů*“. Na první pohled se může tato povinnost jevit jako poměrně racionální, a navíc podporující jeden z účelů, na kterém GDPR stojí, a tím

²⁶² REED, cit. 238, s. 905.

²⁶³ Tamtéž, s. 905.

²⁶⁴ Tamtéž, 928.

je transparentnost (recitál 13 preambule GDPR). Profilování se však dnes používá především v rámci nastupujícího Internetu věcí a v jiných oblastech, které profitují z analýzy velkého množství dat za pomoci umělé inteligence (např. zdravotnictví nebo sociální sítě)²⁶⁵. A právě zde nastává problém. Umělá inteligence vystavěná například na tzv. *machine learning* je dnes nezbytným komponentem pro analýzu velkého množství dat, na základě kterých se pak například činí predikce o budoucích jevech.²⁶⁶ Umělá inteligence, která funguje jako tzv. „black box“ se například učí sama, bez zásahu člověka („*unsupervised learning*“²⁶⁷) a často ani její tvůrci zcela neumí vysvětlit jak funguje.²⁶⁸ Pokud tato umělá inteligence zpracovává osobní údaje, podléhá správce údajů výše uvedené povinnosti.²⁶⁹ Zde pak přichází subjekt údajů, kterému má správce údajů poskytnout smysluplné informace o tom, jak tato umělá inteligence funguje a jak činí rozhodnutí. Protože to ale ani sám správce zcela neví, jak může takovouto informaci poskytnout?²⁷⁰ A i kdyby se jednalo o případ, kdy lze takovou informaci poskytnout, lze po subjektu údajů požadovat, aby tuto informaci pochopil (pokud nazíráme na pochopení jako na účel smysluplnosti informace)?²⁷¹ Navíc, tyto systémy se dnes často využívají ve zdravotnictví například pro stanovování diagnóz. Na pacienta – subjekt údajů – pak zákonodárce klade poměrně náročné požadavky. Na základě informace, které patrně neporozumí, má například udělit výslovný a informovaný souhlas se zpracováváním citlivých údajů ve chvíli, kdy je nejvíce zranitelný, tj. kdy jde o jeho zdraví.²⁷² Patrně je tedy, pro naplnění litery GDPR, vhodné, aby člověk místo toho, že má svého obvodního lékaře a někdy i svého právníka, měl mít i svého programátora, se kterým se bude radit v případě, že bude potřebovat udělit informovaný souhlas se zpracováním osobních údajů. Nepřiměřené požadavky v tomto případě klade GDPR i na správce údajů, který údaje zpracovává na základě souhlasu. Tyto údaje musí totiž zpracovávat pouze na základě konkrétního účelu, který však ale ve výše

²⁶⁵ LINDQUIST, Jenna. New challenges to personal data processing agreements: is the GDPR fit to deal with contract, accountability and liability in a world of the Internet of Things?. *International Journal of Law and Information Technology*. 2018, Vol. 26, Issue 1, s. 46.

²⁶⁶ HILDEBRANDT, cit. 6, s. 9.

²⁶⁷ HUMERICK, Matthew. Taking AI Personally: How the E.U. Must Learn to Balance the Interests of Personal Data Privacy & Artificial Intelligence. *Santa Clara High Technology Law Journal*. 2018, Vol. 34, Issue 4, s. 398.

²⁶⁸ Tamtéž.

²⁶⁹ KUNER, Christopher et al. *Machine Learning with Personal Data: Is Data Protection Law Smart Enough to Meet the Challenge?* Editorial. *International Data Privacy Law*. 2017, Vol. 7, No. 1, s. 2.

²⁷⁰ KAMARINOU, Dimitra; MILLARD, Christopher; SINGH, Jatinder. Machine Learning with Personal Data [online]. Queen Mary University of London, School of Law, Legal Studies Research Paper 247/2016, s. 18. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=2865811>; CASEY, cit. 221, s. 181.

²⁷¹ Tamtéž, s. 21; KUNER, cit. 269, s. 1.

²⁷² PIERCE, Robin. Machine Learning for Diagnosis and Treatment: Gymnastics for the GDPR. *European Data Protection Law Review*. 2018, Vol. 4, Issue 3, s. 336.

uvedených případech není možné stanovit, protože není zcela jasné, jaké operace bude s danými daty umělá inteligence provádět.²⁷³

O jak absurdní požadavek se jedná lze dále ilustrovat například na právu subjektu údajů na přenositelnost údajů stanoveném v čl. 20 GDPR. Účelem tohoto pravidla dle recitálu 68 preambule GDPR je zajistit, aby měl subjekt větší kontrolu nad svými údaji. Jeho dalším účelem pak patrně je, aby subjekt údajů mohl využít služeb jiného správce v případě, kdy se bude domnívat, že mu tento jiný správce poskytne lepší ochranu jeho osobních údajů.²⁷⁴ Jak ale tuto skutečnost může subjekt reálně vyhodnotit, když mezi správcem údajů a subjektem údajů je značná informační asymetrie, a i asymetrie odborných znalostí?²⁷⁵ Může tedy subjekt údajů toto právo plně využít v souladu s jeho účelem? Domnívám se, že ne, a to ani pokud by měl svého osobního programátora jako poradce, protože by se sice snížila znalostně-odborná asymetrie nikoli však ta informační. Nemluvě o tom, že splnění této povinnosti, tedy extrakce nebo odstranění určitých dat z databáze, která slouží pro *machine learning* by pro správce údajů bylo patrně nemožné bez toho, aby byl současně poškozen celý systém.²⁷⁶

Tím se dostávám k další oblasti, a tou je souhlas se zpracováním osobních údajů. Na toto téma již bylo napsáno mnoho, proto zde uvedu pouze několik postřehů. Falešný pocit transparentnosti a kontroly nad nakládáním se svými osobními informacemi, který mohou určitá pravidla jejich adresátu přinášet již byl zmíněn výše a souhlas se zpracováním osobních údajů je jeho ukázkovým reprezentantem. Subjektu údajů dává iluzorní pocit kontroly a informovanosti o tom, co se děje s jeho daty. Eurobarometr z roku 2019 ukazuje, že subjekty údajů jsou vždy nebo alespoň někdy informovány o podmínkách ohledně zpracování jejich osobních údajů v 57 %²⁷⁷ a 65 % subjektů údajů je toho názoru, že mají alespoň částečnou kontrolu nad tím, co se s jejich osobními údaji děje.²⁷⁸ Navíc 60 % subjektů údajů čte celé nebo čte alespoň částečně prohlášení o ochraně osobních údajů.²⁷⁹ Pro srovnání je pak zajímavé, že pouze 36 % dotázaných označilo, že ví co je to GDPR, a 31 % respondentů pak označilo, že sice o GDPR slyšelo, ale neví přesně, co to je.²⁸⁰ Pokud by subjekty údajů skutečně četly prohlášení o ochraně osobních údajů jednotlivých správců, mělo by procento těchto

²⁷³ KAMARINOU; MILLARD; SINGH, cit. 270, s. 19.

²⁷⁴ HUMMERICK, cit. 267, s. 409.

²⁷⁵ KÜHN, cit. 223, s. 6; ELVY, cit. 232, s. 1388.

²⁷⁶ HUMMERICK, cit. 267, s. 408.

²⁷⁷ Special Eurobarometer 487a. Report. The General Data Protection Regulation [online]. 2019. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: ec.europa.eu. doi:10.2838/579882, s. 42.

²⁷⁸ Tamtéž, s. 34.

²⁷⁹ Tamtéž, s. 47.

²⁸⁰ Tamtéž, s. 20.

respondentů korelovat s procentem těch, kteří vědí, co to GDPR je. To, že výše uvedená data z Eurobarometru zcela nesedí, lze dovozovat i z toho, že na základě přírodních zákonitostí člověk není schopen přečíst, a to ani částečně, všechna prohlášení o ochraně osobních údajů, se kterými přes den vysloví souhlas. Americký výzkum z roku 2008 například ukazuje, že pokud by průměrný Američan chtěl přečíst celá tato prohlášení, strávil by čtením 244 hodin ročně.²⁸¹ Pokud by tato prohlášení pouze procházel očima, strávil by tím 154 hodin ročně. A to jsou čísla za rok 2008. Dnes jsme v roce 2019, kdy je běžný uživatel internetu konfrontován s těmito prohlášeními několikrát za den, a navíc v Evropě je ochrana osobních údajů, a tudíž i informační povinnosti, několikanásobně přísnější. Lze tedy předpokládat, že by se v roce 2019 v Evropě jednalo o vyšší číslo, než jen 244 hodin. Jednotlivá prohlášení jsou navíc poměrně dlouhá a často psána technicistním právním jazykem, což je pouze dalším faktorem, který subjekt údajů odradí od jejich čtení.²⁸² Číslo 60 % respondentů, kteří čtou prohlášení o ochraně osobních údajů uvedené v Eurobarometru se tedy zdá být nereálné a je patrně způsobeno tím, že jednotliví respondenti nevedli pravdivou informaci například z důvodu stylizace do určité role (nechci být vnímán jako ten, kdo prohlášení nečte). Není tedy zcela jasné, nakolik souhlas plní svůj účel, ale přikláním se na základě výše uvedeného k tomu, že jej spíše neplní.

Výše uvedené jen ukazuje, nakolik je technologická neutralita jako legislativní metoda problematická. Tuto legislativu nebo její jednotlivé normy pak lze označit za „špatné“ právo, protože naplňuje minimálně tři z osmi posuzovaných referenčních bodů (cest ke zkáze), a to nesrozumitelnost pravidel (4), jejich nesplnitelnost (7) a rozdílnost pravidla a jeho implementace v praxi (8). Je proto potřeba, aby zákonodárci tento svůj přístup revidovali a pozorně naslouchali rodícím se odborným diskusím o jeho správnosti, i když jsou tyto diskuse pořád jenom na počátku.

²⁸¹ McDONALD, Aleecia M.; CRANOR, Lorrie Faith. The Cost of Reading Privacy Policies. *I/S: A Journal of Law and Policy for the Information Society*. 2008, Vol. 4, Issue 3, s. 563.

²⁸² Srov. čl. 12, 13 a 14 GDPR, kde je zpracovateli údajů stanovena informační povinnost.

Závěr

Cíle stanovené v této diplomové práci lze označit jako poměrně ambiciózní. Prvním cílem bylo popsat současnou právní úpravu, judikaturu a akademickou právní literaturu týkající se dat a informací a prostřednictvím jejich analýzy nalézt společné rysy, které by mohly sloužit pro identifikování teorie, ze které jednotlivé instituce a autoři vycházejí. Zatímco v literatuře bylo nalezeno množství konceptů, které se ale shodovaly jen v několika málo aspektech, legislativa ani judikatura nebyly pro tyto účely použitelné vůbec. Závěrem kapitoly 1 bylo potvrzení tří hypotéz, jejichž obsahem bylo negativní konstatování ohledně teoretického zakotvení nebo uniformního metodologického přístupu k informacím a datům v legislativě, judikatuře a literatuře. Co se týče rozsahu analýzy v kapitole 1, dle mých vědomostí takto široká analýza legislativy, judikatury a literatury²⁸³ dosud nebyla provedena. Na druhou stranu, deficitem této části diplomové práce je to, že vychází pouze z česky a anglicky psaných zdrojů, a nikoliv například i ze zdrojů německých, ve kterých je tomuto tématu věnována poměrně značná pozornost,²⁸⁴ a to kvůli jazykové bariéře. Do budoucna by proto bylo vhodné pro komplexnost diskuse a další bádání zahrnout do diskuse i německy psané prameny.

Druhým cílem této práce bylo vytvořit „teorii informace pro právníky“, která by stála jak na vědeckých teoriích informace, tak na realistických očekáváních v souvislosti s její aplikací v právní praxi. Návrh teoretického modelu je obsažen v podkapitole 2.1 spolu s návrhem legislativního a metodologického přístupu k regulaci dat v podkapitole 2.2, který vychází z navržené „teorie informace pro právníky“. Tato teorie pak chápe informaci na dvou úrovních, kdy každá plní jiný úkol v hierarchii regulace informace a dat. Tento dvouúrovňový systém je podle mých znalostí představen vůbec poprvé. V některých rysech pak vychází z unifikčních charakteristik nalezených na základě analýzy literatury v podkapitole 1.3. Bylo by vhodné, aby se v budoucnu zákonodárci i akademici shodli na jednotné teorii informace, a pojmy data a informace používali v souladu s ní, a dále používali pouze ty metody regulace, které jsou v daném případě v souladu s jejich podstatou.

Třetím cílem této práce bylo zhodnocení současného legislativního přístupu nazvaného technologická neutralita k právní úpravě obsahově pojímající zejména technologie, a to v podkapitole 2.3. Z této analýzy vyplynulo, že technologická neutralita není vhodným

²⁸³ Srov. Bird & Bird, cit. 9, s. 15 a násl. pro diskusi ohledně legislativy a judikatury a literatury k problému *data ownership* nebo přehled literatury v MYŠKA, cit. 25, s. 113 a násl.

²⁸⁴ WIEBE, cit. 130, s. 63.

způsobem přístupu k regulaci dat, protože není schopna postihnout mimoprávní fenomény, které jsou v této oblasti obzvláště důležité, a rovněž v podstatě vylučuje použití standardních metod právní interpretace, když interpretaci proměňuje v řešení hádanky.²⁸⁵ Tento závěr je podpořen čtyřmi příklady z praxe, kde technologicky neutrální legislativa působí proti technickému vývoji, zcela nereflkuje technické možnosti a klade na chráněný subjekt nesplnitelné nároky. Do budoucna by však bylo vhodné provést empirický výzkum skutečných dopadů technologicky neutrální legislativy a zejména toho, zda její uváděná výhoda, tj. stabilita legislativy, je skutečným efektem a nikoli jen klamnou představou.²⁸⁶

Tato diplomová práce je tak pouze malým příspěvkem do rodící se diskuse o právní regulaci informací a dat, o jejich povaze a jsoucnu. Jedná se o velice specifické téma, které vykračuje z právního matrixu a vstupuje do matrixů jiných – ekonomických, sociologických, technických a dalších. Je proto potřeba, aby se i diskuse o legislativě, která je má regulovat, přesunula z hlav právníků do společného vědomí odborníků ze všech zmíněných oblastí, aby nedocházelo k dalším „*informačním neštěstím*“²⁸⁷. Tyto diskuse by rovněž měly být založeny na dalším empirickém výzkumu, protože v současnosti nemáme dostatek informací k tomu, aby parlamenty mohly schvalovat „informovanou“ legislativu, což uvádí i studie, kterou si Evropská komise nechala vypracovat v souvislosti s *data ownership*²⁸⁸. Jen tak je možno restartovat současný nevhodný přístup k regulaci informace, a vydat se nově, a konečně, správným směrem.

²⁸⁵ REED, cit. 237, s. 280.

²⁸⁶ REED, cit. 237, s. 269.

²⁸⁷ POLČÁK, cit. 82, s. 75.

²⁸⁸ BARBERO, cit. 9, s. 14-15.

Seznam použitých zdrojů

1. Seznam použité literatury

1.1 Monografie, učebnice, komentáře

BOGUSZAK, Jiří; Subjektivní právo a jeho modalita. In ČAPEK, Jiří; GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. Vydání 2., přepracované. Praha: ASPI Publishing, 2004, s. 115-125. ISBN 80-7357-030-0.

CEJPEK, Jiří. *Informace, komunikace a myšlení: úvod do informační vědy*. Praha: Karolinum, 1998. 179 s. ISBN 80-7184-767-4.

CVRČEK, František. *Právní informatika*. Praha: Ústav státu a práva, 2010. 371 s. ISBN 978-80-87439-00-5.

FIALA, Josef et al. *Občanský zákoník: Komentář. Svazek I, (§ 1-654)*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009. 866 s. ISBN 978-80-7478-370-8.

FLORIDI, Luciano. *Information. A Very Short Introduction*. New York: Oxford University Press, 2010. 130 pp. ISBN 978-0-19-953137-8.

FULLER, Lon L. *The Morality of Law*. Revised Edition. New Haven and London: Yale University Press, 1969. 262 s. ISBN 0-300-01070-2.

GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. 6. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 310 s. ISBN 978-80-7380-454-1.

GŘIVNA, Tomáš; POLČÁK, Radim. *Kyberkriminalita a právo*. Praha: Auditorium, 2008. 220 s. ISBN 978-80-903786-7-4.

HART, Herbert Lionel Adolphus. *The Concept of Law*. Third Edition. Oxford: Oxford University Press, 2012. 333 s. ISBN 978-0-19-964470-4.

CHALOUPKOVÁ, Helena; HOLÝ, Petr. *Autorský zákon. Komentář*. 5. vydání. Praha: C.H.Beck, 2017. 386 s. ISBN 978-80-7400-671-5.

KNAPP, Viktor a kolektiv. *Právo a informace*. Praha: Academia, 1988. 289 s.

KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Praha: C.H.Beck, 1995. 247 s. ISBN 80-7179-028-1.

LAVICKÝ, Petr et al. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654)*. Komentář. Praha: C.H.Beck, 2014. 2400 s., ISBN 978-80-7400-529-9.

MATES, Pavel. Informační systémy a jejich části. In SMEJKAL, Vladimír a kolektiv. *Právo informačních a telekomunikačních systémů*. Praha: C. H. Beck, 2001, s. 35-59. ISBN 80-7179-552-6.

MATES, Pavel. Informatika a právo. In SMEJKAL, Vladimír a kolektiv. *Právo informačních a telekomunikačních systémů*. Praha: C.H.Beck, 2001, s. 1-33. ISBN 80-7179-552-6.

MATES, Pavel; MATOUŠOVÁ, Miroslava. *Evidence, informace, systémy: právní úprava*. Praha: Codex Bohemia, 1997. 264 s. ISBN 80-85963-27-2.

MELZER, Filip et al. *Občanský zákoník. Velký komentář. Svazek III*. Komentář. Praha: Leges, 2014. 1234 s. ISBN 978-80-7502-003-1.

MYŠKA, Matěj. Práva k datům a software. In POLČÁK, Radim et al. *Právo informačních technologií*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, s. 113-147, 157-172, 200-211. ISBN 978-80-7598-045-8.

PETROV, Jan; VÝTISK, Michal; BERAN, Vladimír et al. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: C.H.Beck, 2017. 3120 s. ISBN 978-80-7400-653-1.

POLČÁK, Radim. *Internet a proměny práva*. Praha: Auditorium, 2012. 388 s. ISBN 978-80-87284-22-3.

POLČÁK, Radim; SVANTESSON, Dan Jerker B. *Information Sovereignty – Data Privacy, Sovereign Powers and the Rule of Law*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2017. 268 s. ISBN 978-1-78643-921-5.

RODELL, Fred. *Woe Unto You Lawyers!*. 2d ed. New York: Pageant Press, 1957. 184 s. ISBN 978-08-3772-536-9.

SHANNON, Claude E.; WEAVER, Warren. *The Mathematical Theory of Communication*. Urbana: The University of Illinois Press, 1964. 125 s.

ŠÁMAL, Pavel et al. *Trestní zákoník*. Edice velké komentáře. 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012. 3614 s. ISBN 978-80-7400-428-5.

TELEC, Ivo. *Právo duševního vlastnictví v informační společnosti*. Praha: Leges, 2015. 240 s. ISBN 978-80-7502-061-1.

TELEC, Ivo; TŮMA, Pavel. *Autorský zákon*. Praha: C.H.Beck, 2007. 989 s. ISBN 978-80-7179-608-4.

TOMÍŠEK, Jan. Ochrana databází. In POLČÁK, Radim a kolektiv. *Právo informačních technologií*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, s. 147-157. ISBN 978-80-7598-045-8.

WIENER, Norbert. *Cybernetics or Control and Communication in the Animal and the Machine*. 2nd Edition. Cambridge, Massachusetts: The M.I.T. Press, 1985. 212 s. ISBN 0-262-73009-X.

WINTR, Jan. *Metody a zásady interpretace práva*. Praha: Auditorium, 2013. 229 s. ISBN 978-80-87284-36-0.

1.2 Články

BAŠKARADA, Saša; KORONIOS, Andy. Data, Information, Knowledge, Wisdom (DIKW): A Semiotic Theoretical and Empirical Exploration of the Hierarchy and its Quality Dimension. *Australasian Journal of Information Systems*. 2013, Vol. 18, No. 1, s. 5-24. ISSN 1449-8618.

BERBERICH, Matthias; STEINER, Malgorzata. Blockchain Technology and the GDPR - How to Reconcile Privacy and Distributed Ledgers. *European Data Protection Law Review*. 2016, Vol. 2, Issue 3, s. 422-426. ISSN 2364-2831.

BING, Jon. Information Law: A Brief Introduction. *Journal of Media Law and Practice*. 1984, Vol. 5, No. 2, s. 134-140.

BING, Jon. Information Law?. *Journal of Media Law and Practice*. 1981, Vol. 2, No 3., s. 219-239.

BIRNHACK, Michael. Reverse Engineering Informational Privacy Law. *Yale Journal of Law and Technology*. Vol. 15, Issue 1, s. 24-91.

BOBEK, Michal. Výzkum v právu: reklama na Nike anebo kvantová fyzika?. *Jurisprudence*. 2016, ročník XXV, číslo 6, s. 3-10. ISSN 1802-3843.

BUCKLAND, Michael K. Information as Thing. *Journal of the American Society for Information Science*. 1991, Vol. 42, No. 5, s. 351-360.

BYGRAVE, Lee A. Information Concepts in Law: Generic Dreams and Definitional Daylight. *Oxford Journal of Legal Studies*. 2014, Vol. 35, Issue 1, s. 91-120. ISSN 0143-6503.

- BYGRAVE, Lee A. The Body as Data - Biobank Regulation via the Back Door of Data Protection Law. *Law, Innovation and Technology*. 2010, Vol. 2, Issue 1, s. 1-25. ISSN 1757-9961.
- CASEY, Bryan; FARHANGI, Ashkon; VOGL, Roland. Rethinking Explainable Machines: The GDPR's "Right to Explanation" Debate and the Rise of Algorithmic Audits in Enterprise. *Berkeley Technology Law Journal*. 2019, Vol. 34, Issue 1, s. 143-188. ISSN 1086-3818.
- DESAI, Deven R. Response: An Information Approach to Trademarks. *The Georgetown Law Journal*. 2012, Vol. 100, Issue 6, s. 2119-2132. ISSN 0016-8092.
- DETERMANN, Lothar. No One Owns Data. *Hastings Law Journal*. 2018, Vol. 70, Issue 1, s. 1-44. ISSN 0017-8322.
- DURHAM, Alan L. Copyright and Information Theory: Toward an Alternative Model of Authorship. *Brigham Young University Law Review*. 2004, Vol. 69, Issue 1, s. 69-126. ISSN 0360-151X.
- EDWARDS, Lilian; VEALE, Michael. Slave to the Algorithm? Why a "Right to an Explanation" is Probably not the Remedy You are Looking for. *Duke Law & Technology Review*. 2017, Vol. 16, No. 1, s. 18-84. ISSN 2328-9600.
- ELVY, Stacy-Ann. Paying for Privacy and the Personal Data Economy. *Columbia Law Review*. 2017, Vol. 117, Issue 6, s. 1369-1460. ISSN 0010-1958.
- FLORIDI, Luciano. From Data to Semantic Information. *Entropy*. 2003, Vol. 5, No. 2, s. 125– 45. ISSN 1099-4300.
- FLORIDI, Luciano. Is Semantic Information Meaningful Data?. *Philosophy and Phenomenological Research*. 2005, Vol. 70, No. 2, s. 351-370. ISSN 0031-8205.
- FROMER, Jeanne C. An Information Theory of Copyright Law. *Emory Law Journal*. 2014, Vol. 64, Issue 1, s. 71-128. ISSN 0094-4076.
- GREENBERG, Brad A. Rethinking Technology Neutrality. *Minnesota Law Review*. 2016, Vol. 100, Issue 4, s. 1495-1562. ISSN 0026-5535.
- HAVELKOVÁ, Barbara. Co a jak psát aneb obrana badatelských výstupů v právu. *Jurisprudence*, 2016, ročník XXV, číslo 6, s. 11-17. ISSN 1802-3843.

HILDEBRANDT, Mireille. Law as Computation in the Era of Artificial Legal Intelligence: Speaking Law to the Power of Statistics. *University of Toronto Law Journal*. 2018, Vol. 1, Supplement 1, s. 12-35. ISSN 1710-1174.

HILDEBRANDT, Mireille. Law as Information in the Era of Data-Driven Agency. *Modern Law Review*. 2016, Vol. 79, Issue 1, s. 1-30. ISSN 0026-7961.

HILDEBRANDT, Mireille; TIELEMANS, Laura. Data protection by design and technology neutral law. *Computer Law & Security Review*. 2013, Vol. 29, Issue 5, s. 509-521. ISSN 0267-3649.

HOJNIK, Janja. Technology Neutral EU Law: Digital Goods within the Traditional Goods/Services Distinction. *International Journal of Law and Information Technology*. 2017, Vol. 25, Issue 1, s. 63-84. ISSN 1464-3693.

HUMERICK, Matthew. Taking AI Personally: How the E.U. Must Learn to Balance the Interests of Personal Data Privacy & Artificial Intelligence. *Santa Clara High Technology Law Journal*. 2018, Vol. 34, Issue 4, s. 393-418. ISSN 2334-1610.

JANEČEK, Václav. Ownership of personal data in the Internet of Things. *Computer Law & Security Review: The International Journal of Technology Law and Practice*. 2018, Vol. 34, Issue 5, s. 1039-1052. ISSN 0267-3649.

KOOPS, Bert-Jaap et al. A Typology of Privacy. *University of Pennsylvania Journal of International Law*. 2017, Vol. 38, Issue 2, s. 483-576. ISSN 1086-7872.

KÜHN, Zdeněk. Transformace pojmu soukromí na počátku třetího milénia. *Jurisprudence*. 2017, ročník XXVI, číslo 2, s. 3-11. ISSN 1802-3843.

KUNER, Christopher et al. Machine Learning with Personal Data: Is Data Protection Law Smart Enough to Meet the Challenge? Editorial. *International Data Privacy Law*. 2017, Vol. 7, No. 1, s. 1-2. ISSN 2044-4001.

KUNER, Christopher et al. The Language of Data Privacy Law (and How It Differs from Reality). Editorial. *International Data Privacy Law*. 2016, Vol. 6, No. 4, s. 259–260. ISSN 2044-4001.

LESSIG, Lawrence. The Law of the Horse: What Cyberlaw Might Teach. *Harvard Law Review*. 1999, Vol. 113, No. s. 501-549. ISSN 0017-811X.

LIEBENAU, Diana. What Intellectual Property Can Learn from Informational Privacy, and Vice Versa. *Harvard Journal of Law & Technology*. 2016, Vol. 30, No 1, s. 285-307. ISSN 0897-3393.

LINDQUIST, Jenna. New challenges to personal data processing agreements: is the GDPR fit to deal with contract, accountability and liability in a world of the Internet of Things?. *International Journal of Law and Information Technology*. 2018, Vol. 26, Issue 1, s. 45-63. ISSN 0967-0769.

LONG, Bruce R. Information is intrinsically semantic but alethically neutral. *Synthese*. 2014, Vol. 191, Issue 14, s. 3469-3472. ISSN 1573-0964.

MASSEY, Aaron. Getting to October: Why Understanding Technology is Essential for Privacy Law. *Idaho Law Review*. 2015, Vol. 51, Issue 3, s. 695-710. ISSN 0019-1205.

McDONALD, Aleecia M.; CRANOR, Lorrie Faith. The Cost of Reading Privacy Policies. *I/S: A Journal of Law and Policy for the Information Society*. 2008, Vol. 4, Issue 3, s. 543-568. ISSN 2372-2959.

MOSES, Lyria B. How to Think about Law, Regulation and Technology: Problems with Technology as a Regulatory Target. *Law, Innovation and Technology*. 2013, Vol. 5, Issue 1, s. 1-20. ISSN 1757-9961.

NEUMAN, Russell W. Three guys walk into a bar: an information theoretic analysis. *Information Communication & Society*. 2019, Vol. 22, No. 2, s. 193-212. ISSN 1468-4462.

PIERCE, Robin. Machine Learning for Diagnosis and Treatment: Gymnastics for the GDPR. *European Data Protection Law Review*. 2018, Vol. 4, Issue 3, s. 333-343. ISSN 2364-2831.

POLČÁK, Radim. Getting European Data Protection off the Ground. *International Data Privacy Law*. 2014, Vol. 4, No. 4, s. 282-289. ISSN 2044-4001.

POLČÁK, Radim. Informace a data v právu. *Revue pro právo a technologie*. 2016, č. 13, s. 67-91. ISSN 1804-5383.

PURTOVA, Nadezhda. The Law of Everything: Broad Concept of Personal Data and Future of EU Data Protection Law. *Law, Innovation and Technology*. 2018, Vol. 10, Issue 1, s. 40-81. ISSN 1757-9961.

REED, Chris. How to Make Bad Law: Lessons from Cyberspace. *Modern Law Review*. 2010, Vol. 73, Issue 6, s. 903-932. ISSN 1468-2230.

REED, Chris. Taking Sides on Technology Neutrality. *SCRIPTT-ed A Journal of Law, Technology & Society*. 2007, Vol. 4, Issue 3, s. 263-284. ISSN 1744-2567.

SCHWARTZ, Paul M. Property, privacy, and personal data. *Harvard law review*. 2004, Vol. 117, Issue 7, s. 2055-2128.

STONIER, Tom. Towards a New Theory of Information. *Journal of Information Science*. 1991, Vol. 17, No. 5, s. 257-263. ISSN 1741-6485.

SULLIVAN, Clare. GDPR Regulation of AI and Deep Learning in the Context of IOT Data Processing – A Risky Strategy. *Journal of Internet Law*. 2018, Vol. 22, Issue 6, s. 7-23. ISSN 1094-2904.

TENE, Omer; POLONETSKY, Jules. A Theory of Creepy: Technology, Privacy and Shifting Social Norms. *Yale Journal of Law & Technology*. 2013, Vol. 16, Issue 1, s. 59-102.

THOMSON, Marcello. The Neutralization of Harmony: The Problem of Technological Neutrality, East and West. *Boston University Journal of Science and Technology Law*. 2012, Vol. 18, Issue 2, s. 303-342. ISSN 1548-520X.

TJON TJIN TAI, Eric. Data Ownership and Consumer Protection. *Journal of European Consumer and Market Law*. Vol. 7, Issue 4, s. 136-140. ISSN 2364-4710.

WEAVER, Warren. The Mathematics of Communication. *Scientific American*. 1949, Vol. 181, No. 1, s. 11-15. ISSN 0036-8733.

WIEBE, Andreas. Protection of Industrial Data – A New Property Right for the Digital Economy?. *Journal of Intellectual Property Law & Practice*. 2017, Vol. 12, Issue 1, s. 62-71. ISSN 1747-1532.

ZECH, Herbert. Information as Property. *Journal of Intellectual Property, Information Technology and Electronic Commerce Law*. 2015, Vol. 6, Issue 3, s. 192-197. ISSN 2190-3387.

2. Seznam použitých internetových zdrojů

ASBROECK, Benoit Van; DEBUSSCHE, Julien; CÉSAR, Jasmien. *Building the European Data Economy: Data Ownership* [online]. Bird & Bird, 2017, 143 s. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: www.twobirds.com.

BARBERO, Martina et al. *Study on Emerging Issues of Data Ownership, Interoperability, (Re-)Usability and Access to Data, and Liability. Final Report* [online]. Deloitte, 2017, 433 s. [Cit. 30. 6. 2019]. ISBN 978-92-79-76987-0. Dostupné z: ec.europa.eu.

CAVOUKIAN, Ann. *Operationalizing Privacy by Design: A Guide to Implementing Strong Privacy Practices* [online]. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: www.gpsbydesign.org/operationalizing-privacy-by-design-a-guide-to-implementing-strong-privacy-practices/.

DRAŠTÍK, Antonín et al. *Trestní zákoník: komentář* [online]. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-790-4. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: noveaspi.cz.

DUCH-BROWN, Nestor; MARTENS, Bertin; MUELLER-LANGER, Frank. *The Economics of Ownership, Access and Trade in Digital Data*. JRC Digital Economy Working Paper 2017-01. JRC Technical Reports [online]. Seville: European Commission, 2017. 55 s. [Cit. 30. 6. 2019]. ISSN 1831-9408. Dostupné z: ec.europa.eu.

European Commission. *Commission Staff Working Document on the Free Flow of data and Emerging Issues of the European Data Economy*. Accompanying the Document Building a European Data Economy {COM(2017 9 final)}. SWD(2017) 2 final [online]. Brussels: European Commission, 2017. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: eur-lex.europa.eu.

European Commission. *Building a European Data Economy*. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. COM(2017) 9 final [online]. Brussels: European Commission, 2017. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: eur-lex.europa.eu.

FLORIDI, Luciano. *Semantic Conceptions of Information* [online]. Stanford Encyclopedia of Philosophy. [cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: <https://plato.stanford.edu/entries/information-semantic/>.

IDC. *The European Data Market: Final Report*. SMART 2013/0063 [online]. 2017. 275 s. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: ec.europa.eu.

Internet Live Stats. *Real Time Statistics Project* [online]. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.internetlivestats.com/>.

Internet Live Stats. *Real Time Statistics Project*. Google Search Statistics [online]. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.internetlivestats.com/google-search-statistics/>.

KAMARINOU, Dimitra; MILLARD, Christopher; SINGH, Jatinder. Machine Learning with Personal Data [online]. Queen Mary University of London, School of Law, Legal Studies Research Paper 247/2016. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=2865811>.

MALGIERI, Gianclaudio. Property and (Intellectual) Ownership of Consumers' Information: A New Taxonomy for Personal Data [online]. *Privacy in Germany*. 2016, Ausgabe 4, s. 133-150 [cit. 30. 6. 2019]. ISSN 2197-1862. Dostupné z: <https://ssrn.com/abstract=2916058>.

Pracovní skupina pro ochranu údajů zřízená podle čl. 29. *Pokyny k automatizovanému individuálnímu rozhodování a profilování pro účely nařízení 2016/679 přijaty dne 3. října 2017 ve znění naposledy revidovaném a přijatém dne 6. února 2018* [online]. [Cit. 30. 6. 2019] Dostupné z: ec.europa.eu.

Special Eurobarometer 487a. Report. The General Data Protection Regulation [online]. 2019. ISBN 978-92-76-08384-9. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: ec.europa.eu. doi:10.2838/579882.

Srov. Internet Live Stats. *Real Time Statistics Project*. Twitter Usage Statistics [online]. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.internetlivestats.com/twitter-statistics/>.

TELEC, Ivo. Držba informací [online]. *Právní rozhledy* 4/2014. [Cit 30. 6. 2019] Dostupné z: beck-online.cz.

WOLF, Karel. *LAW FIT 2019: právo z offline světa má platit i online a ve virtuálním prostoru* [online]. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: lupa.cz.

Úřad pro ochranu osobních údajů. *Tisková zpráva. Sdělení předsedkyně Úřadu k vyžadování souhlasu* [online]. 31. srpna 2018. [Cit. 30. 6. 2019]. Dostupné z: https://www.uoou.cz/assets/File.ashx?id_org=200144&id_dokumenty=31695.

3. Seznam použitých právních předpisů

Convention No. 108 for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data.

Copyright, Designs and Patents Act 1998.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

Nařízení Evropského parlamentu a Rady o respektování soukromého života a ochraně osobních údajů v elektronických komunikacích a o zrušení směrnice 2002/58/ES (nařízení o soukromí a elektronických komunikacích).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 ze dne 8. června 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním.

Směrnice evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/172 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. dubna 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

Zákon č. 40/2009, trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách.

Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 89/2012, občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

4. Seznam použité judikatury

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva (velkého senátu) ze dne 4. 12. 2008 ve věci S. a Marper proti Spojenému království (stížnosti č. 30562/04 a 30566/04).

Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 20. května 2009 ve spojených věcech T-405/07 a T-406/07, Caisse fédérale du Crédit mutuel Centre Est Europe (CFCMCEE) proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM).

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. 30 Cdo 2159/2008.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 1. 2011, sp. zn. 8 Tdo 1467/2010.

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 8. dubna 2014 ve spojených věcech C-293/12 a C-594/12, Digital Rights Ireland.

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 13. 5. 2014 ve věci C-131/12, Google Spain.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 10. 2014, sp. zn. 23 Cdo 2000/2013.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2015, sp. zn. 7 Tdo 731/2015.

Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 19. října 2016 ve věci C-582/14, Patrick Breyer proti Bundesrepublik Deutschland.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 10. 2017, sp. zn. 5 Tdo 1167/2017.

Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 20. prosince 2017 ve věci C-434/16, Peter Nowak proti Data Protection Commissioner.

Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 25. ledna 2018 ve věci C-498/16, Schrems.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2018 sp. zn. 3 As 3/2017.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2018, sp. zn. 3 As 3/2017.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 8. 2018, sp. zn. 8 Tdo 266/2017.

5. Seznam ostatních zdrojů

Důvodová zpráva k zákonu č. 40/2009, trestní zákoník.

Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. Plsn 1/2015.

Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. Tpjn 300/2012.

<http://curia.europa.eu/juris/recherche.jsf?language=en>

http://nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/WebSpreadSearch

<http://prirucka.ujc.cas.cz/?slovo=%C3%BAhaj>

<http://www.nssoud.cz/main0col.aspx?cls=JudikaturaBasicSearch&pageSource=0>

https://ec.europa.eu/commission/commissioners/2014-2019/jourova_cs

https://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=629492

<https://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx>

<https://policies.google.com/terms?hl=cs>

<https://slovník.juls.savba.sk/?w=%C3%BAhaj&s=exact&c=83ed#>

<https://www.facebook.com/terms/>

<https://www.theguardian.com/uk-news/cambridge-analytica>

Příloha

Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie:

1. Rozsudek Soudního dvora (desátého senátu) ze dne 20. září 2018 ve věci C-555/17, *2M-Locatel A/S proti Skatteministeriet*
2. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 7. srpna 2018 ve věci C-521/17, *Coöperatieve Vereniging SNB-REACT U.A. proti Deepak Mehta*
3. Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 14. února 2019 ve věci C-345/17, *Sergejs Buivids proti Datu valsts inspekcija*
4. Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 13. prosince 2018 ve věci C-298/17, *France Télévisions SA proti Playmédia, Conseil supérieur de l'audiovisuel (CSA)*
5. Rozsudek Soudního dvora (devátého senátu) ze dne 21. února 2018 ve věci C-132/17, *Peugeot Deutschland GmbH proti Deutsche Umwelthilfe eV*
6. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 25. ledna 2018 ve věci C-498/16, *Maximilian Schrems proti Facebook Ireland Limited*
7. Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 7. února 2018 ve věci C-304/16, *American Express Company proti The Lords Commissioners of Her Majesty's Treasury*
8. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 29. listopadu 2017 ve věci C-265/16, *VCAST Limited proti RTI SpA*
9. Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 20. prosince 2017 ve věci C-255/16, *Bent Falbert, Poul Madsen, JP/Politikens Hus A/S*
10. Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 19. října 2017 ve věci C-101/16, *SC Paper Consult SRL proti Direcția Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca, Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bistrița-Năsăud*
11. Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 22. června 2017 ve věci C-49/16, *Unibet International Ltd. proti Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Hivatala*
12. Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 26. dubna 2017 ve věci C-527/15, *Stichting Brein proti Jack Frederik Wullems*
13. Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 9. listopadu 2017 ve věci C-489/15, *CTL Logistics GmbH proti DB Netz AG*
14. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 20. prosince 2017 ve věci C-434/15, *Asociación Profesional Élite Taxi proti Uber Systems Spain SL*
15. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 4. května 2017 ve věci C-339/15, *Luc Vanderborght*
16. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 16. listopadu 2016 ve věci C-301/15, *Marc Soulier, Sara Doke proti Premier ministre, Ministre de la Culture et de la Communication*
17. Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 1. března 2017 ve věci C-275/15, *ITV Broadcasting Limited a další proti TVCatchup Limited, TVCatchup (UK) Limited, Media Resources Limited*
18. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 21. prosince 2016 ve spojených věcech C-203/15 a C-698/15, *Tele2 Sverige AB proti Post-och telestyrelsen a Secretary of State for the Home Department proti Tom Watson, Peter Brice, Geoffrey Lewis*
19. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 10. listopadu 2016 ve věci C-174/15, *Vereniging Openbare Bibliotheken proti Stichting Leenrecht*
20. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 14. března 2017 ve věci C-162/15 P, *Evonik Degussa GmbH proti European Commission*

21. Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 8 září 2016 ve věci C-160/15, *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV, Playboy Enterprises International Inc., Britt Geertruida Dekker*
22. Rozsudek Soudního dvora (desátého senátu) ze dne 25. února 2016 ve věci C-143/15, *G. E. Security BV proti Staatssecretaris van Financiën*
23. Rozsudek Soudního dvora (desátého senátu) ze dne 17. března 2016 ve věci C-84/15, *Sonos Europe BV proti Staatssecretaris van Financiën*
24. Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 26. března 2016 ve věci C-607/14, *Bookit Ltd proti Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs*
25. Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 7. září 2016 ve věci C-584/14, *European Commission proti Hellenic Republic*
26. Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 19. října 2016 ve věci C-582/14, *Patrick Breyer proti Bundesrepublik Deutschland*
27. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 15. září 2016 ve věci C-484/14, *Tobias Mc Fadden proti Sony Music Entertainment Germany GmbH*
28. Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 4. května 2016 ve věci C-477/14, *Pillbox 38 (UK) Ltd proti The Secretary of State for Health*
29. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 1. března 2016 ve věci C-440/14 P, *National Iranian Oil Company proti Council of the European Union, European Commission*
30. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 17. prosince 2015 ve věci C-419/14, *WebMindLicenses Kft. proti Nemzeti Adó-és Vámhivatal Kiemelt Adó-és Vám Főigazgatóság*
31. Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 10. září 2015 ve věci C-363/14, *European Parliament proti Council of the European Union*
32. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 6. října 2015 C-362/14 ve věci *Maximillian Schrems proti Data Protection Commissioner*
33. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 1. října 2015 ve věci C-230/14, *Weltimmo s. r. o. proti Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*
34. Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 14. ledna 2016 ve věci C-163/14, *European Commission proti Kingdom of Belgium*
35. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 11. června 2015 ve věci C-1/14, *Base Company NV, Mobistar NV proti Ministerraad*
36. Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 16. července 2015 ve věci C-580/13, *Coty Germany GmbH proti Stadtsparkasse Magdeburg*
37. Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 19. března 2015 ve věci C-510/13, *E.ON Földgáz Trade Zrt proti Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal*
38. Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 5. června 2014 ve věci C-360/13, *Public Relations Consultants Association Ltd proti Newspaper Licensing Agency Ltd and Others*
39. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 16. října 2014 ve věci C-605/12, *Welmory sp. z o.o. proti Dyrektor Izby Skarbowej w Gdańsku*
40. Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 13. března 2014 ve věci C-464/12, *ATP PensionService A/S proti Skatteministeriet*
41. Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 5. března 2014 ve věci C-463/12, *Copydan Båndkopi proti Nokia Danmark A/S*
42. Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 10. června 2014 ve věci C-295/12 P, *Telefónica SA, Telefónica de España SAU proti European Commission*
43. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 8. dubna 2014 ve spojených věcech C-293/12 a C-594/12, *Digital Rights Ireland Ltd proti Minister for Communications,*

- Marine and Natural Resources a další a Kärntner Landesregierung, Michael Seitlinger, Christof Tschohl a další*
44. Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 19. prosince 2013 ve věci C-202/12, *Innoweb BV proti Wegener ICT Media BV, Wegener Mediaventions BV*
 45. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 13. března 2014 ve věci C-131/12, *Google Spain SL, Google Inc. proti Agencia Española de Protección de Datos, Mario Costeja González*
 46. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 22. listopadu 2012 ve věci C-119/12, *Josef Probst proti mr.nexnet GmbH*
 47. Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 7. března 2013 ve věci C-607/11, *ITV Broadcasting Ltd a další proti TVCatchup Ltd*
 48. Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 11. července 2013 ve věci C-521/11, *Amazon.com International Sales Inc. a další proti Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH*
 49. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 7. listopadu 2013 ve věci C-518/11, *UPC Nederland BV proti Gemeente Hilversum*
 50. Rozsudek Soudního dvora (šestého senátu) ze dne 22. listopadu 2012 ve spojených věcech C-320/11, C-330/11, C-382/11 a C-383/11 *Digitalnet OOD, Tsifrova kompania OOD, M SAT CABLE AD proti Nachalnik na Mitniceski punkt – Varna Zapad pri Mitnitsa Varna*
 51. Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 12. července 2012 ve věci C-311/11 P, *Smart Technologies ULC proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
 52. Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 30. května 2013 ve věci C-270/11, *European Commission proti Kingdom of Sweden*
 53. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 18. října 2012 ve věci C-173/11, *Football Dataco Ltd a další proti Sportradar GmbH, Sportradar AG*
 54. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 3. července 2012 ve věci C-128/11, *UsedSoft GmbH proti Oracle International Corp.*
 55. Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 18. dubna 2013 ve věci C-103/11 P, *European Commission a Systran SA, Systran Luxembourg SA*
 56. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 5. července 2012 ve věci C-49/11, *Content Services Ltd proti Bundesarbeitskammer*
 57. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 19. dubna 2012 ve věci C-461/10, *Bonnier Audio AB a další proti Perfect Communication Sweden AB*
 58. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 16. února 2012 ve věci C-360/10, *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) proti Netlog NV*
 59. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 24. listopadu 2011 ve věci C-283/10, *Circul Globus București (Circ & Variete Globus București) proti Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România – Asociația pentru Drepturi de Autor (UCMR – ADA)*
 60. Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 16. února 2012 ve spojených věcech C-72/10 a C-77/10, *Marcello Costa a Ugo Cifone*
 61. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 24. listopadu 2011 ve věci C-70/10, *Scarlet Extended SA proti Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM)*
 62. Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 10. března 2011 ve věci C-51/10 P, *Agencja Wydawnicza Technopol sp. z o.o. a Office for Harmonisation in the Internal Market*
 63. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 27. října 2011 ve věci C-47/10 P, *Republic of Austria a Scheucher-Fleisch GmbH a další*

64. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 5. května 2011 ve věci C-543/09, *Deutsche Telekom AG proti Bundesrepublik Deutschland*
65. Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 22. prosince 2010 ve věci C-524/09, *Ville de Lyon proti Caisse des dépôts et consignations*
66. Rozsudek Soudního dvora (osmého senátu) ze dne 2. prosince 2010 ve spojených věcech C-422/09, C-425/09 a C-426/09, *Vassiliki Stylianou Vandorou, Vassilios Alexandrou Giankoulis, Ioannis Georgiou Askoxilakis proti Ipourgos Ethnikis Pedias kai Thriskevmaton*
67. Rozsudek Soudního dvora (osmého senátu) ze dne 2. prosince 2010 ve ve spojených věcech C-422/09, C-425/09 a C-426/09, *Vassiliki Stylianou Vandorou, Vassilios Alexandrou Giankoulis, Ioannis Georgiou Askoxilakis proti Ipourgos Ethnikis Pedias kai Thriskevmaton*
68. Rozsudek Soudního dvora (osmého senátu) ze dne 2. prosince 2010 ve ve spojených věcech C-422/09, C-425/09 a C-426/09, *Vassiliki Stylianou Vandorou, Vassilios Alexandrou Giankoulis, Ioannis Georgiou Askoxilakis proti Ipourgos Ethnikis Pedias kai Thriskevmaton*
69. Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 15. září 2011 ve věci C-347/09, *Jochen Dickinger a Franz Ömer*
70. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 12. červenec 2011 ve věci C-324/09, *L'Oréal SA a další proti eBay International AG a další*
71. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 2. prosince 2010 ve věci C-108/09, *Ker-Optika bt proti ÁNTSZ Dél-dunántúli Regionális Intézet*
72. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 9. listopadu 2010 ve spojených věcech C-92/09 a C-93/09, *Volker und Markus Schecke GbR, Hartmut Eifert proti Land Hessen*
73. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 9. listopadu 2010 ve spojených věcech C-92/09 a C-93/09, *Volker und Markus Schecke GbR, Hartmut Eifert proti Land Hessen*
74. Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 14. října 2010 ve věci C-280/08 P, *Deutsche Telekom AG a European Commission a další*
75. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 23. března 2010 ve spojených věcech C-236/08 až C-238/08, *Google France SARL, Google Inc. proti Louis Vuitton Malletier SA; Viaticum SA, Luteciel SARL, Google France SARL proti Centre national de recherche en relations humaines (CNRRH) SARL a další*
76. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 23. března 2010 ve spojených věcech C-236/08 až C-238/08, *Google France SARL, Google Inc. proti Louis Vuitton Malletier SA; Viaticum SA, Luteciel SARL, Google France SARL proti Centre national de recherche en relations humaines (CNRRH) SARL a další*
77. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 23. března 2010 ve spojených věcech C-236/08 až C-238/08, *Google France SARL, Google Inc. proti Louis Vuitton Malletier SA; Viaticum SA, Luteciel SARL, Google France SARL proti Centre national de recherche en relations humaines (CNRRH) SARL a další*
78. Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 11. června 2008 ve věci C-542/07 P, *Imagination Technologies Ltd a Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
79. Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 16. července 2009 ve věci C-427/07, *Commission of the European Communities proti Ireland*
80. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 8. září 2010 ve spojených věcech C-316/07, C-358/07 až C-360/07, C-409/07 a C-410/07, *Markus Stoß a další proti Wetteraukreis; Kulpa Automaten-service Asperg GmbH a další proti Land Baden-Württemberg*

81. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 8. září 2010 ve spojených věcech C-316/07, C-358/07 až C-360/07, C-409/07 a C-410/07, *Markus Stoß a další proti Wetteraukreis; Kulpa Automaten-service Asperg GmbH a další proti Land Baden-Württemberg*
82. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 8. září 2010 ve spojených věcech C-316/07, C-358/07 až C-360/07, C-409/07 a C-410/07, *Markus Stoß a další proti Wetteraukreis; Kulpa Automaten-service Asperg GmbH a další proti Land Baden-Württemberg*
83. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 8. září 2010 ve spojených věcech C-316/07, C-358/07 až C-360/07, C-409/07 a C-410/07, *Markus Stoß a další proti Wetteraukreis; Kulpa Automaten-service Asperg GmbH a další proti Land Baden-Württemberg*
84. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 8. září 2010 ve spojených věcech C-316/07, C-358/07 až C-360/07, C-409/07 a C-410/07, *Markus Stoß a další proti Wetteraukreis; Kulpa Automaten-service Asperg GmbH a další proti Land Baden-Württemberg*
85. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 8. září 2010 ve spojených věcech C-316/07, C-358/07 až C-360/07, C-409/07 a C-410/07, *Markus Stoß a další proti Wetteraukreis; Kulpa Automaten-service Asperg GmbH a další proti Land Baden-Württemberg*
86. Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 9. října 2008 ve věci C-304/07, *Directmedia Publishing GmbH proti Albert-Ludwigs-Universität Freiburg*
87. Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 13. října 2008 ve věci C-227/07, *Commission of the European Communities proti Republic of Poland*
88. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 16. prosince 2008 ve věci C-73/07, *Tietosuoja-vaikuttajien unioni proti Satakunnan Markkinapörssi Oy, Satamedia Oy*
89. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 28. dubna 2009 ve věci C-518/06, *Commission of the European Communities proti Italian Republic*
90. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 10. července 2008 ve věci C-413/06 P, *Bertelsmann AG a Sony Corporation of America a další*
91. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 29. ledna 2008 ve věci C-275/06, *Productores de Música de España (Promusicae) proti Telefónica de España SAU*
92. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 27. září 2007 ve spojených věcech C-208/06 a C-209/06, *Medion AG proti Hauptzollamt Duisburg; Canon Deutschland GmbH proti Hauptzollamt Krefeld*
93. Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 27. září 2007 ve spojených věcech C-208/06 a C-209/06, *Medion AG proti Hauptzollamt Duisburg; Canon Deutschland GmbH proti Hauptzollamt Krefeld*
94. Rozsudek Soudního dvora (čtvrtého senátu) ze dne 24. dubna 2008 ve věci C-55/06, *Arcor AG & Co. KG proti Bundesrepublik Deutschland*
95. Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 18. prosince 2008 ve věci C-16/06 P, *Les Éditions Albert René Sàrl a další*
96. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 15. prosince 2009 ve věci C-409/05, *European Commission proti Hellenic Republic*
97. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 15. prosince ve věci C-372/05, *European Commission proti Federal Republic of Germany*
98. Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 18. července 2007 ve věci C-134/05, *Commission of the European Communities proti Italian Republic*
99. Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 25. listopadu 2004 ve věci C-109/03, *KPN Telecom BV proti Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (OPTA)*

100. Rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 17. března 2005 ve věci C-294/02, *Commission of the European Communities proti AMI Semiconductor Belgium BVBA a další*
101. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 9. listopadu 2004 ve věci C-203/02, *The British Horseracing Board Ltd and Others proti William Hill Organization Ltd*
102. Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 9. listopadu 2004 ve věci C-46/02, *Fixtures Marketing Ltd proti Oy Veikkaus Ab*
103. Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 7. ledna 2004 ve věci C-500/01, *Commission of the European Communities proti Kingdom of Spain*
104. Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. listopadu 2003 ve věci C-243/01, *Piergiorgio Gambelli and Others*
105. Rozsudek Soudního dvora (šestého senátu) ze dne 19. září 2002 ve věci C-221/01, *Commission of the European Communities proti Kingdom of Belgium*
106. Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. listopadu 2003 ve věci C-101/01, *Bodil Lindqvist*
107. Rozsudek Soudního dvora (šestého senátu) ze dne 12. června 2003 ve věci C-97/01, *Commission of the European Communities proti Grand Duchy of Luxembourg*
108. Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 23. května 2019 ve věci T-370/17, *KPN BV proti European Commission*
109. Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 25. října 2018 ve věci T-122/17, *Devin AD proti European Union Intellectual Property Office (EUIPO)*
110. Rozsudek Tribunálu (pátého senátu) ze dne 21. února 2018 ve věci T-727/16, *Repower AG proti European Union Intellectual Property Office (EUIPO)*
111. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného devátého senátu) ze dne 13. prosince 2018 ve spojených věcech T-339/16, T-352/16 a T-391/16, *Ville de Paris , Ville de Bruxelles , Ayuntamiento de Madrid proti European Commission*
112. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 20. května 2019 ve věci T-310/16, *Foshan Lihua Ceramic Co. Ltd proti European Commission*
113. Rozsudek Tribunálu (devátého senátu) ze dne 14. prosince 2017 ve věci T-304/16, *bet365 Group Ltd proti European Union Intellectual Property Office (EUIPO)*
114. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 16. ledna 2018 ve věci T-273/16, *Sun Media Ltd proti European Union Intellectual Property Office (EUIPO)*
115. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného šestého senátu) ze dne 13. prosince 2018 ve věci T-53/16, *Ryanair DAC a Airport Marketing Services Ltd proti European Commission*
116. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného pátého senátu) ze dne 25. září 2018 ve spojených věcech T-639/15 až T-666/15 a T-94/16, *Maria Psara a další proti European Parliament*
117. Rozsudek Tribunálu (prvního senátu) ze dne 29. května 2018 ve věci T-577/15, *Xabier Uribe-Etxebarria Jiménez proti European Union Intellectual Property Office (EUIPO)*
118. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného sedmého senátu) ze dne 22. března 2018 ve věci T-540/15, *Emilio De Capitani proti European Parliament*
119. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 14. března 2018 ve spojených věcech T-533/15 a T-264/16, *Il-Su Kim a Korea National Insurance Corporation proti Council of the European Union*
120. Rozsudek Tribunálu (prvního senátu) ze dne 15. prosince 2016 ve věci T-529/15, *Intesa Sanpaolo SpA proti European Union Intellectual Property Office (EUIPO)*
121. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného druhého senátu) ze dne 5. února 2018 ve věci T-235/15, *Pari Pharma GmbH proti European Medicines Agency (EMA)*
122. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného šestého senátu) ze dne 13. prosince 2018 ve věci T-165/15, *Ryanair DAC , Airport Marketing Services Ltd proti European Commission*
123. Rozsudek Tribunálu (sedmého senátu) ze dne 25. října 2016 ve věci T-153/15, *Mohamad Hamcho a Hamsho International proti Council of the European Union*

124. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 14. prosince 2017 ve věci T-136/15, *Evropaiki Dynamiki — Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE proti European Parliament*
125. Rozsudek Tribunálu (prvního senátu) ze dne 18. října 2016 ve věci T-56/15, *Raimund Schmitt Verpackungsgesellschaft mbH & Co. KG proti European Union Intellectual Property Office (EUIPO)*
126. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného devátého senátu) ze dne 13. prosince 2018 ve věci T-851/14, *Slovak Telekom, a.s. proti European Commission*
127. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného osmého senátu) ze dne 25. ledna 2018 ve věci T-818/14, *Brussels South Charleroi Airport (BSCA) proti European Commission*
128. Rozsudek Tribunálu (pátého senátu) ze dne 26. října 2017 ve věci T-704/14, *Marine Harvest ASA proti European Commission*
129. Rozsudek Tribunálu (šestého senátu) ze dne 17. října 2015 ve věci T-550/14, *Volkswagen AG proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
130. Rozsudek Tribunálu (pátého senátu) ze dne 27. dubna 2016 ve věci T-463/14, *Österreichische Post AG proti European Commission*
131. Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 34. února 2016 ve věci T-411/14, *The Coca-Cola Company proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
132. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 13. ledna 2017 ve věci T-189/14, *Deza, a.s. proti European Chemicals Agency (ECHA)*
133. Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 21. července 2016 ve věci T-66/14, *John Arnold Bredenkamp a další proti Council of the European Union a European Commission*
134. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného čtvrtého senátu) ze dne 13. července 2018 ve věci T-680/13, *Dr. K. Chrysostomides & Co. LLC proti Council of the European Union a další*
135. Rozsudek Tribunálu (šestého senátu) ze dne 15. září 2016 ve věci T-675/13, *K Chimica Srl proti European Chemicals Agency (ECHA)*
136. Rozsudek Tribunálu (šestého senátu) ze dne 3. prosince 2015 ve věci T-343/13, *CN proti European Parliament*
137. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 28. června 2016 ve věci T-216/13, *Telefónica, SA proti European Commission*
138. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 2. února 2016 ve věci T-171/13, *Benelli Q.J. Srl proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
139. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného sedmého senátu) ze dne 3. července 2014 ve věci T-565/12, *National Iranian Tanker Company proti Council of the European Union*
140. Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 18. září 2014 ve věci T-317/12, *Holcim (Romania) SA proti European Commission*
141. Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 12. června 2015 ve věci T-296/12, *The Health Food Manufacturers' Association a další proti European Commission*
142. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 27. února 2015 ve věci T-188/12, *Patrick Breyer proti European Commission*
143. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 11. prosince 2013 ve věci T-79/12, *Cisco Systems Inc., Messagenet SpA proti European Commission*
144. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 27. března 2014 ve věci T-47/12, *Intesa Sanpaolo SpA proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*

145. Nepublikovaný rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 27. dubna 2016 ve věci T-556/11, *European Dynamics Luxembourg SA and Others proti European Union Intellectual Property Office*
146. Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 17. prosince 2015 ve věci T-486/11, *Orange Polska S.A. proti European Commission*
147. Rozsudek Tribunálu (prvního senátu) ze dne 21. října 2014 ve věci T-453/11, *Gilbert Szajner proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
148. Rozsudek Tribunálu (prvního senátu) ze dne 16. září 2013 ve věci T-437/11, *Golden Balls Ltd proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
149. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 11. září 2014 ve věci T-425/11, *Hellenic Republic proti European Commission*
150. Rozsudek Tribunálu (šestého senátu) ze dne 26. července 2014 ve věci T-372/11, *Basic AG Lebensmittelhandel proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
151. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 6. září 2013 ve spojených věcech T-289/11, T-290/11 a T-521/11, *Deutsche Bahn AG a další proti European Commission*
152. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 3. září 2015 ve věci T-245/11, *ClientEarth a The International Chemical Secretariat proti European Chemicals Agency (ECHA)*
153. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného šestého senátu) ze dne 16. října 2014 ve spojených věcech T-208/11 and T-508/11, *Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE) proti Council of the European Union*
154. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 21. března 2014 ve věci T-306/10, *Hani El Sayyed Elsebai Yusef proti European Commission*
155. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného pátého senátu) ze dne 25. září 2015 ve věci T-268/10, *Polyelectrolyte Producers Group GEIE (PPG) a SNF SAS proti European Chemicals Agency (ECHA)*
156. Rozsudek Tribunálu (pátého senátu) ze dne 7. listopadu 2012 ve věci T-137/10, *Coordination bruxelloise d'institutions sociales et de santé (CBI) proti European Commission*
157. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 12. dubna 2011 ve věci T-28/10, *Euro-Information – Européenne de traitement de l'information proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
158. Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 22. března 2012 ve spojených věcech T-458/09 a T-171/10, *Slovak Telekom a.s. proti European Commission*
159. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 6. července ve věci T-318/09, *Audi AG a Volkswagen AG proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
160. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 6. července 2011 ve věci T-258/09, *i-content Ltd Zweigniederlassung Deutschland proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
161. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 22. března 2011 ve věci T-233/09, *Access Info Europe proti Council of the European Union*
162. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 8. listopadu 2011 ve věci T-88/09, *Idromacchine Srl a další proti European Commission*
163. Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 17. dubna 2011 ve věci T-10/09, *Formula One Licensing BV proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*

164. Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 11. prosince 2014 ve věci T-10/09 RENV, *Formula One Licensing BV proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
165. Rozsudek Tribunálu (šestého senátu) ze dne 12. dubna 2013 ve věci T-442/08, *International Confederation of Societies of Authors and Composers (CISAC) proti European Commission*
166. Rozsudek Tribunálu (šestého senátu) ze dne 12. dubna 2013 ve věci T-401/08, *Säveltäjain Tekijänoikeustoimisto Teosto ry proti European Commission*
167. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 17. května 2011 ve věci T-299/08, *Elf Aquitaine SA proti European Commission*
168. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 24. května 2011 ve věci T-250/08, *Edward William Batchelor proti European Commission*
169. Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 15. prosince 2010 ve věci T-141/08, *E.ON Energie AG proti European Commission*
170. Rozsudek Tribunálu (sedmého senátu) ze dne 24. května 2012 ve věci T-111/08, *MasterCard, Inc. a MasterCard Europe proti European Commission*
171. Rozsudek Tribunálu (sedmého senátu) ze dne 17. února 2011 ve věci T-55/08, *Union des associations européennes de football (UEFA) proti European Commission*
172. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 9. září 2011 ve věci T-475/07, *Dow AgroSciences Ltd proti European Commission*
173. Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 20. ledna 2010 ve věci T-460/07, *Nokia Oyj proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
174. Rozsudek Tribunálu (šestého senátu) ze dne 2. července 2009 ve věci T-414/07, *Européenne de traitement de l'information (Euro-Information) proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
175. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 20. května 2009 ve spojených věcech T-405/07 a T-406/07, *Caisse fédérale du Crédit mutuel Centre Est Europe (CFCMCEE) proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
176. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 20. května 2009 ve spojených věcech T-405/07 a T-406/07, *Caisse fédérale du Crédit mutuel Centre Est Europe (CFCMCEE) proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
177. Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 29. března 2012 ve věci T-398/07, *Kingdom of Spain proti European Commission*
178. Rozsudek Tribunálu (šestého senátu) ze dne 10. února 2010 ve věci T-344/07, *O2 (Germany) GmbH & Co. OHG proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
179. Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 29. března 2012 ve věci T-336/07, *Telefónica, SA a Telefónica de España, SA proti European Commission*
180. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 16. prosince 2012 ve věci T-19/07, *Systran SA a Systran Luxembourg SA proti European Commission*
181. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 9. září 2009 ve věci T-369/06, *Holland Malt BV proti Commission of the European Communities*
182. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného třetího senátu) ze dne 15. listopadu 2007 ve věci T-310/06, *Republic of Hungary proti Commission of the European Communities*
183. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 9. července ve věci T-282/06, *Sun Chemical Group BV, Siegwark Druckfarben AG, Flint Group Germany GmbH proti Commission of the European Communities*
184. Rozsudek Tribunálu (pátého senátu) ze dne 20. května 2010 ve věci T-258/06, *Federal Republic of Germany proti European Commission*

185. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 9. září 2009 ve věci T-75/06, *Bayer CropScience AG a další proti Commission of the European Communities*
186. Rozsudek Tribunálu (šestého senátu) ze dne 13. září 2010 ve věci T-40/06, *Trioplast Industrier AB proti European Commission*
187. Rozsudek Tribunálu (pátého senátu) ze dne 28. dubna 2010 ve věci T-446/05, *Amann & Söhne GmbH & Co. KG, Cousin Filterie SAS proti European Commission*
188. Rozsudek Tribunálu (pátého senátu) ze dne 15. října 2008 ve věci T-405/05, *Powerserv Personalservice GmbH proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
189. Rozsudek Tribunálu (pátého senátu) ze dne 14. února 2008 ve věci T-351/05, *Provincia di Imperia proti Commission of the European Communities*
190. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného šestého senátu) ze dne 1. července 2010 ve věci T-321/05, *AstraZeneca proti European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations (EFPIA)*
191. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 12. října 2007 ve věci T-474/04, *Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse GmbH proti Commission of the European Communities*
192. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 13. července 2006 ve věci T-464/04, *Independent Music Publishers and Labels Association (Impala, international association) proti Commission of the European Communities*
193. Rozsudek Tribunálu (pátého senátu) ze dne 17. prosince 2008 ve věci T-462/04, *HEG Ltd, Graphite India Ltd proti Council of the European Union*
194. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného třetího senátu) ze dne 21. května 2010 ve spojených věcech T-425/04, T-444/04, T-450/04 a T-456/04, *French Republic a další proti European Commission*
195. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 8. března 2007 ve věci T-340/04, *France Télécom SA proti Commission of the European Communities*
196. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 8. března 2007 ve věci T-339/04, *France Télécom SA proti Commission of the European Communities*
197. Rozsudek Tribunálu (velkého senátu) ze dne 17. září 2007 ve věci T-201/04, *Microsoft Corp. proti Commission of the European Communities*
198. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 8. listopadu 2007 ve věci T-194/04, *The Bavarian Lager Co. Ltd proti Commission of the European Communities*
199. Rozsudek Tribunálu (prvního senátu) ze dne 27. září 2005 ve věci T-123/04, *Cargo Partner AG proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
200. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného třetího senátu) ze dne 8. července 2008 ve věci T-99/04, *AC-Treuhand AG proti Commission of the European Communities*
201. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 4. května 2005 ve věci T-22/04, *Reemark Gesellschaft für Markenkooperation mbH proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
202. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 12. března 2008 ve věci T-345/03, *Evropaiki Dynamiki – Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE proti Commission of the European Communities*
203. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného pátého senátu) ze dne 30. ledna 2007 ve věci T-340/03, *France Télécom SA proti Commission of the European Communities*
204. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 27. října 2005 ve věci T-336/03, *Les Éditions Albert René proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*

205. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 16. března 2006 ve věci T-322/03, *Telefon & Buch Verlagsgesellschaft mbH proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
206. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 12. září 2007 ve věci T-291/03, *Consorzio per la tutela del formaggio Grana Padano proti Italian Republic*
207. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného pátého senátu) ze dne 10. dubna 2008 ve věci T-271/03, *Deutsche Telekom AG proti Commission of the European Communities*
208. Rozsudek Tribunálu (prvního senátu) ze dne 13. prosince 2006 ve spojených věcech T-217/03 a T-245/03, *Fédération nationale de la coopération bétail and viande (FNCBV) proti Commission of the European Communities*
209. Rozsudek Tribunálu (prvního senátu) ze dne 13. prosince 2006 ve spojených věcech T-217/03 a T-245/03, *Fédération nationale de la coopération bétail and viande (FNCBV) proti Commission of the European Communities*
210. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 30. května 2006 ve věci T-198/03, *Bank Austria Creditanstalt AG proti Commission of the European Communities*
211. Rozsudek Tribunálu (pátého senátu) ze dne 23. listopadu 2004 ve věci T-84/03, *Maurizio Turco proti Council of the European Union*
212. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 29. dubna 2004 ve věci T-399/02, *Eurocermex SA proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
213. Rozsudek Tribunálu (prvního senátu) ze dne 20. července 2004 ve věci T-311/02, *Vitaly Lissotschenko, Joachim Hentze proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
214. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 8. července 2004 ve věci T-289/02, *Telepharmacy Solutions Inc. proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
215. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 8. července 2004 ve věci T-270/02, *MLP Finanzdienstleistungen AG proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
216. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného pátého senátu) ze dne 9. září 2009 ve spojených věcech T-30/01 až T-32/01 a T-86/02 až T-88/02, *Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, Territorio Histórico de Guipúzcoa – Diputación Foral de Guipúzcoa, Territorio Histórico de Vizcaya – Diputación Foral de Vizcaya proti Commission of the European Communities*
217. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného pátého senátu) ze dne 9. září 2009 ve spojených věcech T-30/01 až T-32/01 a T-86/02 až T-88/02, *Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, Territorio Histórico de Guipúzcoa – Diputación Foral de Guipúzcoa, Territorio Histórico de Vizcaya – Diputación Foral de Vizcaya proti Commission of the European Communities*
218. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného pátého senátu) ze dne 9. září 2009 ve spojených věcech T-30/01 až T-32/01 a T-86/02 až T-88/02, *Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, Territorio Histórico de Guipúzcoa – Diputación Foral de Guipúzcoa, Territorio Histórico de Vizcaya – Diputación Foral de Vizcaya proti Commission of the European Communities*
219. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného prvního senátu) ze dne 15. března 2005 ve věci T-29/02, *Global Electronic Finance Management (GEF) SA proti Commission of the European Communities*
220. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného druhého senátu) ze dne 15. července 2005 ve věci T-17/02, *Fred Olsen, SA proti Commission of the European Communities*

221. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 15. března 2006 ve věci T-15/02, *BASF AG proti Commission of the European Communities*
222. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 27. září 2006 ve věci T-329/01, *Archer Daniels Midland Co. proti Commission of the European Communities*
223. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 27. září 2006 ve věci T-322/01, *Roquette Frères SA proti Commission of the European Communities*
224. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 30. července 2004 ve věci T-317/01, *M+M Gesellschaft für Unternehmensberatung und Informationssysteme mbH proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
225. Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 5. března 2003 ve věci T-237/01, *Alcon Inc. proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
226. Rozsudek Tribunálu (pátého senátu) ze dne 7. července 2006 ve spojených věcech T-213/01 a T-214/01, *Österreichische Postsparkasse AG, Bank für Arbeit und Wirtschaft AG proti Commission of the European Communities*
227. Rozsudek Tribunálu (pátého senátu) ze dne 7. července 2006 ve spojených věcech T-213/01 a T-214/01, *Österreichische Postsparkasse AG, Bank für Arbeit und Wirtschaft AG proti Commission of the European Communities*
228. Rozsudek Tribunálu (prvního senátu) ze dne 12. července 2007 ve věci T-45/01, *Stephen G. Sanders proti Commission of the European Communities*
229. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného pátého senátu) ze dne 15. prosince 2005 ve věci T-33/01, *Infront WM AG proti Commission of the European Communities*
230. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného pátého senátu) ze dne 9. září 2009 ve spojených věcech T-30/01 až T-32/01 a T-86/02 až T-88/02, *Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, Territorio Histórico de Guipúzcoa – Diputación Foral de Guipúzcoa, Territorio Histórico de Vizcaya – Diputación Foral de Vizcaya proti Commission of the European Communities*
231. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného pátého senátu) ze dne 9. září 2009 ve spojených věcech, T-30/01 až T-32/01 a T-86/02 až T-88/02, *Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, Territorio Histórico de Guipúzcoa – Diputación Foral de Guipúzcoa, Territorio Histórico de Vizcaya – Diputación Foral de Vizcaya proti Commission of the European Communities*
232. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného pátého senátu) ze dne 9. září 2009 ve spojených věcech, T-30/01 až T-32/01 a T-86/02 až T-88/02, *Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, Territorio Histórico de Guipúzcoa – Diputación Foral de Guipúzcoa, Territorio Histórico de Vizcaya – Diputación Foral de Vizcaya proti Commission of the European Communities*
233. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 27. února 2002 ve věci T-106/00, *Streamserve Inc. proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
234. Rozsudek Tribunálu (čtvrtého senátu) ze dne 26. října 2000 ve věci T-345/99, *Harbinger Corporation proti Office for Harmonisation in the Internal Market (Trade Marks and Designs) (OHIM)*
235. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného pátého senátu) ze dne 6. června 2002 ve věci T-342/99, *Airtours plc proti Commission of the European Communities*
236. Rozsudek Tribunálu (prvního senátu) ze dne 17. prosince 2003 ve věci T-219/99, *British Airways plc proti Commission of the European Communities*
237. Rozsudek Tribunálu (pátého senátu) ze dne 12. července 2001 ve věci T-204/99, *Olli Mattila proti Council of the European Union, Commission of the European Communities*

238. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 7. listopadu 2002 ve spojených věcech T-141/99, T-142/99, T-150/99 a T-151/99, *Vela Srl, Tecnagrind SL proti Commission of the European Communities*
239. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 7. listopadu 2002 ve spojených věcech T-141/99, T-142/99, T-150/99 a T-151/99, *Vela Srl, Tecnagrind SL proti Commission of the European Communities*
240. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 7. listopadu 2002 ve spojených věcech T-141/99, T-142/99, T-150/99 a T-151/99, *Vela Srl, Tecnagrind SL proti Commission of the European Communities*
241. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 7. listopadu 2002 ve spojených věcech T-141/99, T-142/99, T-150/99 a T-151/99, *Vela Srl, Tecnagrind SL proti Commission of the European Communities*
242. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného pátého senátu) ze dne 21. října 2004 ve věci T-36/99, *Lenzing AG proti Commission of the European Communities*
243. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 30. září 2003 ve spojených věcech T-191/98 a T-212/98 to T-214/98, *Atlantic Container Line AB a další proti Commission of the European Communities*
244. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 30. září 2003 ve spojených věcech T-191/98 a T-212/98 to T-214/98, *Atlantic Container Line AB a další proti Commission of the European Communities*
245. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 30. září 2003 ve spojených věcech T-191/98 a T-212/98 to T-214/98, *Atlantic Container Line AB a další proti Commission of the European Communities*
246. Rozsudek Tribunálu (třetího senátu) ze dne 30. září 2003 ve spojených věcech T-191/98 a T-212/98 to T-214/98, *Atlantic Container Line AB a další proti Commission of the European Communities*
247. Rozsudek Tribunálu (rozšířeného čtvrtého senátu) ze dne 17. července 1998 ve věci T-174/95, *Svenska Journalistförbundet, Kingdom of the Netherlands proti Council of the European Union*

Rozhodnutí Ústavního soudu:

1. Nález Ústavního soudu ze dne 14. 5. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 45/17
2. Usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2018, sp. zn. IV. ÚS 2959/18
3. Usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 8. 2018, sp. zn. III. ÚS 215/18
4. Nález Ústavního soudu ze dne 19. 6. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 35/17
5. Nález Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 7/17
6. Nález Ústavního soudu ze dne 6. 2. 2018, sp. zn. II. ÚS 2209/15
7. Nález Ústavního soudu ze dne 12. 12. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 26/16
8. Nález Ústavního soudu ze dne 12. 12. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 11/17
9. Nález Ústavního soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16
10. Usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 5. 2017, sp. zn. IV. ÚS 2034/16
11. Nález Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 3/15
12. Usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 12. 2016, sp. zn. I. ÚS 1875/16
13. Nález Ústavního soudu ze dne 26. 7. 2016, sp. zn. III. ÚS 1414/16

14. Nález Ústavního soudu ze dne 7. 6. 2016, sp. zn. III. ÚS 905/13
15. Usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 10. 2015, sp. zn. I. ÚS 2878/14
16. Usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 5. 2014, sp. zn. III. ÚS 332/14
17. Usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 5. 2014, sp. zn. III. ÚS 2645/13
18. Nález Ústavního soudu ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. II. ÚS 2560/13
19. Usnesení Ústavního soudu ze dne 24. 10. 2013, sp. zn. III. ÚS 2356/13
20. Usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 9. 2013, sp. zn. III. ÚS 3850/12
21. Nález Ústavního soudu ze dne 20. 8. 2013, sp. zn. I. ÚS 1428/13
22. Usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 8. 2013, sp. zn. I. ÚS 2197/13
23. Nález Ústavního soudu ze dne 16. 7. 2013, sp. zn. I. ÚS 2906/12
24. Nález Ústavního soudu ze dne 29. 5. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 10/13
25. Nález Ústavního soudu ze dne 7. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 27/12
26. Usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 12. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 1/12
27. Nález Ústavního soudu ze dne 2. 10. 2012, sp. zn. I. ÚS 3314/11
28. Nález Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2012, sp. zn. II. ÚS 1911/11
29. Usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 2. 2012, sp. zn. IV. ÚS 2504/11
30. Usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 12. 2011, sp. zn. IV. ÚS 2777/11
31. Nález Ústavního soudu ze dne 20. 12. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 24/11
32. Usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 10. 2011, sp. zn. I. ÚS 2194/11
33. Nález Ústavního soudu ze dne 4. 5. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 6/11
34. Usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 4. 2011, sp. zn. II. ÚS 949/11
35. Nález Ústavního soudu ze dne 19. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 53/10
36. Usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2011, sp. zn. III. ÚS 762/09
37. Nález Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 24/10
38. Usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 2. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 1/10
39. Usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 7. 2010, sp. zn. II. ÚS 1453/10
40. Nález Ústavního soudu ze dne 2. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 13/08
41. Nález Ústavního soudu ze dne 3. 11. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 29/09
42. Nález Ústavního soudu ze dne 26. 11. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 19/08
43. Nález Ústavního soudu ze dne 22. 10. 2007, sp. zn. I. ÚS 819/07
44. Nález Ústavního soudu ze dne 3. 5. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 66/04
45. Usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 8. 2002, sp. zn. I. ÚS 625/01

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a krajských soudů:

1. Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 3. 2019, sp. zn. 54 Ad 13/2017
2. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 12. 2018, sp. zn. 30 Af 24/2017
3. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 06. 2. 2019, sp. zn. 12 Ksz 8/2018
4. Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 10. 2018, sp. zn. 30 A 232/2018
5. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 10. 2018, sp. zn. 2 Az 17/2017
6. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 9. 2018, sp. zn. 9 A 251/2015
7. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 9. 2018, sp. zn. 62 A 175/2017
8. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 5. 2018, sp. zn. 30 Af 8/2017
9. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2018, sp. zn. 5 A 27/2015
10. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2018, sp. zn. 9 A 174/2015
11. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2018, sp. zn. 7 Afs 172/2018
12. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2018, sp. zn. 3 As 3/2017
13. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 5. 2018, sp. zn. 13 A 26/2018
14. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 4. 2018, sp. zn. 57 A 55/2017
15. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2018, sp. zn. 2 As 357/2017
16. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 4. 2018, sp. zn. 30 Af 55/2016
17. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. 9 As 198/2018
18. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 3. 2018, sp. zn. 65 A 106/2017
19. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 5. 4. 2018, sp. zn. 22 Az 5/2013
20. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 2. 2018, sp. zn. 16 Ad 33/2017
21. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 2. 2018, sp. zn. 22 Af 5/2016
22. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 12. 2017, sp. zn. 57 Af 35/2016
23. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2018, sp. zn. 2 As 315/2015
24. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 10. 2017, sp. zn. 30 Af 85/2015
25. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2017, sp. zn. 5 A 165/2014
26. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2017, sp. zn. 9 A 270/2014
27. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 6. 2017, sp. zn. 30 A 142/2016
28. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 5. 2017, sp. zn. 63 Az 5/2017
29. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 2. 2017, sp. zn. 15 Af 33/2014
30. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 12. 2016, sp. zn. 60 A 10/2016
31. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2016, sp. zn. 9 Af 33/2012

32. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 10. 2016, sp. zn. 5 A 107/2013
33. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6. 4. 2016, sp. zn. 9 A 139/2012
34. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 6. 2016, sp. zn. 29 Az 19/2015
35. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 12. 2015, sp. zn. 22 Af 16/2013
36. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2016, sp. zn. 6 Ads 36/2015
37. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2015, sp. zn. 9 A 11/2012
38. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2015, sp. zn. 9 As 12/2014
39. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 3. 2015, sp. zn. 29 Az 17/2014
40. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 2. 2015, sp. zn. 57 Af 27/2014
41. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 1. 2015, sp. zn. 60 Ad 11/2014
42. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 1. 2015, sp. zn. 22 Af 99/2010
43. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 11. 2014, sp. zn. 29 Az 6/2014
44. Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 13. 11. 2014, sp. zn. 57 A 99/2014
45. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2014, sp. zn. 10 Afs 86/2014
46. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2014, sp. zn. 5 As 73/2013
47. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2013, sp. zn. 5 Afs 83/2012
48. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2012, sp. zn. 7 Afs 59/2011
49. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 4. 2012, sp. zn. 62 Af 24/2011
50. Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 7. 3. 2012, sp. zn. 62 A 14/2012
51. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 11. 2011, sp. zn. 6 Ca 426/2008
52. Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 22. 2. 2012, sp. zn. 31 A 102/2010
53. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2011, sp. zn. 7 Afs 55/2011
54. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 10. 2011, sp. zn. 1 Cad 132/2009
55. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 6. 2011, sp. zn. 16 Az 11/2010
56. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 2. 2011, sp. zn. 30 Af 37/2010
57. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. 2 A 12/2002
58. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2005, sp. zn. 2 Afs 13/2005
59. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2007, sp. zn. 1 As 3/2007
60. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2008, sp. zn. 7 As 11/2008

Rozhodnutí a stanoviska Nejvyššího soudu:

1. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. 30 Cdo 2159/2008
2. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2014, sp. zn. 5 Tdo 804/2014
3. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 1. 2005, sp. zn. 7 Tdo 64/2005

4. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 1. 2017, sp. zn. 7 Td 76/2016
5. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2014, sp. zn. 11 Tcu 94/2014
6. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 2. 2012, sp. zn. 22 Cdo 4368/2011
7. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2018, sp. zn. 6 Tdo 51/2018
8. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2017, sp. zn. 7 Tdo 1469/2017
9. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 3. 2018, sp. zn. 28 Cdo 1658/2017
10. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2009, sp. zn. 22 Cdo 734/2008
11. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 11. 2018, sp. zn. 30 Cdo 2400/2018
12. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 2010, sp. zn. 23 Cdo 1267/2008
13. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 8. 2012, sp. zn. 5 Tdo 588/2012
14. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2015, sp. zn. 7 Tdo 731/2015
15. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. 3 Tdo 1301/2009
16. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 26 Cdo 395/2015
17. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2015, sp. zn. 4 Tdo 1436/2015
18. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 1. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2324/2011
19. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2009, sp. zn. 8 Tdo 373/2009
20. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 3. 2015, sp. zn. 5 Tdo 225/2015
21. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2018, sp. zn. 3 Tdo 536/2018
22. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 5. 2014, sp. zn. 5 Tdo 383/2014
23. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2014, sp. zn. 8 Tdo 374/2014
24. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2011, sp. zn. 22 Cdo 2957/2009
25. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2011, sp. zn. 8 Tdo 158/2011
26. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 1. 2017, sp. zn. 7 Td 75/2016
27. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2017, sp. zn. 5 Tdo 1364/2016
28. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2015, sp. zn. 5 Tdo 1121/2014
29. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2012, sp. zn. 21 Cdo 4586/2010
30. Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. Tpjn 300/2012
31. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 4. 2013, sp. zn. 5 Tdo 1392/2012
32. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 6. 2018, sp. zn. 6 Tdo 423/2018
33. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2015, sp. zn. 29 NSCR 104/2013
34. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 8. 2017, sp. zn. 5 Tdo 781/2017
35. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2012, sp. zn. 22 Cdo 2190/2010
36. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 1. 2017, sp. zn. 22 Cdo 4181/2016
37. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 11. 2014, sp. zn. 5 Tdo 1136/2014

38. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2012, sp. zn. 28 Cdo 2788/2011
39. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 4. 2013, sp. zn. 7 Tdo 243/2013
40. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2015, sp. zn. 4 Tdo 1254/2015
41. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2011, sp. zn. 22 Cdo 4048/2009
42. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 1. 2011, sp. zn. 8 Tdo 1467/2010
43. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 12. 2017, sp. zn. 4 Tdo 1415/2017
44. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 3. 2017, sp. zn. 3 Tdo 1467/2016
45. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 8. 2018, sp. zn. 29 Cdo 3106/2016
46. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2013, sp. zn. 5 Tdo 811/2013
47. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 4. 2016, sp. zn. 6 Tdo 186/2016
48. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2016, sp. zn. 6 Tdo 388/2016
49. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2018, sp. zn. 33 Cdo 385/2018
50. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 10. 2014, sp. zn. 23 Cdo 2000/2013
51. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2011, sp. zn. 8 Tdo 407/2011
52. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 11. 2016, sp. zn. 3 Tdo 1214/2016
53. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 8 Tdo 137/2013
54. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 10. 2017, sp. zn. 5 Tdo 1167/2017
55. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2018, sp. zn. 7 Tdo 805/2018
56. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 3. 2015, sp. zn. 5 Tdo 1540/2014
57. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2011, sp. zn. 5 Tdo 164/2011
58. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2017, sp. zn. 8 Tdo 1496/2016
59. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 3. 2018, sp. zn. 11 Tdo 228/2018
60. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 11. 2011, sp. zn. 8 Tdo 1347/2011
61. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 2. 2009, sp. zn. 4 Tz 120/2008
62. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 8. 2013, sp. zn. 21 Cdo 2058/2012
63. Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. Plsn 1/2015
64. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2017, sp. zn. 4 Tdo 1658/2016
65. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2010, sp. zn. 11 Tdo 1116/2009
66. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2014, sp. zn. 6 Tdo 551/2014
67. Stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 19. 10. 2016, sp. zn. Cpjn 204/2012
68. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2011, sp. zn. 5 Tdo 866/2011
69. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 1. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2357/2010

70. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 8. 2018, sp. zn. 8 Tdo 266/2017
71. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2015, sp. zn. 5 Tdo 906/2015
72. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2017, sp. zn. 30 Cdo 1287/2017
73. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 4. 2017, sp. zn. 3 Tdo 289/2017
74. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 4. 2008, sp. zn. 29 Odo 358/2006
75. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 2. 2018, sp. zn. 4 Tdo 1559/2017
76. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 10. 2014, sp. zn. 30 Nd 313/2014
77. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 1. 2001, sp. zn. 4 Tz 265/2000
78. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2018, sp. zn. 30 Cdo 5247/2017
79. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 12. 2006, sp. zn. 6 Tdo 1257/2006
80. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 1. 2014, sp. zn. 29 NSCR 11/2012
81. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2016, sp. zn. 4 Pzo 10/2016
82. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2008, sp. zn. 25 Cdo 3054/2006
83. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2008, sp. zn. 6 Tdo 1471/2017
84. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 2011, sp. zn. 11 Tcu 74/2011
85. Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2015, sp. zn. Tpjn 306/2014
86. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 12. 2017, sp. zn. 8 Tdo 1480/2017
87. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2004, sp. zn. 28 Cdo 587/2002
88. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2008, sp. zn. 29 Odo 164/2006
89. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2011, sp. zn. 4 Tdo 162/2011
90. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 5. 2017, sp. zn. 22 Cdo 490/2017
91. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2972/2013
92. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 4. 2014, sp. zn. 5 Tdo 1337/2013
93. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2013, sp. zn. 4 Tdo 15/2013
94. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 2. 2017, sp. zn. 7 Td 7/2017
95. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 6. 2011, sp. zn. 3 Tdo 669/2011
96. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 11. 2016, sp. zn. 8 Tdo 1145/2016
97. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. 1. 2019, sp. zn. 4 Pzo 15/2018
98. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 6. 12. 2011, sp. zn. 30 Cdo 2729/2010
99. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 8. 2013, sp. zn. 3 Tdo 751/2013
100. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2010, sp. zn. 4 Tdo 985/2010
101. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 3. 2017, sp. zn. 22 Cdo 3135/2016
102. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2015, sp. zn. 8 Tdo 1619/2014

Data jako předmět právní regulace (teoreticko-právní aspekty)

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá informacemi a daty, jejich podstatou a povahou, a to s ohledem na to, zda a jak je informace a data možno právně regulovat. Tato práce má tři cíle. Prvním cílem je popsat a následně analyzovat právní úpravu, judikaturu a odbornou právní literaturu týkající se informací a dat. Druhým cílem je vytvořit teorii informace vhodnou pro právo a navrhnout legislativní a metodologický přístup k datům a informacím, tedy odpovědět na otázku, zda informace a data vůbec mohou být předmětem právní regulace. Třetím cílem je zhodnotit tzv. technologicky neutrální přístup zákonodárce k legislativě, která primárně reguluje technologie (zejména data).

Diplomová práce přináší následující závěry s ohledem na stanovené cíle. Za prvé, současná legislativa ani judikatura se pojmovému a metodologickému zakotvení informací a dat vůbec nevěnují a pracují s těmito pojmy jako se synonymy. Odborná literatura se zejména v poslední době tomuto tématu sice věnuje, nepřináší však uniformní teorii ani metodologický přístup. Za druhé, práce přináší návrh teoretického modelu informace a dat, kdy navrhuje pojem informace zkoumat ve dvou úrovních z nichž má každá význam pro jiný aspekt regulace. Za třetí, je v této práci podrobena analýze technologická neutralita jako přístup k tvorbě legislativy. Krátký rozbor čtyř příkladů ukazuje, že v praxi lze technologicky neutrální legislativu v mnoha případech označit za „špatné“ právo. Referenčním hlediskem pro to, co je „špatné“ právo, je osm Fullerových cest ke zkáze.

Závěrem je zdůrazněna potřeba multidisciplinárního přístupu k právní regulaci týkající se dat a technologií obecně. Na tvorbě legislativy by se měli podílet nejenom právníci, ale i ekonomové, sociologové, programátoři a inženýři, a to právě kvůli přesahu regulace dat do socio-ekonomické a etické sféry.

Klíčová slova: data, informace, regulace

Legal Regulation of Data (Theoretical Perspective)

Abstract

The master thesis deals with information and data, their substance and nature, with regards to whether and how it is possible to regulate these. This thesis has three objectives. First objective is to describe and analyse the legal acts, case law and academic literature dealing with information and data. The second objective is to create a theory of information suitable for the law and suggest a legislative and methodological approach to the data and information, thus answering the question whether the information and data may be subject of the legal regulation in general. The third objective is to assess so called technologically neutral approach of the legislator to the legislation which primarily regulates the technology (especially the data).

The master thesis brings the following conclusions with regards to set objectives. Firstly, neither the current legislation, nor the case law deals with the concept and methodology of information or data and uses these terms as synonyms. The academic literature lately concerns itself with this topic; however, it does not bring unified theory or methodological approach. Secondly, the thesis brings a proposal of theoretical model of information and data as it suggests examining the term “information” in two different levels of which each level has a different meaning for a different aspect of the regulation. Thirdly, the technologically neutral approach as a mean of legislation is being scrutinized. It is demonstrated that technology neutral approach is often a reason for passing a “bad law” in practice based on short analysis of four examples. The frame of reference for what is a “bad law” is Fuller’s eight distinct routes to disaster.

The need for a multidisciplinary approach to the legal regulation concerning the data and technology in general is stressed as a conclusion of this thesis. Not only the lawyers but also economists, sociologists, engineers and IT experts should take part in preparing the legislation. Simply because of the overlap of the data regulation into the economical, sociological and ethical sphere.

Key words: data, information, regulation